

Eindverslag Opgraving Bavikhove, Eerste Aardstraat - Catalogus

Titel
Eindverslag opgraving Bavikhove, Eerste Aardstraat – Catalogus

Auteur
R.C.A. Bakx

Erkende archeoloog
BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer
2017-1342

Plaats en datum
Evergem, 13 juni 2024

Reeks en nummer
BAAC Vlaanderen Rapport 2820
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot
KBR

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Gebouwstructuren.....	3
2.1	<i>Bijgebouwen</i>	<i>3</i>
2.1.1	Structuur B1.....	3
2.1.2	Structuur B2.....	5
2.1.3	Structuur B3.....	7
2.1.4	Structuur B4	9
2.1.5	Structuur B5.....	11
2.1.6	Structuur B6.....	13
2.1.7	Structuur B7.....	15
2.1.8	Structuur B8.....	17
2.1.9	Structuur B9.....	19
2.1.10	Structuur B10.....	22
2.1.11	Structuur B11.....	24
2.1.12	Structuur B12.....	27
2.1.13	Structuur B13.....	29
2.1.14	Structuur B14.....	32
2.1.15	Structuur B15.....	34
2.1.16	Structuur B16.....	36
2.1.17	Structuur B17.....	38
2.2	<i>Hoofdgebouwen Romeinse tijd.....</i>	<i>40</i>
2.2.1	Structuur H1.....	40
2.2.2	Structuur H2.....	43
2.2.3	Structuur H3.....	47
2.2.4	Structuur H4.....	51
2.2.5	Mogelijke structuur	54
3	Overige structuren.....	55
3.1	<i>Palenrij.....</i>	<i>55</i>
4	Waterputten	57
4.1	<i>Waterput S3.036</i>	<i>57</i>
4.2	<i>Waterput S10.003.....</i>	<i>62</i>
4.3	<i>Waterkuil S3.082.....</i>	<i>66</i>
4.4	<i>Waterkuil S4.080.....</i>	<i>67</i>
4.5	<i>Waterkuil S10.004</i>	<i>70</i>
5	Grafmonumenten	72
5.1	<i>Kringgreppel</i>	<i>72</i>
5.2	<i>Mogelijk vierkante greppelstructuur</i>	<i>75</i>
6	Brandrestengraven	78
6.1	<i>Brandrestengraf spoor 4.097</i>	<i>78</i>
6.2	<i>Brandrestengraf spoor 5.061</i>	<i>82</i>

6.3	<i>Brandrestengraf spoor 7.001</i>	<i>84</i>
6.4	<i>Brandrestengraf spoor 9.018</i>	<i>87</i>
6.5	<i>Brandrestengraf spoor 9.019</i>	<i>89</i>
7	Lijsten	92
7.1	<i>Figurenlijst</i>	<i>92</i>
8	Bibliografie.....	95

1 Inleiding

Het archeologisch onderzoek te Bavikhove, Eerste Aardstraat heeft meerdere sporen opgeleverd. Een deel van de sporen maakt onderdeel uit van structuren of graven. Om deze archeologische structuren en sporen goed te kunnen vergelijken, werd een catalogus opgesteld. Van alle structuren zijn afbeeldingen opgenomen in de catalogus, gecombineerd met een tabel waarin de beschrijving ervan staat. De catalogus heeft per structuursoort een standaard indeling gekregen met een zo rustig mogelijke vormgeving. Het doel hiervan is om overeenkomsten en verschillen tussen structuren binnen elke categorie zo duidelijk mogelijk weer te kunnen geven.

De schaal is per structuursoort gelijk, waardoor onderlinge verschillen in afmetingen zichtbaar zijn. Voor de afbeeldingen van de structuren in het vlak werd schaal 1:200 gebruikt, voor de weergave van de coupes is dat schaal 1:40. Bij de afmetingen is de afstand tussen de (fictieve) kern van het spoor gebruikt.

De catalogus is ingedeeld in hoofdstukken. Dit eerste hoofdstuk, de inleiding, gaat over de wijze van beschrijven en afbeelden van de sporen en structuren. Hoofdstuk twee omvat de catalogus van alle herkende hoofd- en bijgebouwen. In hoofdstuk drie zijn de overige structuren opgenomen en in hoofdstuk vier de waterputten en -kuilen. De funeraire sporen worden besproken in hoofdstuk vijf (grafmonumenten) en zes (brandrestengraven).

De hoofdgebouwen die werden aangetroffen te Bavikhove, Eerste Aardstraat dateren in de Romeinse periode. Voor de beschrijving van de gebouwen is de typologie van De Clercq aangehouden. Binnen deze typologie worden gebouwen ingedeeld op basis van de dragende staanders, deze vormen een basisskelet waarmee globaal een reconstructie van het gebouw kan worden gemaakt. De dragende delen van het gebouw geven inzicht in het soort dak dat het skelet heeft gedragen. Binnen de verschillende typen is vervolgens onderscheid gemaakt in het aantal traveeën waaruit het skelet van het gebouw bestaat.¹

Tijdens het onderzoek zijn vijf brandrestengraven aangetroffen. Als criterium voor het aanduiden van een graf is de eis gehanteerd dat bij het onderzoeken van het spoor crematieresten zijn waargenomen óf dat er vondstmateriaal in het spoor is gevonden dat de interpretatie als grafkuil ondersteunt. De graven zijn compleet gezeefd waardoor zo veel mogelijk informatie over het graf werd verzameld.

Zowel de vlak- als coupetekeningen van graven zijn afgebeeld op schaal 1:40. De sporen die rondom het graf liggen, zijn weggelaten op de tekening, behalve als ze de grafkuil snijden of oversneden worden. De coupehaken op de vlaktekening hebben een aanduiding in de letters A tot en met D om de koppeling met de coupetekening te kunnen maken.

Door een zorgvuldige generalisatie van de vullingen worden de graven onderling goed vergelijkbaar. Kenmerkende vullingen van graven zijn enerzijds de *brandrestenvulling*: crematiemateriaal en houtskool ongesorteerd in de vulling. Het gaat om zogenaamde verbrandingsresten. Anderzijds betreft het de *algemene vulling*: relatief schone grond die gebruikt werd om de kuil dicht te gooien (lijkt vaak op C-horizont gemengd met wat resten van de brandstapel).

Van elk graf zijn de kenmerken opgesomd in een tabel. Gegevens als vorm, afmeting en graftype staan in deze tabel beschreven. Alle graven zijn zogenaamde brandrestengraven. Een brandrestengraf is een kuil met daarin houtskool, as en crematiemateriaal, ongesorteerd in een kuil geworpen. Grafgiften kunnen verbrand en onverbrand, gemengd met de

¹¹ DE CLERCQ 2009: 277-316.

crematieresten, er bovenop of apart in een nis worden aangetroffen.² De fragmentatiegraad van het crematiemateriaal is groot, de crematie heeft op een andere locatie plaatsgevonden en de resten van de brandstapel zijn in een kuil geworpen.

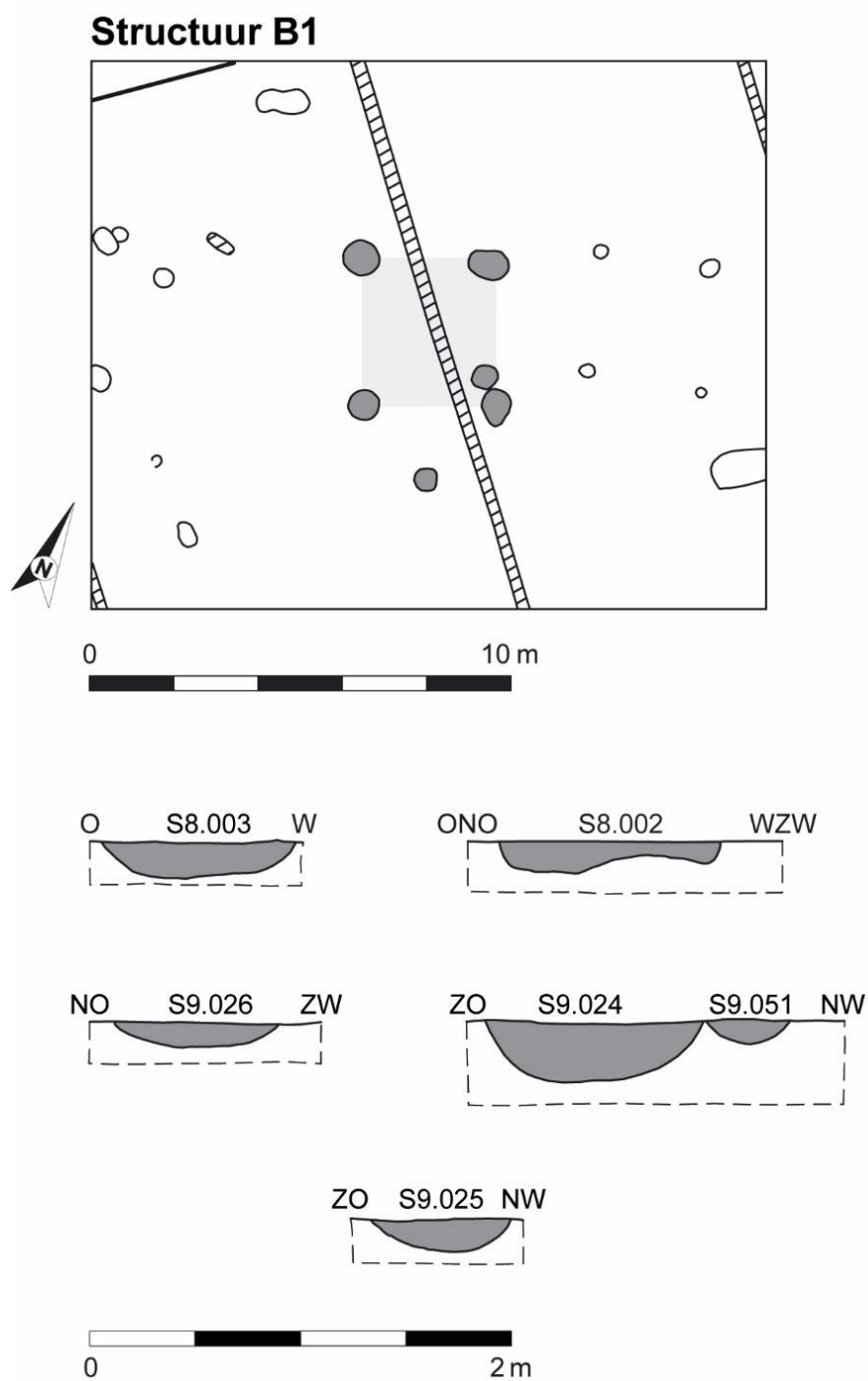
² DE CLERCQ 2009: 342, 344.

2 Gebouwstructuren

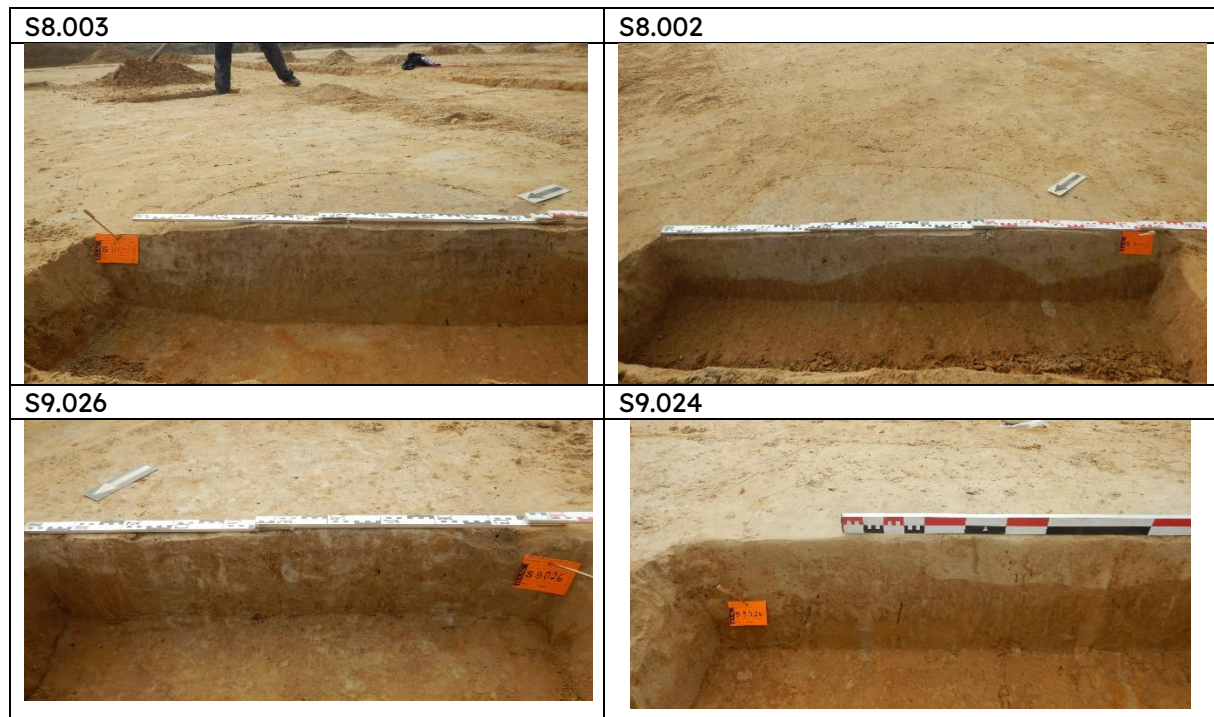
2.1 Bijgebouwen

2.1.1 Structuur B1

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw werd herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 4.
Sporen	8.002, 8.003, 9.024, 9.026, 9.051
Afmetingen	3,5 x 3,1 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	WZW-ONO
Diepte paalsporen	10 tot 30 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	M58
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 37, 60, 61; 1 wandscherf en 4 fragmenten handgevormd aardewerk
Datering aardewerk	Late ijzertijd - vroeg-Romeinse periode
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Geen geschikt materiaal aanwezig in de zeefresiduen.
Conclusie datering	
Opmerkingen	Mogelijk hoort S9.025 bij de structuur. Zie ook structuur B4.

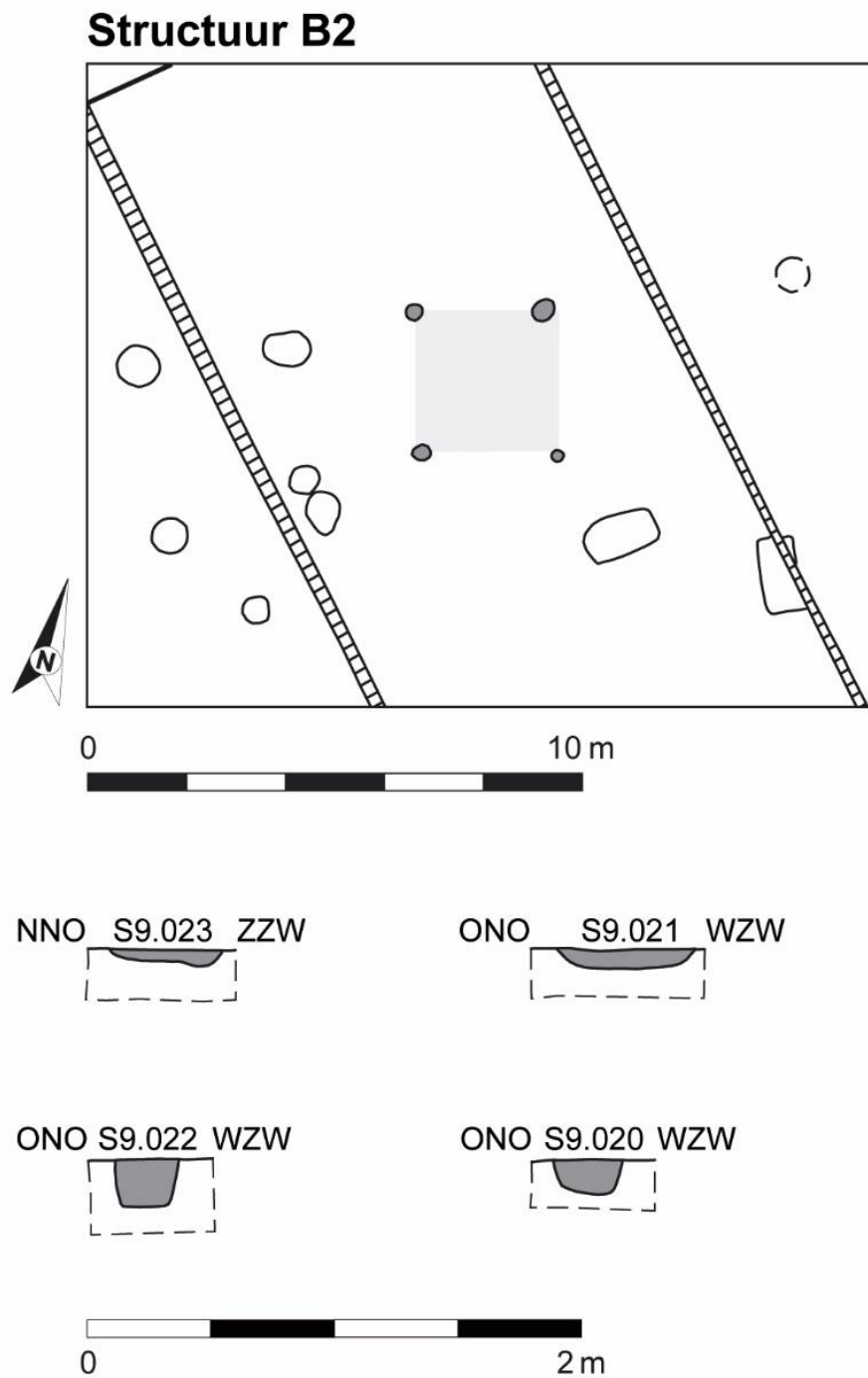
Figuur 1: Structuur B1 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

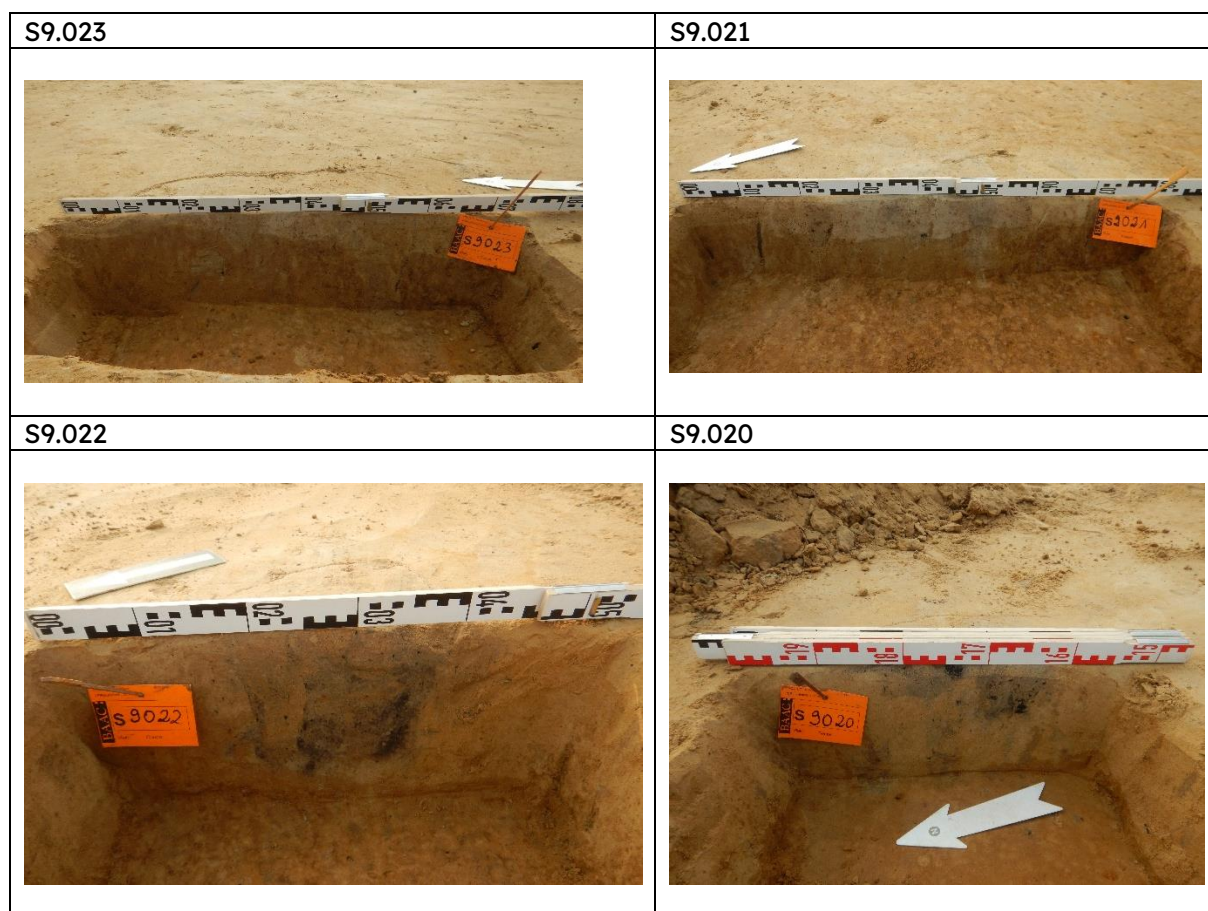
Figuur 2: Coupefoto's sporen structuur B1.

2.1.2 Structuur B2

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 1.
Sporen	9.020, 9.021, 9.022, 9.023
Afmetingen	3,0 x 2,7 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	WZW-ONO
Diepte paalsporen	6 tot 18 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	M59
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	Scherf in M59
Datering aardewerk	Metaaltijden - Romeins
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	1 fragment verbrand bot aanwezig. Gewicht is te laag voor ¹⁴ C-datering.
Conclusie datering	
Opmerkingen	Slecht bewaard door hogere landschappelijke ligging.

Figuur 3: Structuur B2 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

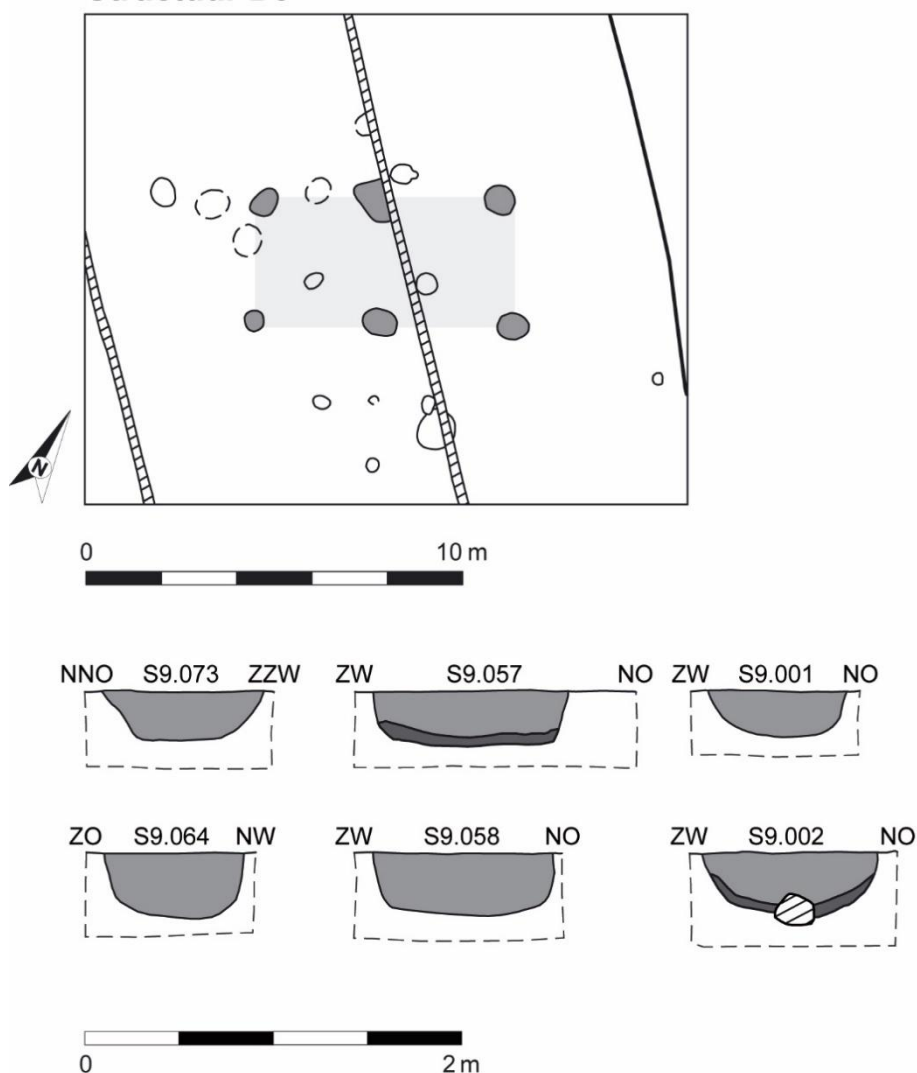
Figuur 4: Coupefoto's sporen structuur B2.

2.1.3 Structuur B3

Soort	Zespilig bijgebouw; Type Oss-Ussen IB
Onderzoek	Tijdens het vooronderzoek werden enkele paalsporen behorende tot de structuur waargenomen (S9.001 en S9.002). Deze werden tijdens het vooronderzoek geadministreerd als S2.024 en S2.025. Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 2. Pas bij de aanleg van een controlevlak werd de structuur als zespilig geïnterpreteerd.
Sporen	9.001, 9.002, 9.057, 9.058, 9.064, 9.073
Afmetingen	6,9 x 3,4 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	WZW-ONO
Diepte paalsporen	24 tot 36 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	M15, M17
Chronologisch kader	

Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 35, 38, 39, 107, 116 4 wandscherven en 9 fragmenten handgevormd aardewerk
Datering aardewerk	Late bronstijd - vroeg-Romeinse periode
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Geen geschikt materiaal aanwezig in de zeefresiduen.
Conclusie datering	
Opmerkingen	Mogelijk behoort S9.072 ook tot de structuur. Dit paalspoor lijkt echter geen tegenhanger te hebben.

Structuur B3

Figuur 5: Structuur B3 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

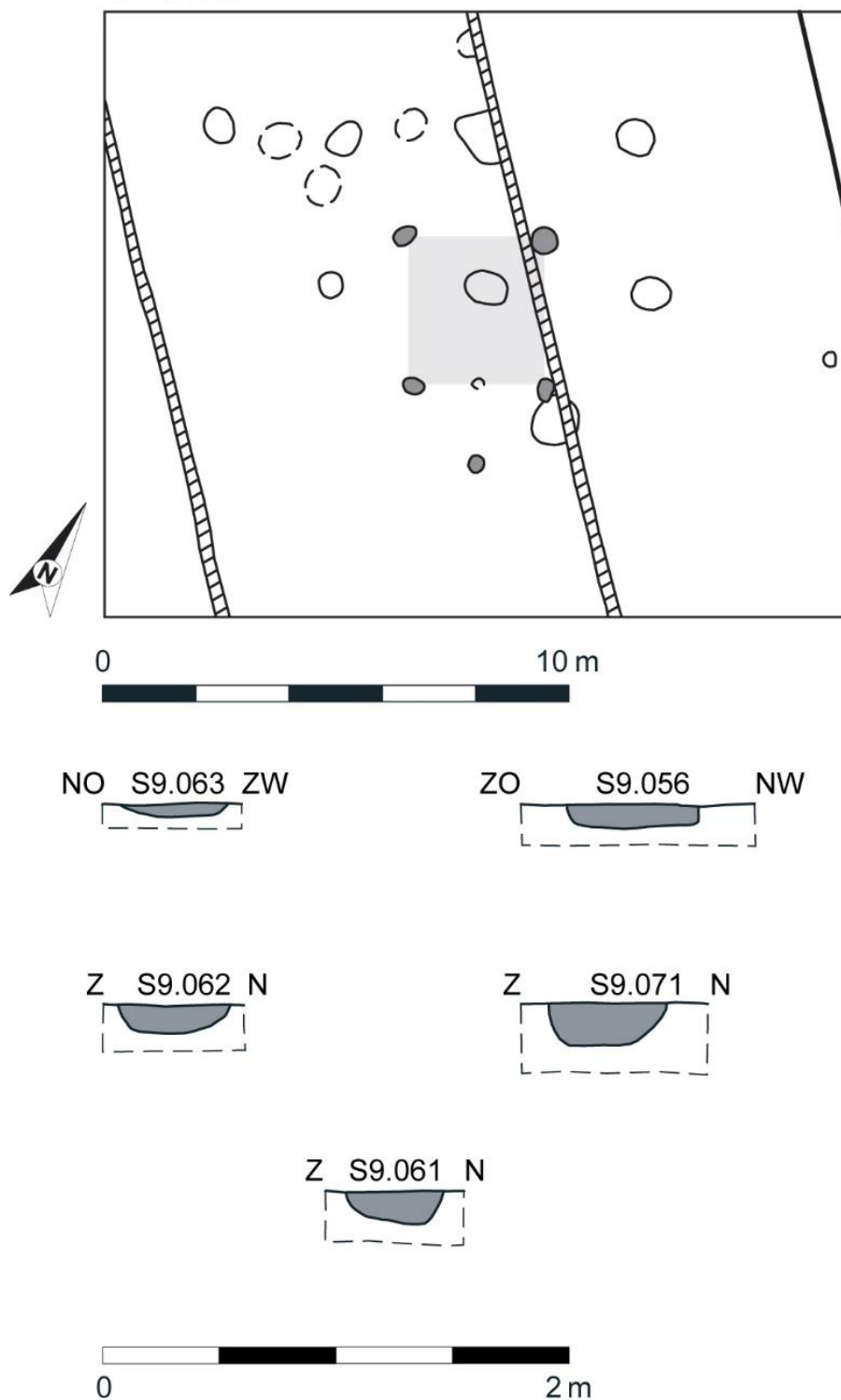

Figuur 6: Gedeelte van Structuur B3 na couperen.

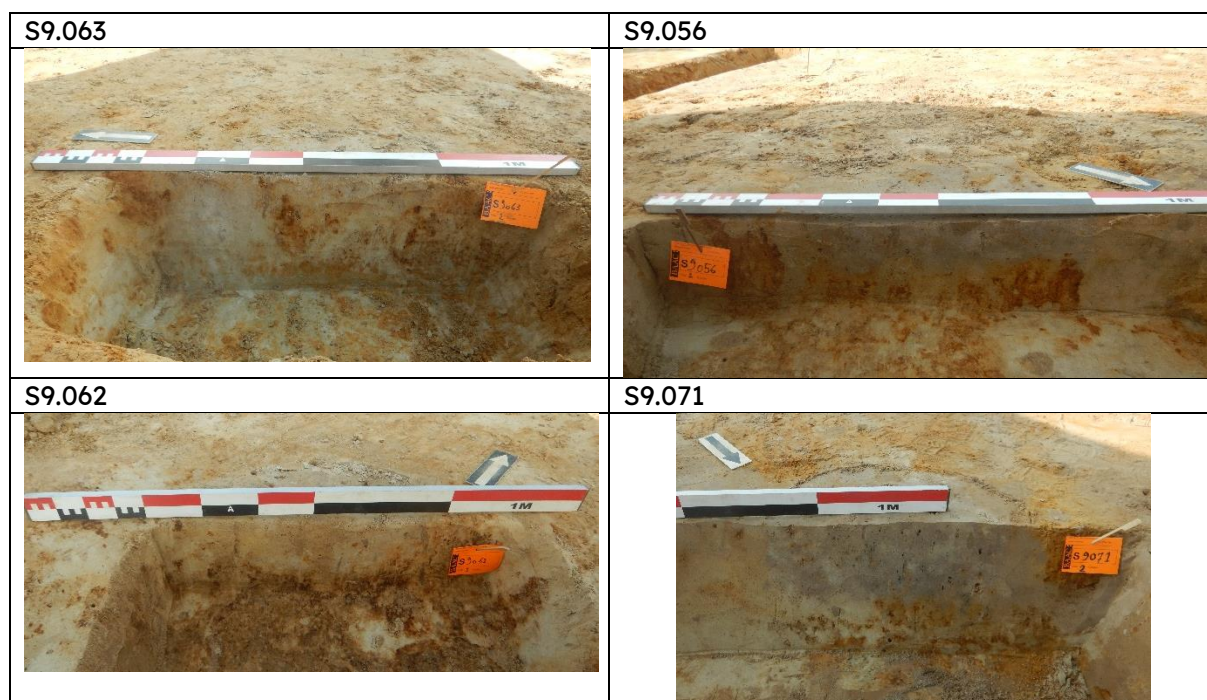
2.1.4 Structuur B4

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	De structuur werd pas bij de uitwerking herkend.
Sporen	9.056, 9.062, 9.063, 9.071
Afmetingen	3,1 x 3,0 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	WZW-ONO
Diepte paalsporen	4 tot 18 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	NS (SVU): 117
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	Prehistorie
¹⁴ C-onderzoek	
Conclusie datering	
Opmerkingen	Mogelijk hoort S9.061 bij de structuur. Zie ook structuur B1. Ondanks dezelfde ligging als structuur B3 zijn de paalsporen een stuk ondieper.

Structuur B4

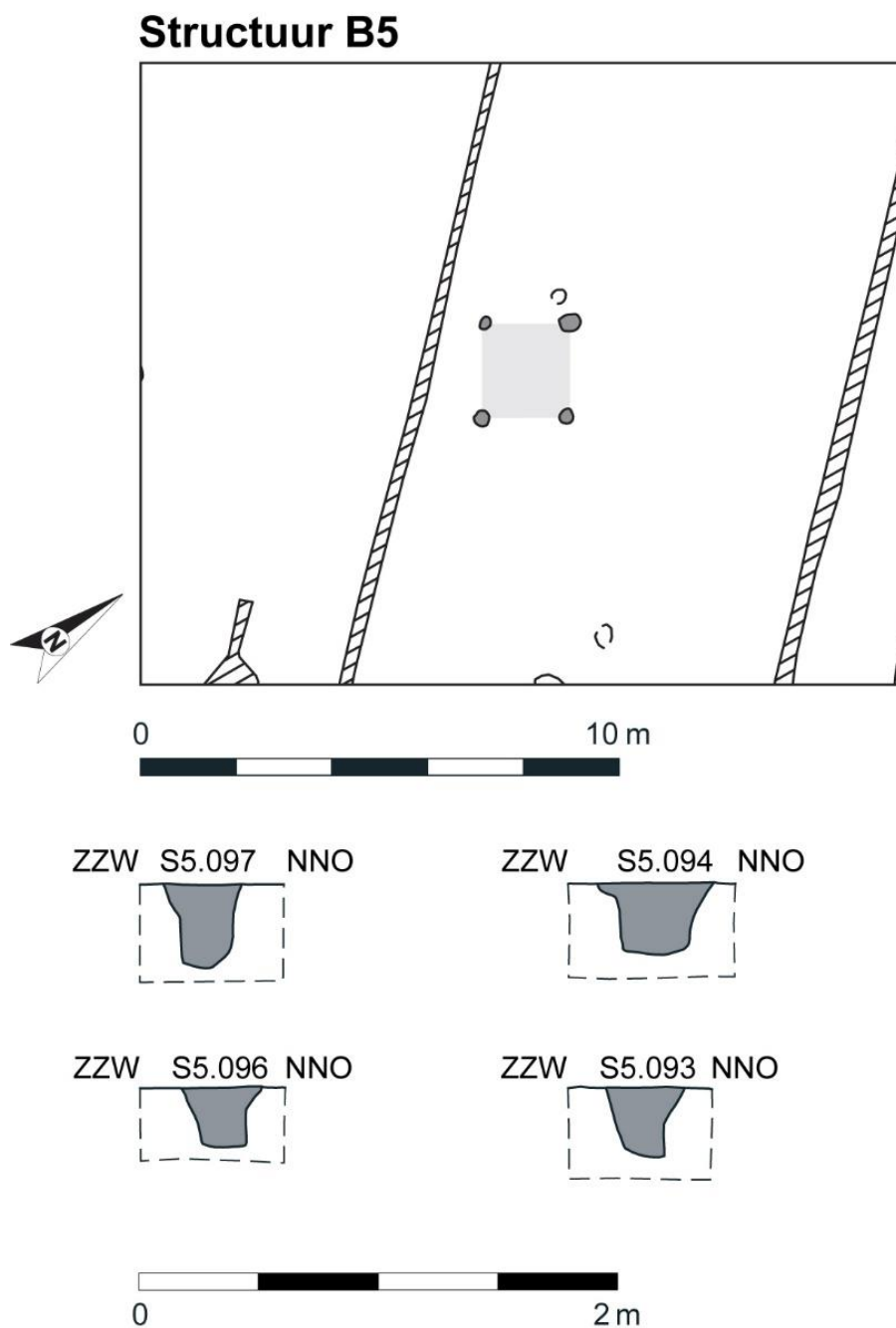
Figuur 7: Structuur B4 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

Figuur 8: Coupefoto's sporen structuur B4.

2.1.5 Structuur B5

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadmistreerd als structuur 9.
Sporen	5.093, 5.094, 5.096, 5.097
Afmetingen	2,0 x 1,8 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	24 tot 34 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 395 1 fragment handgevormd aardewerk
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	
Conclusie datering	
Opmerkingen	

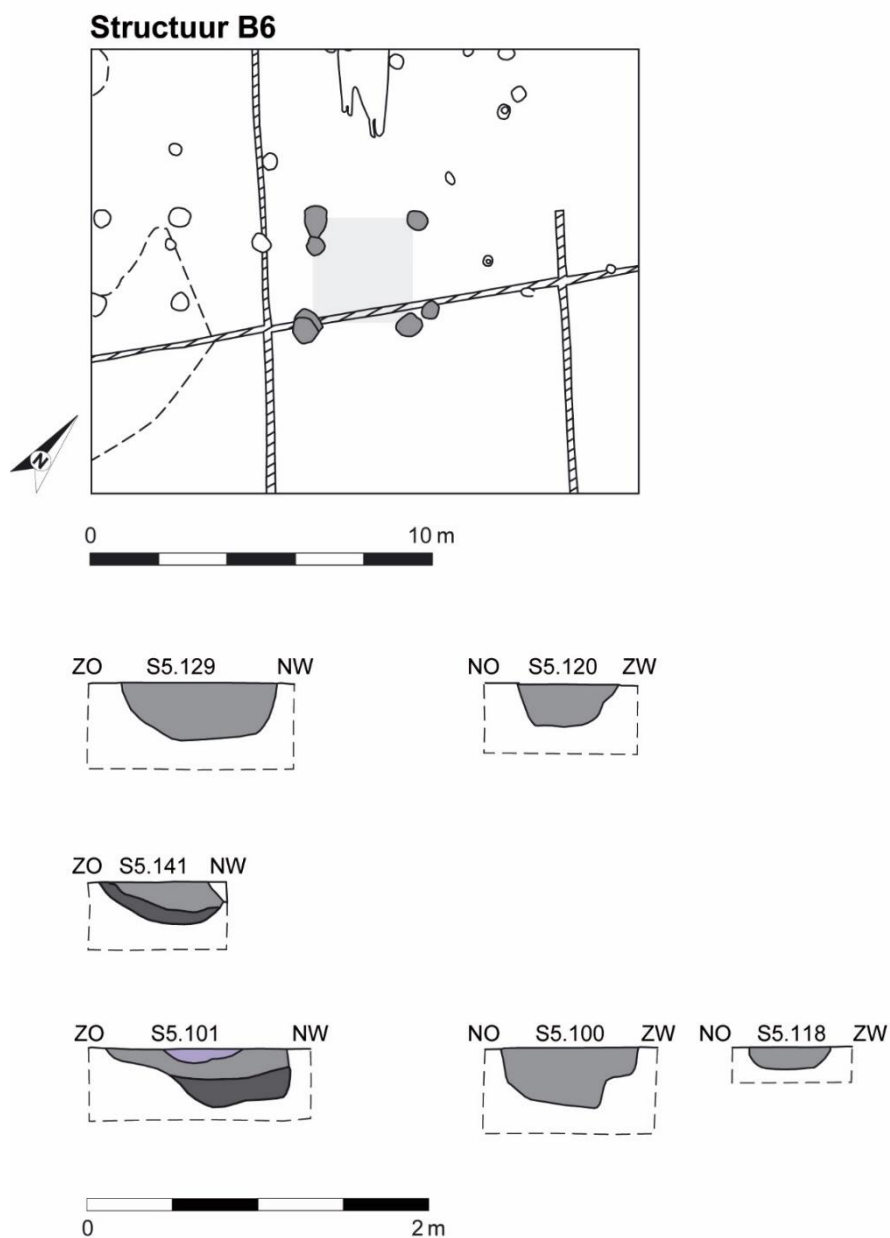
Figuur 9: Structuur B5 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

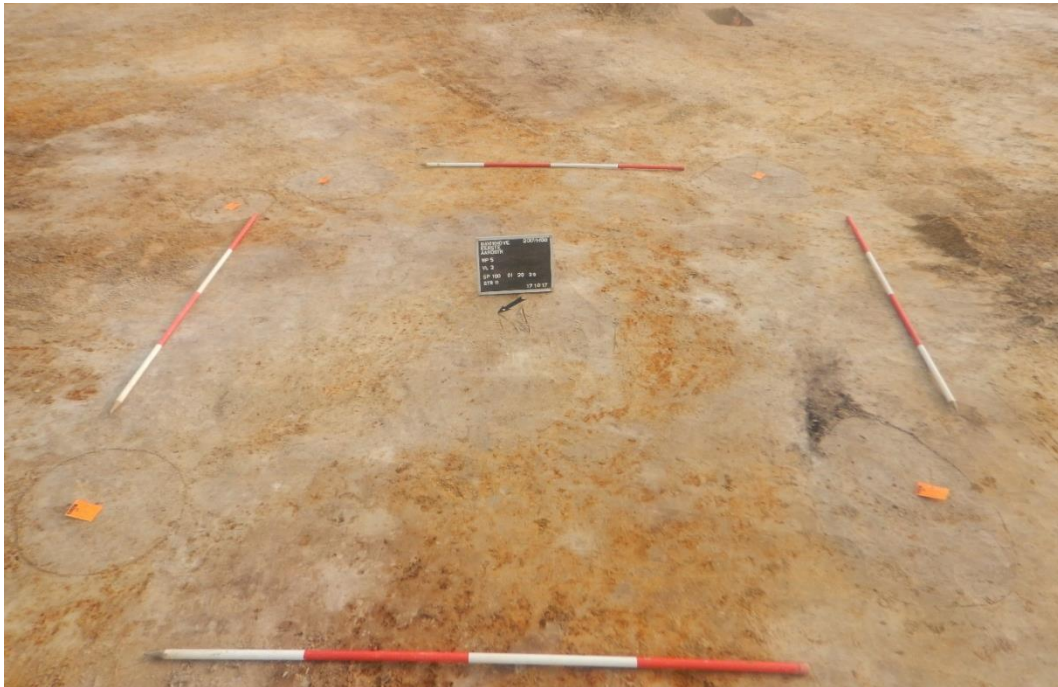
Figuur 10: Structuur 9 na couperen.

2.1.6 Structuur B6

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 11.
Sporen	5.100, 5.101, 5.120, 5.129, 5.141
Afmetingen	3,1 x 3,1 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	24 tot 34 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	M56
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 351, 384, 389, 390, 392 2 randscherven, 9 wandscherven en 13 fragmenten van handgevormd aardewerk
Datering aardewerk	Late ijzertijd - vroeg-Romeinse periode
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	1 fragment verbrand bot aanwezig. Gewicht is te laag voor ¹⁴ C-datering.
Conclusie datering	
Opmerkingen	

Figuur 11: Structuur B6 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

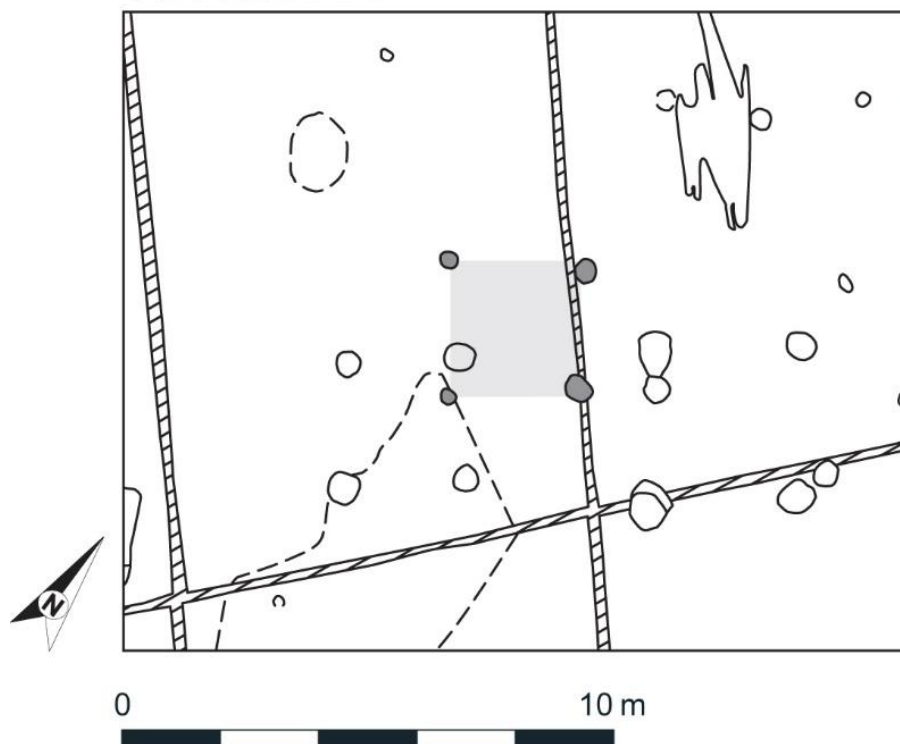

Figuur 12: Structuur B6 in het vlak.

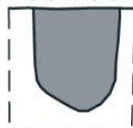
2.1.7 Structuur B7

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 14. S5.135 situeert zich aan de rand van een proefsleuf. Het spoor werd tijdens het proefsleuvenonderzoek niet waargenomen.
Sporen	5.130, 5.131, 5.133, 5.135
Afmetingen	2,8 x 2,8 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	Westzijde: 34 tot 42 cm; Oostzijde: 12 tot 20 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	M61
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Twee graankorrels aanwezig; deze zijn niet geselecteerd voor een ¹⁴ C-datering.
Conclusie datering	
Opmerkingen	De structuur is twijfelachtig, aangezien de dieptes van de west- en oostzijde sterk verschillen.

Structuur B7

NO S5.135 ZW

NO S5.130 ZW

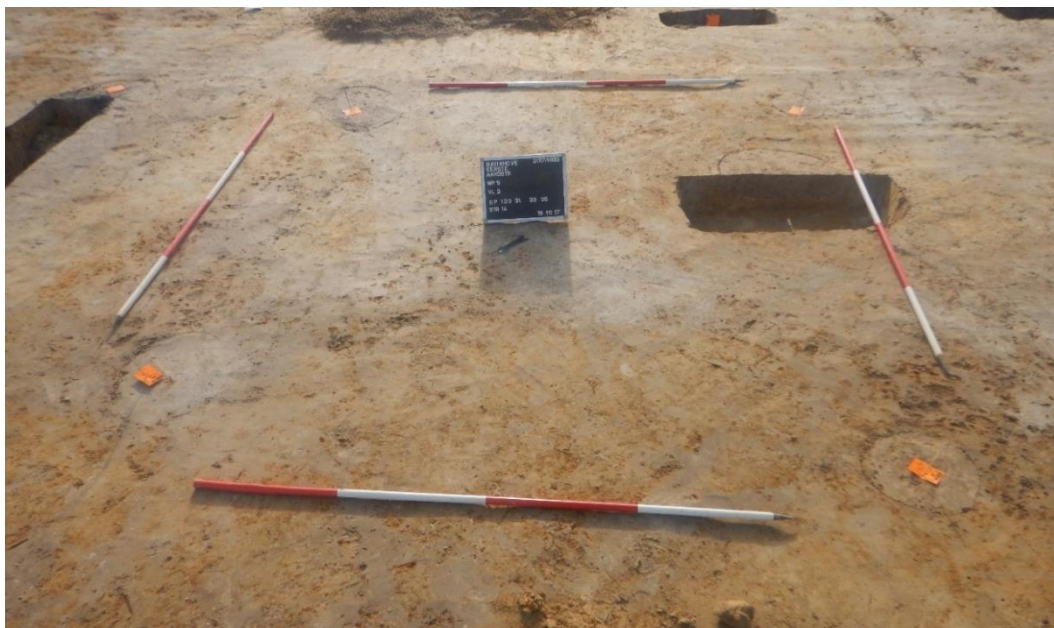
NO S5.133 ZW

NO S5.131 ZW

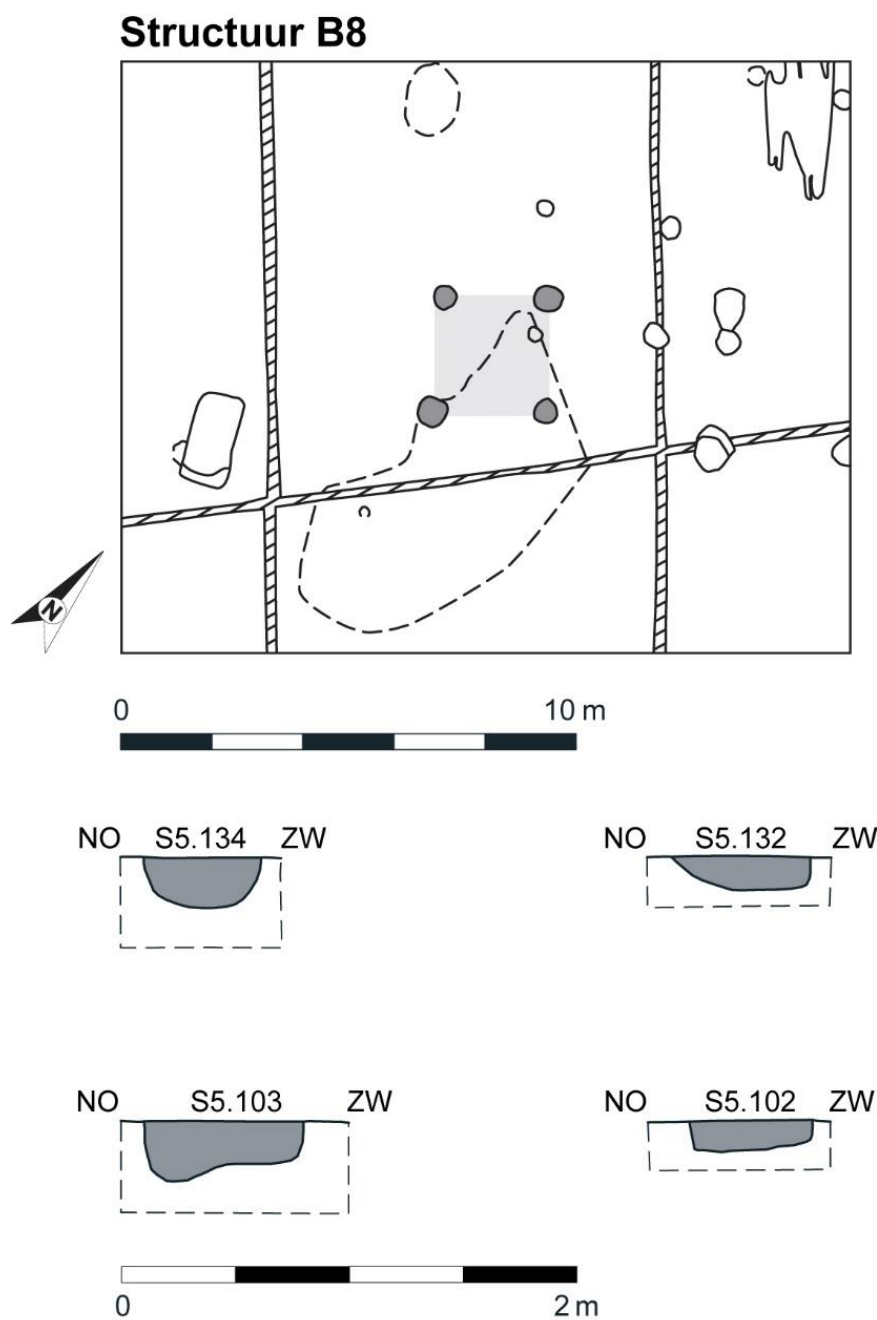
Figuur 13: Structuur B7 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

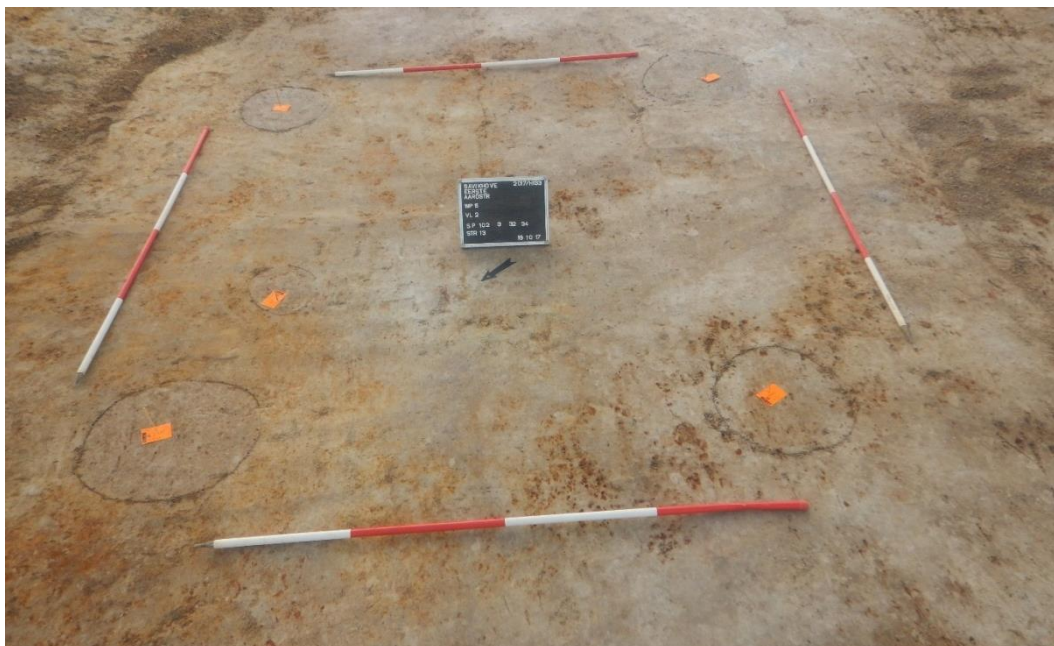
Figuur 14: Structuur B7 in het vlak.

2.1.8 Structuur B8

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 13.
Sporen	5.102, 5.103, 5.132, 5.134
Afmetingen	2,6 x 2,5 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	14 tot 26 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	M60
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 391 1 wandscherf handgevormd aardewerk
Datering aardewerk	Late bronstijd - vroeg-Romeinse periode
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Geen geschikt materiaal aanwezig in zeefresidu.
Conclusie datering	
Opmerkingen	

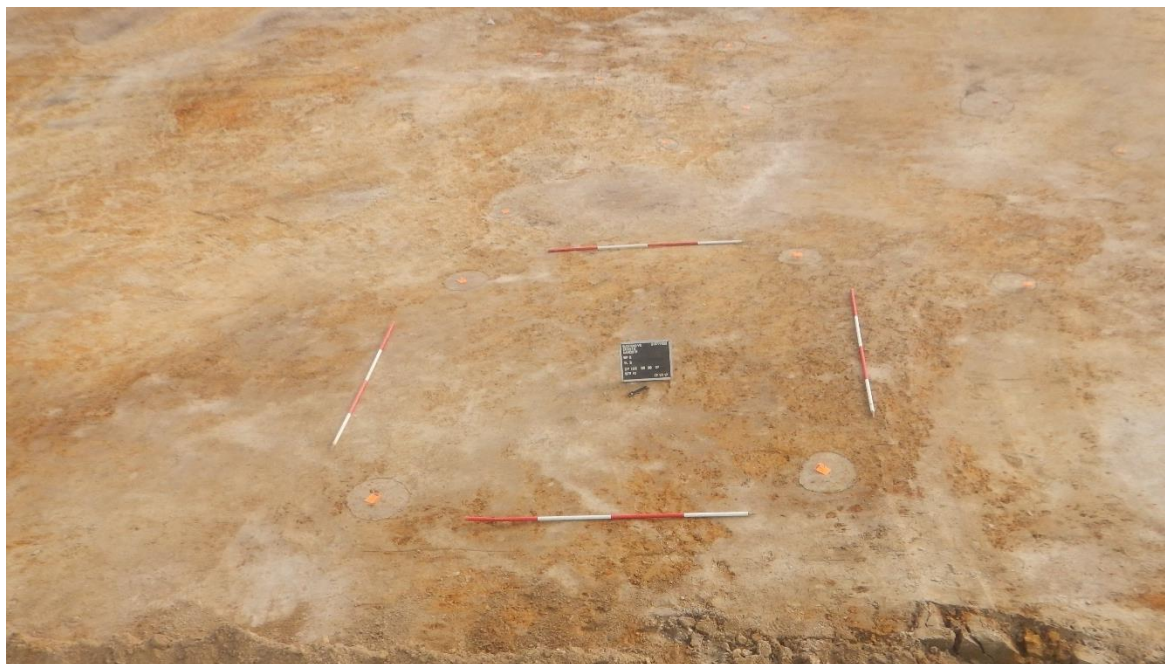
Figuur 15: Structuur B8 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

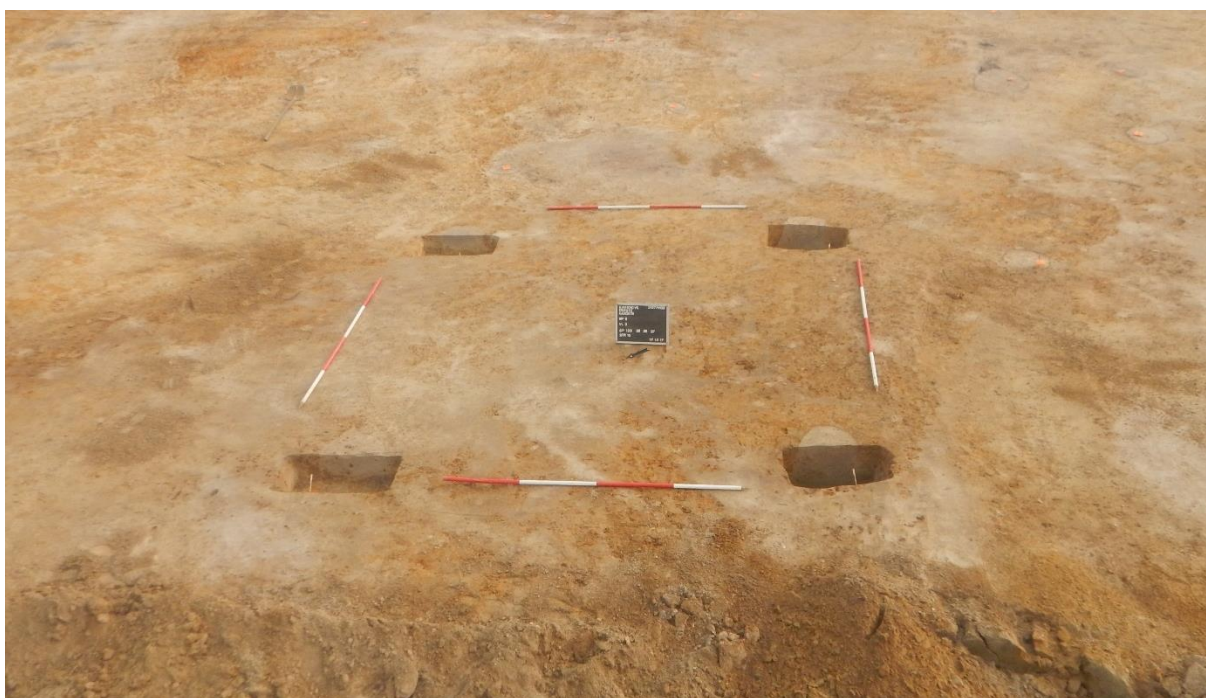
Figuur 16: Structuur B8 in het vlak.

2.1.9 Structuur B9

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 10.
Sporen	5.123, 5.125, 5.126, 5.127
Afmetingen	3,5 x 3,2 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	Noordzijde: 12 en 16 cm; Zuidzijde: 22 en 26 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er is niets bekend over de eindfase van het gebouw. Er zijn geen paalkernen waargenomen.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Geen geschikt materiaal aanwezig in zeefresidu.
Conclusie datering	
Opmerkingen	De noordelijke sporen zijn minder diep.

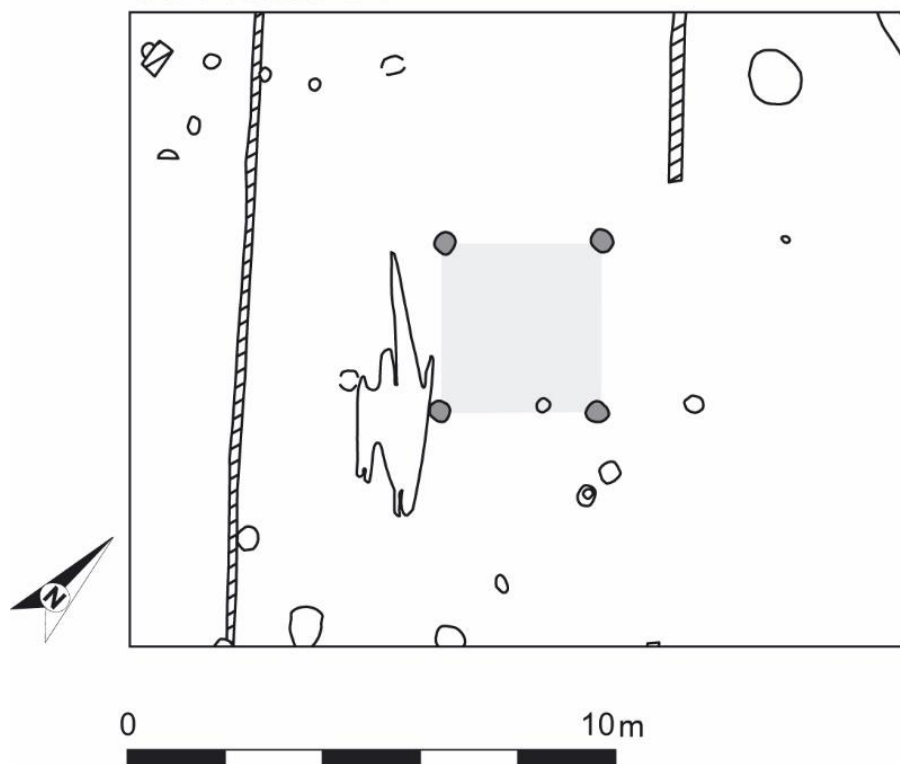

Figuur 17: Structuur B9 in het vlak.

Figuur 18: Structuur B9 na couperen.

Structuur B9

NO S5.126 ZW

NO S5.125 ZW

NO S5.127 ZW

NO S5.123 ZW

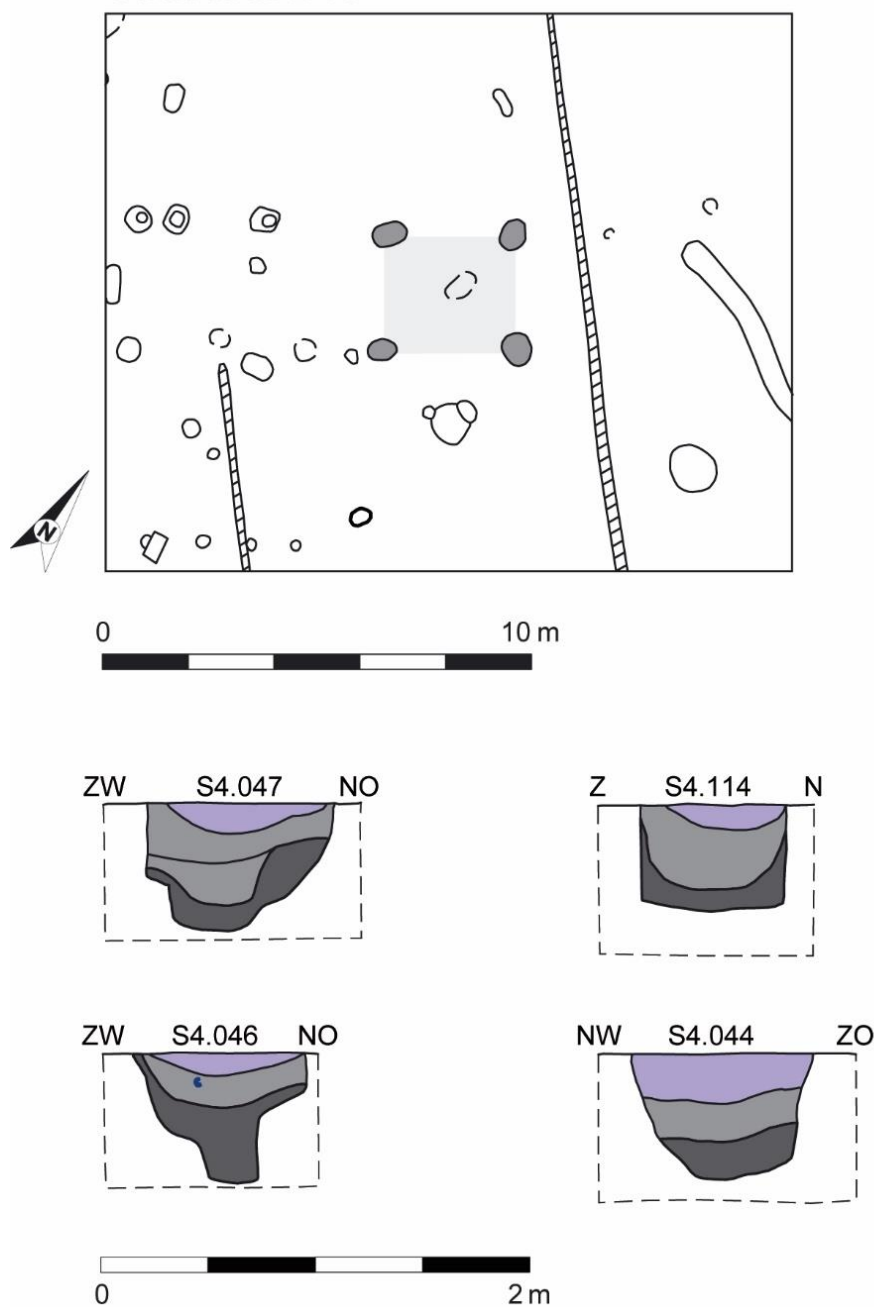
Figuur 19: Structuur B9 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

2.1.10 Structuur B10

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 14.
Sporen	4.044, 4.046, 4.047, 4.114
Afmetingen	3,2 x 2,7 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	50 tot 60 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	In 4.046 is in vulling 2 een glazen kraal gevonden (14 cm onder vlak 2). Mogelijk gaat het om een verlatingsoffer.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 89, 102, 122, 170 3 fragmenten handgevormd aardewerk, 1 wandscherf handgevormd aardewerk (wrs. Romeins) GLAS: 613 NS: 88
Datering aardewerk	Waarschijnlijk Romeinse periode
Datering overige vondsten	Waarschijnlijk Romeinse periode
¹⁴ C-onderzoek	
Conclusie datering	
Opmerkingen	

Figuur 20: Vondstlocatie van de glazen kraal.

Structuur B10

Figuur 21: Structuur B10 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

2.1.11 Structuur B11

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	De structuur werd pas bij de uitwerking herkend.
Sporen	4.048, 4.050, 4.055, 4.058 en 4.049
Afmetingen	3,4 x 3,0 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	44 tot 50 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er zijn geen duidelijke paalkernen waargenomen. Dit wijst mogelijk op het verwijderen van de palen na het in onbruik raken van de structuur. Er is een miniatuurpotje aangetroffen. Mogelijk gaat het om een verlatingsoffer.
Bemonstering	M55 en M57
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 98, 121, 123, 124, 125, 133, 615 3 randscherven, 2 wandscherven een 4 fragmenten van handgevormd aardewerk; miniatuurpotje
Datering aardewerk	Late ijzertijd
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	1,68 gram houtskool. Geen geschikt materiaal aanwezig in zeefresidu.
Conclusie datering	
Opmerkingen	

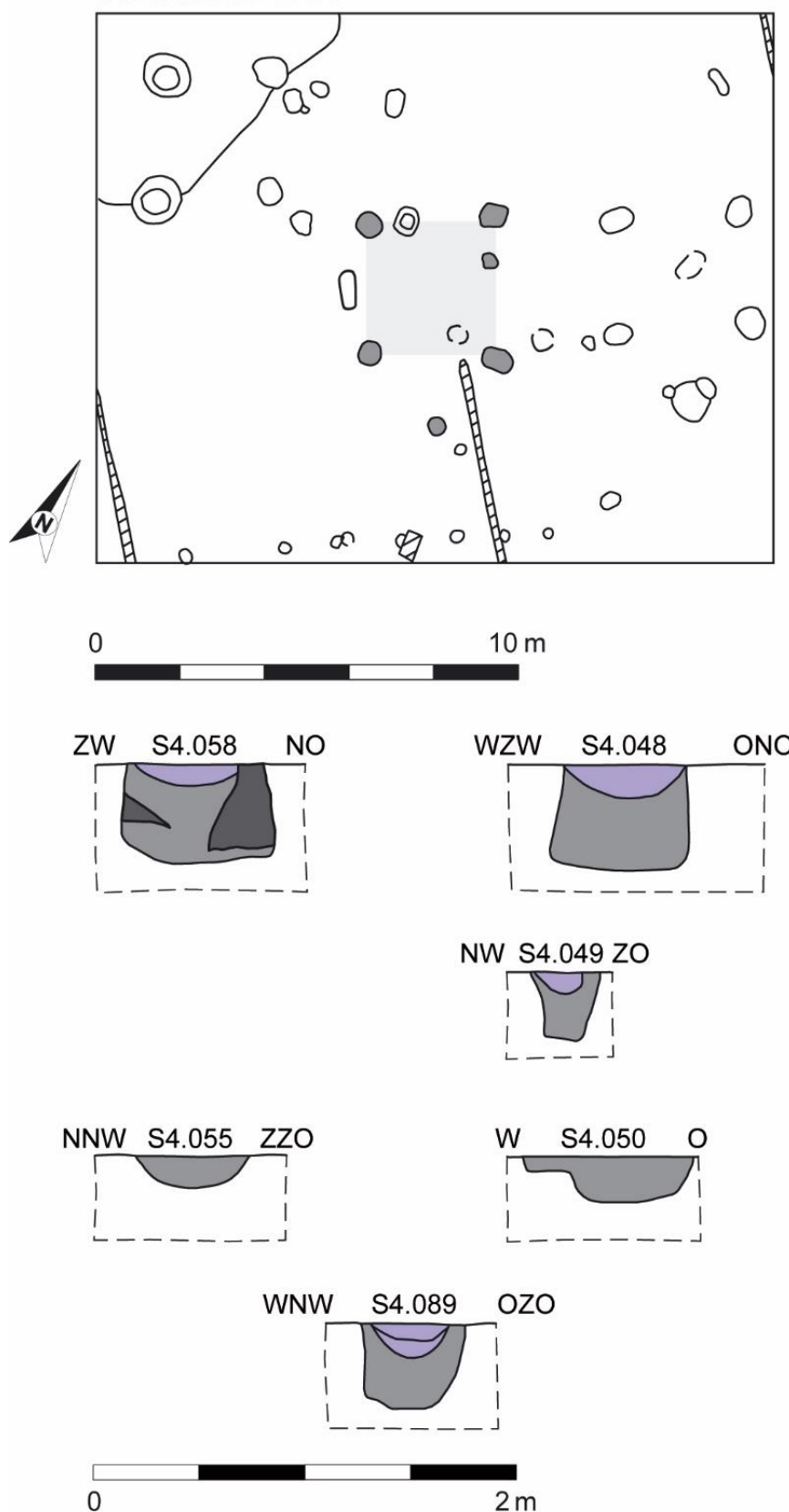

Figuur 22: Coupe S4.058

Figuur 23: Coupe op S4.048.

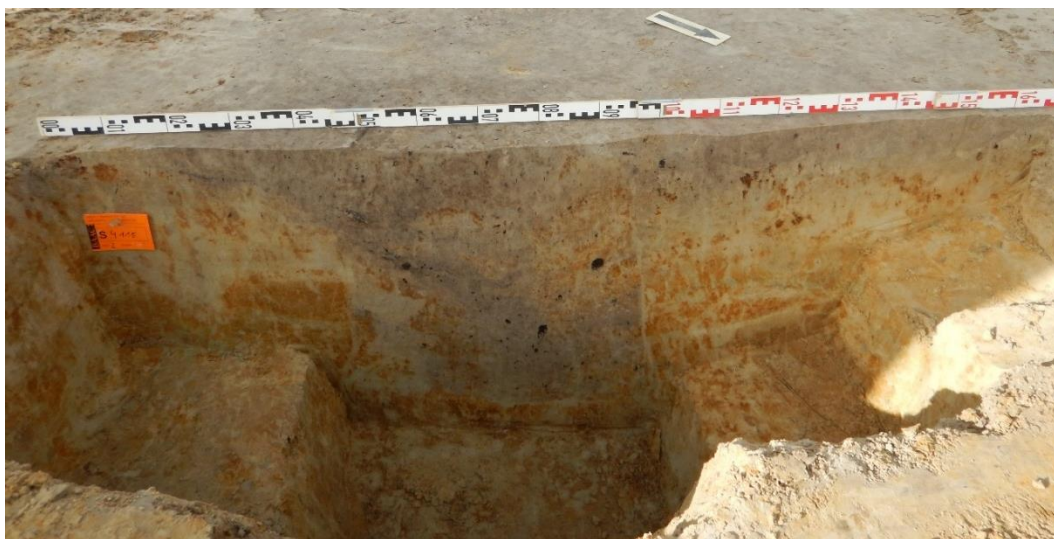
Structuur B11

Figuur 24: Structuur B11 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

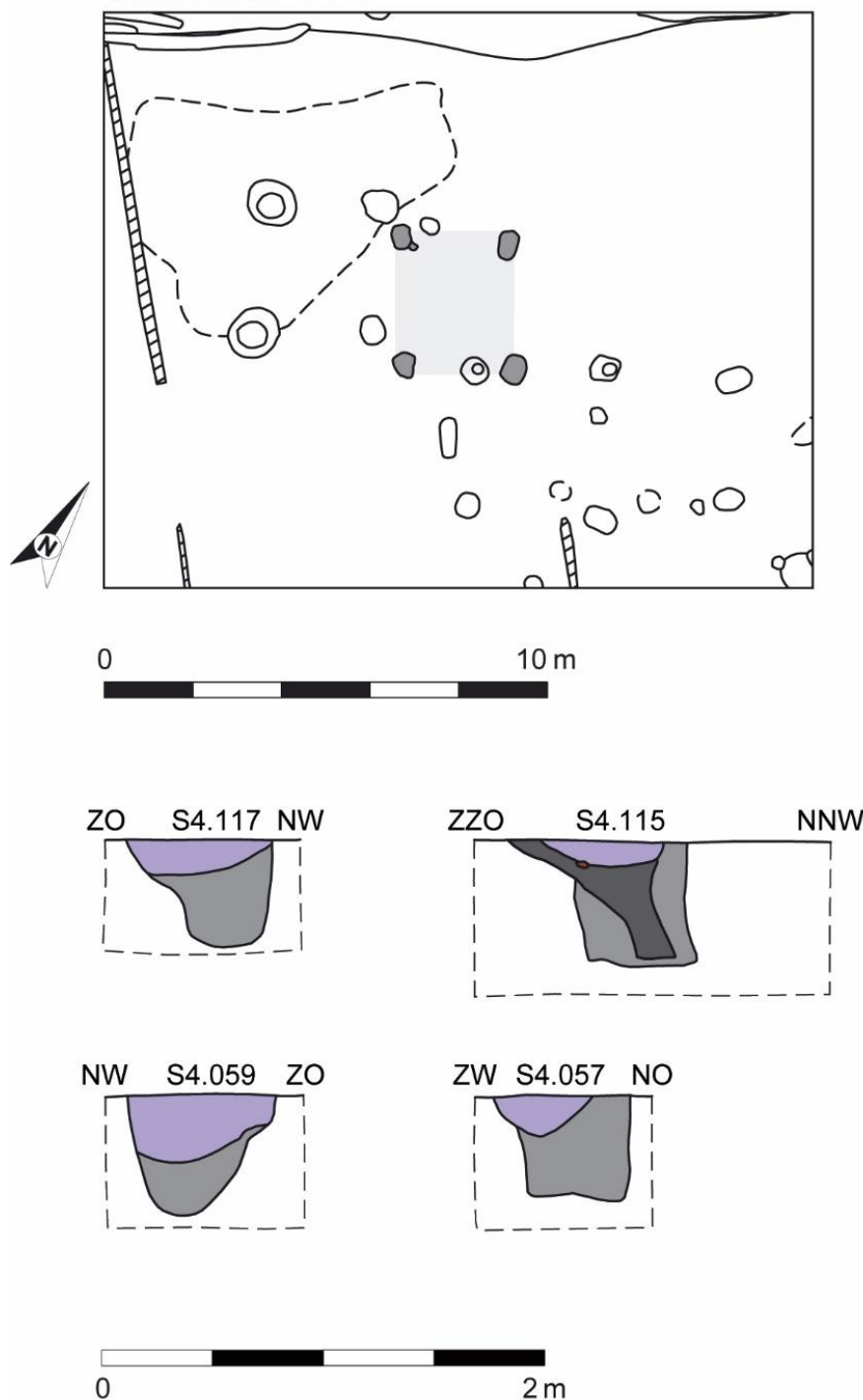
2.1.12 Structuur B12

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	De structuur werd pas bij de uitwerking herkend.
Sporen	4.057, 4.059, 4.115, 4.117, 4.123
Afmetingen	3,0 x 2,5 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	48 tot 58 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Alleen bij S4.115 werd een duidelijke paalkern waargenomen. Bij de overige paalsporen zijn geen duidelijke paalkernen waargenomen. Dit wijst op het verwijderen van de palen na het in onbruik raken van de structuur.
Bemonstering	M52
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 120, 127, 135, 151, 169 2 randscherven, 4 wandscherven, 8 fragmenten handgevormd aardewerk; 3 wandscherven gedraaid aardewerk
Datering aardewerk	Romeinse periode
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek.
Conclusie datering	Romeinse periode
Opmerkingen	

Figuur 25: Coupe op S4.115.

Structuur B12

Figuur 26: Structuur B12 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

2.1.13 Structuur B13

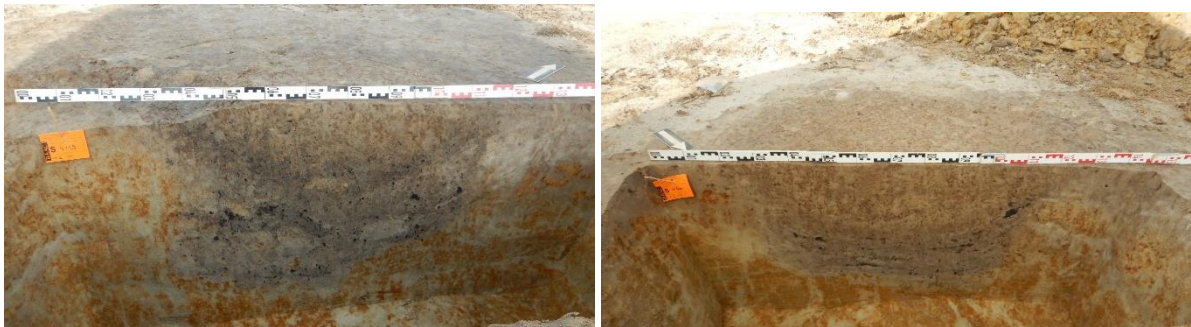
Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	De structuur werd pas bij de uitwerking herkend.
Sporen	4.073, 4.118, 4.119, 4.120
Afmetingen	3,1 x 2,8 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	48 tot 58 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Op basis van de gelaagdheid van de paalkuilen is het duidelijk dat de palen na het in onbruik raken van de structuur verwijderd werden.
Bemonstering	M26, M27 en M54
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 82, 83, 84, 91, 137, 147, 150, 155, 157, 159, 160, 163 5 randscherven, 27 wandscherven, 4 bodemscherven en 51 fragmenten handgevormd aardewerk; 1 wandfragment technisch aardewerk NS: 153, 168, 474 BOT: 80
Datering aardewerk	Late ijzertijd
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek. Wel geschikt materiaal aanwezig in zeefresiduen. M27: 31,78 gram houtskool en 1 graankorrel.
Conclusie datering	Late ijzertijd
Opmerkingen	

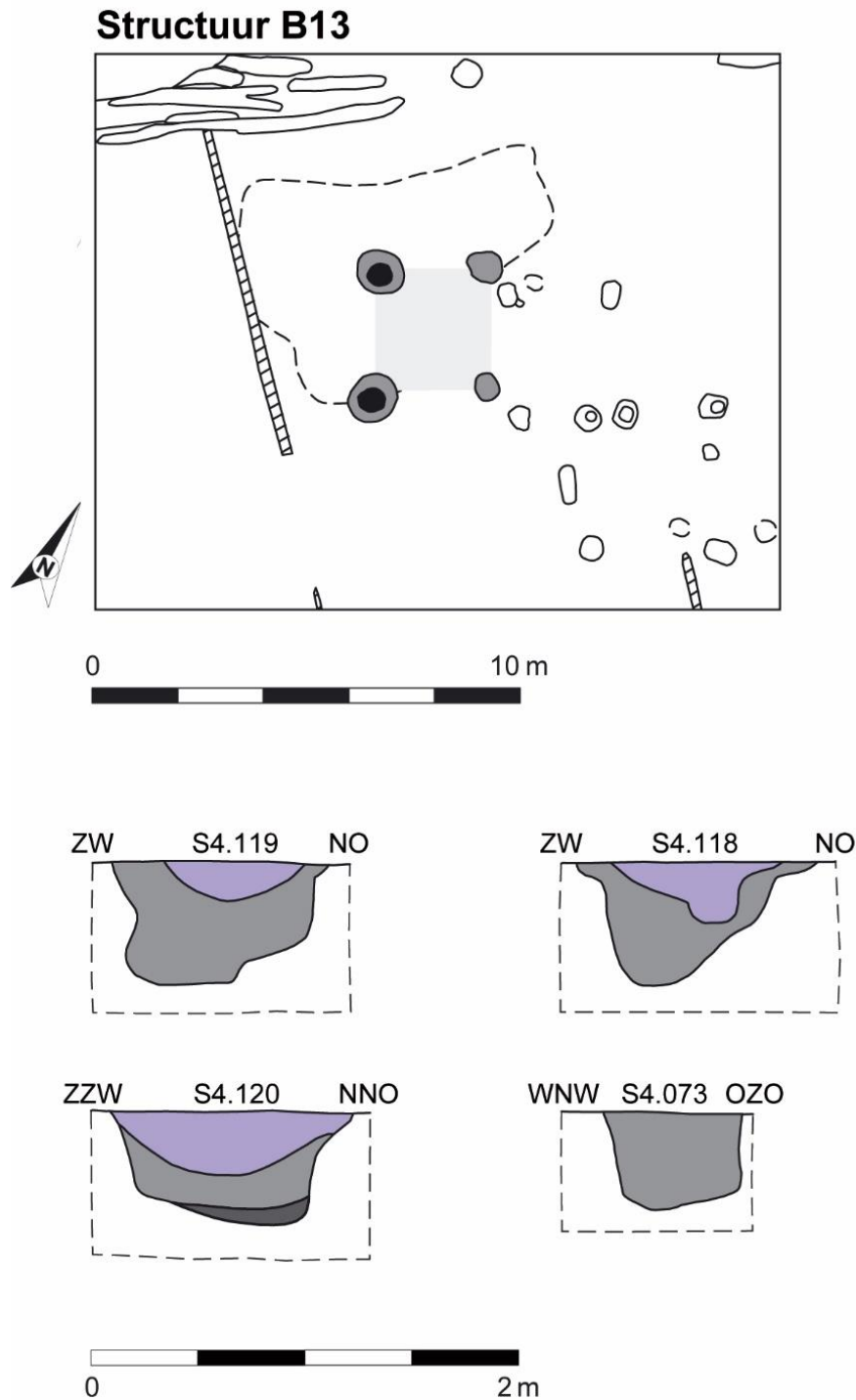
Figuur 27: Coupe op S4.073.

Figuur 28: Coupe op S4.118

Figuur 29: Coupe op S4.119 (links) en coupe op S4.120 (rechts).

Figuur 30: Structuur B13 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

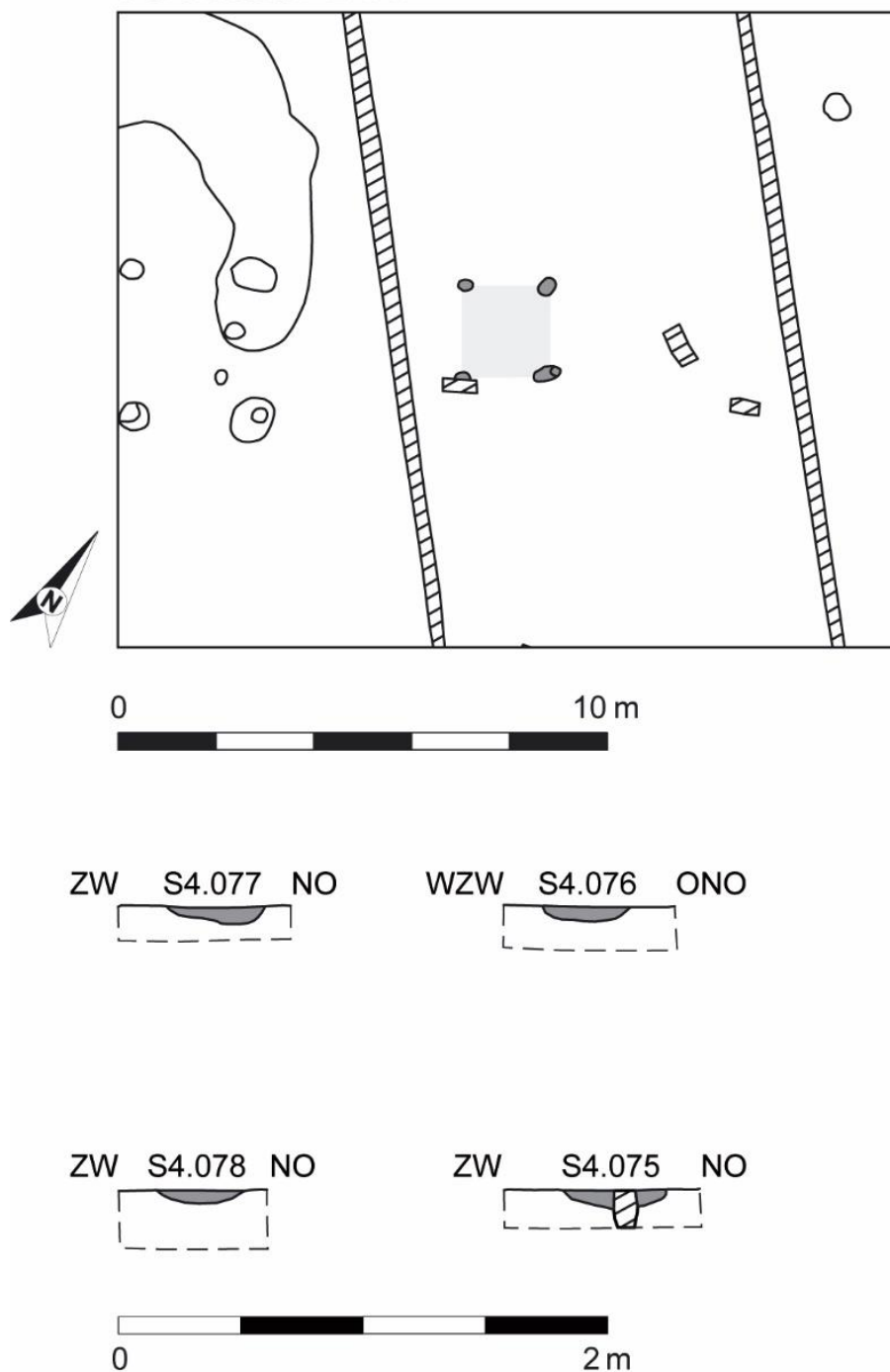
2.1.14 Structuur B14

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Tijdens het vooronderzoek werden enkele paalsporen behorende tot de structuur waargenomen. S4.078 werd reeds tijdens het vooronderzoek gecoupeerd. Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 5.
Sporen	4.075, 4.076, 4.077, 4.078
Afmetingen	1,9 x 1,7 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	6 tot 8 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Door de ondiepe bewaring van de sporen zijn geen uitspraken te doen over de eindfase van de structuur.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	
Conclusie datering	
Opmerkingen	Slecht bewaard door hogere landschappelijke ligging.

Figuur 31: Structuur B14 na couperen.

Structuur B14

Figuur 32: Structuur B14 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

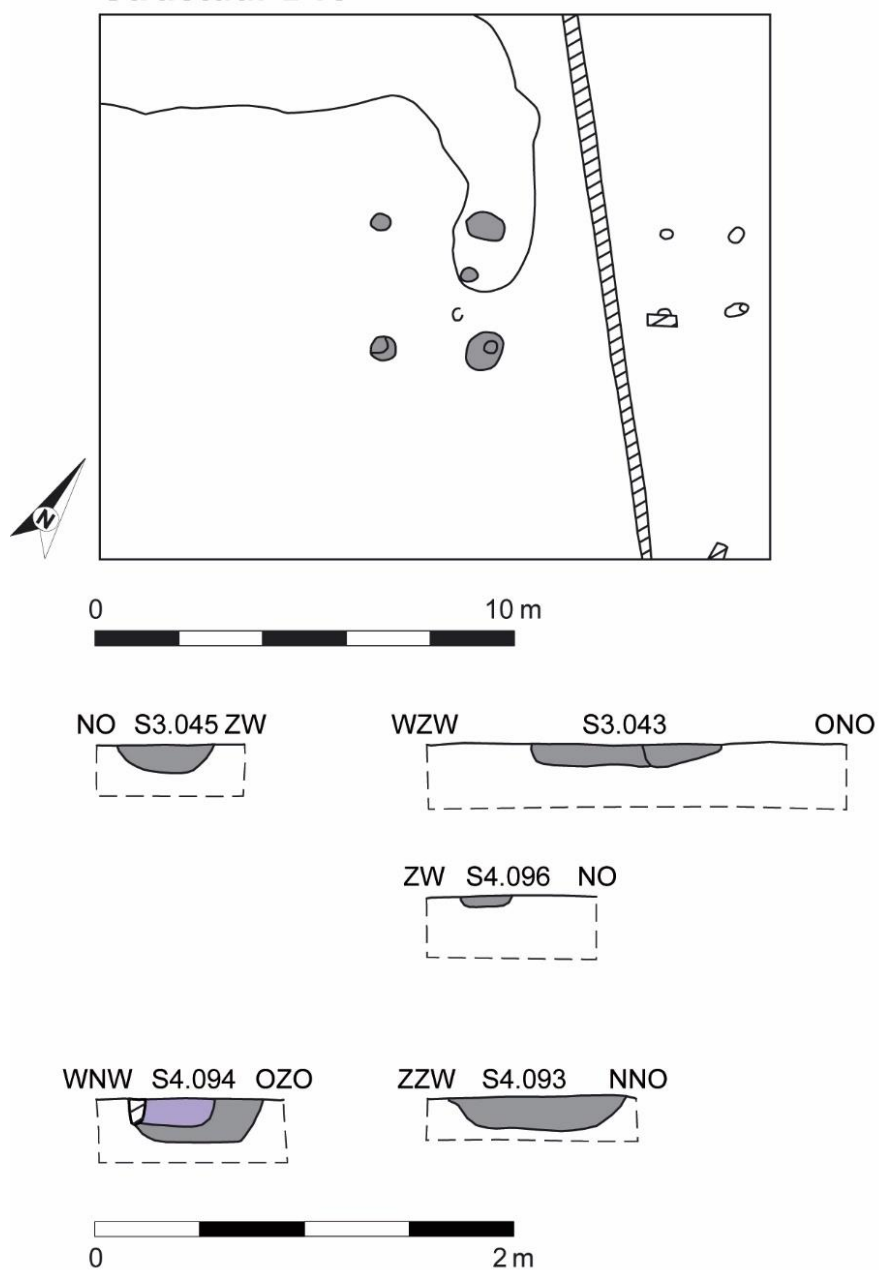
2.1.15 Structuur B15

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 5.
Sporen	3.043, 3.045, 4.093, 4.094
Afmetingen	3,0 x 2,6 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	10 tot 20 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	De twee westelijke paalsporen waren houtskoolrijk en zijn daarom bemonsterd. In het zeefresidu zijn honderden graankorrels aanwezig. Mogelijk is de structuur afgebrand. Het kan ook om een verlatingsoffer gaan.
Bemonstering	M28; M34
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 154, 205, 207 2 randscherven, 7 wandscherven handgevormd aardewerk; In V154 is een wandscherf van een amfoor aangetroffen. Deze scherv is intrusief. NS (SVU): 162
Datering aardewerk	Vroege ijzertijd - midden-ijzertijd
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	Enkele graankorrels zijn geselecteerd voor een ¹⁴ C-datering (RICH-32086). De uitkomst 2216±23 BP valt in de late ijzertijd (380-190 v. Chr. (95.4 % waarschijnlijkheid).
Conclusie datering	Late ijzertijd
Opmerkingen	Slecht bewaard door hogere landschappelijke ligging.

Figuur 33: Coupe op S3.045.

Structuur B15

Figuur 34: Structuur B15 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

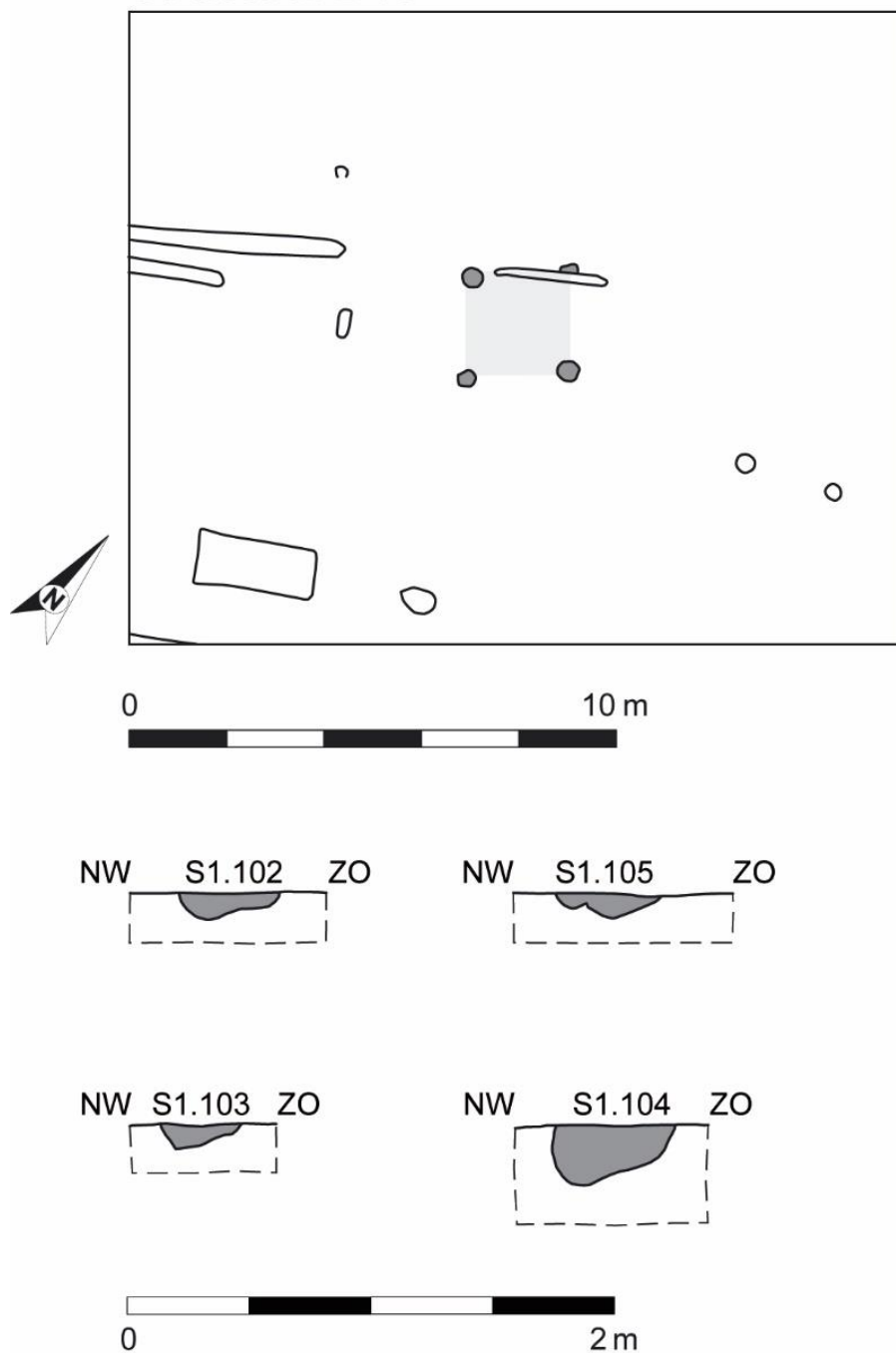

Figuur 35: Coupe op S4.094.

2.1.16 Structuur B16

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	Het bijgebouw is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 6.
Sporen	1.102, 1.103, 1.104, 1.105
Afmetingen	2,1 x 2,1 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	10 tot 14 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Door de ondiepe bewaring van de sporen zijn er geen uitspraken te doen over de eindfase van de structuur.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	
Conclusie datering	
Opmerkingen	Slecht bewaard door hogere landschappelijke ligging.

Structuur B16

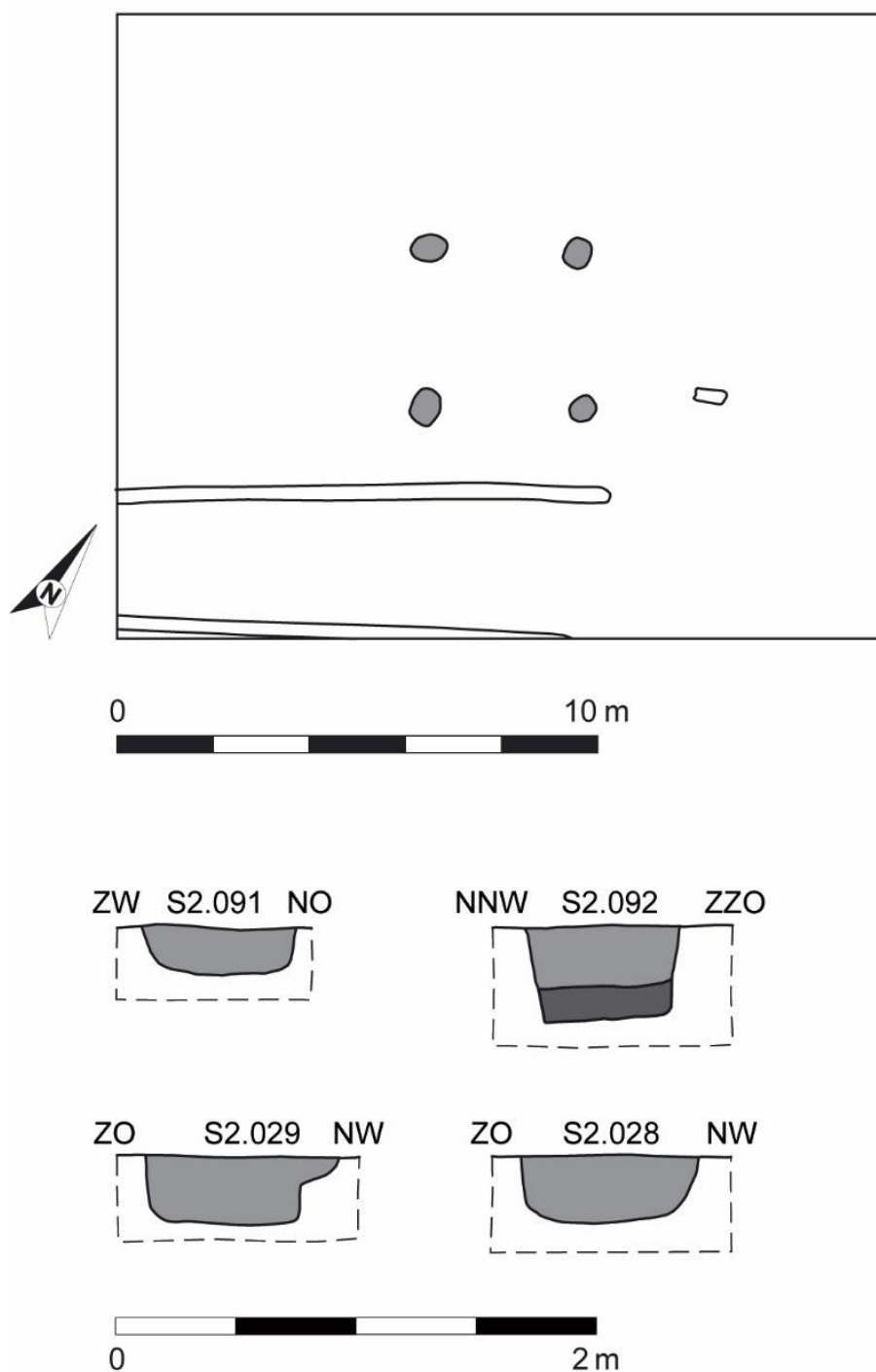

Figuur 36: Structuur B16 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

2.1.17 Structuur B17

Soort	Vierpalig bijgebouw; Type Oss-Ussen IA
Onderzoek	De structuur is pas tijdens een late fase van het veldwerk herkend. De structuur heeft in het veld geen structuur nummer gekregen.
Sporen	2.028, 2.029, 2.092, 2.093
Afmetingen	3,4 x 3,4 m
Volledige plattegrond	Ja
Oriëntatie	ZW-NO
Diepte paalsporen	28 tot 40 cm
Buiten gebruik raken van de structuur	Er zijn geen duidelijke paalkernen waargenomen. Dit wijst mogelijk op het verwijderen van de palen na het in onbruik raken van de structuur.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 546 2 wandscherven gedraaid aardewerk
Datering aardewerk	Romeinse periode
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	
Conclusie datering	
Opmerkingen	Slecht bewaard door hogere landschappelijke ligging.

Structuur B17

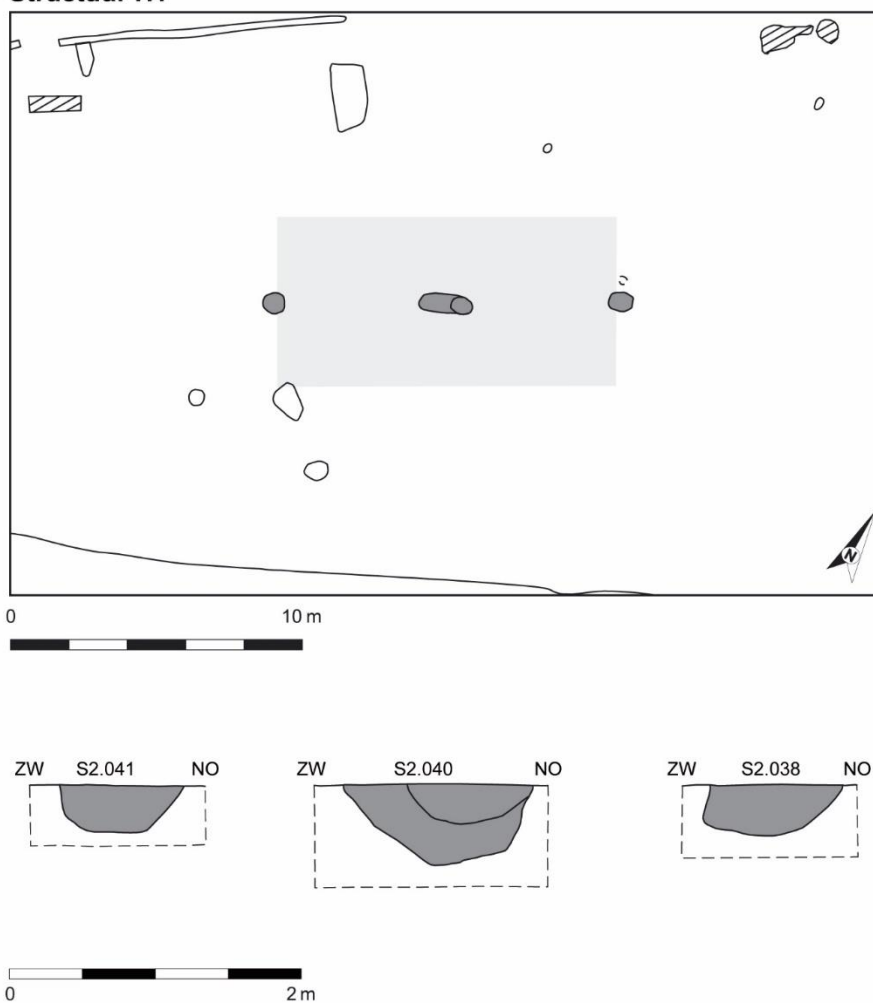
Figuur 37: Structuur B17 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

2.2 Hoofdgebouwen Romeinse tijd

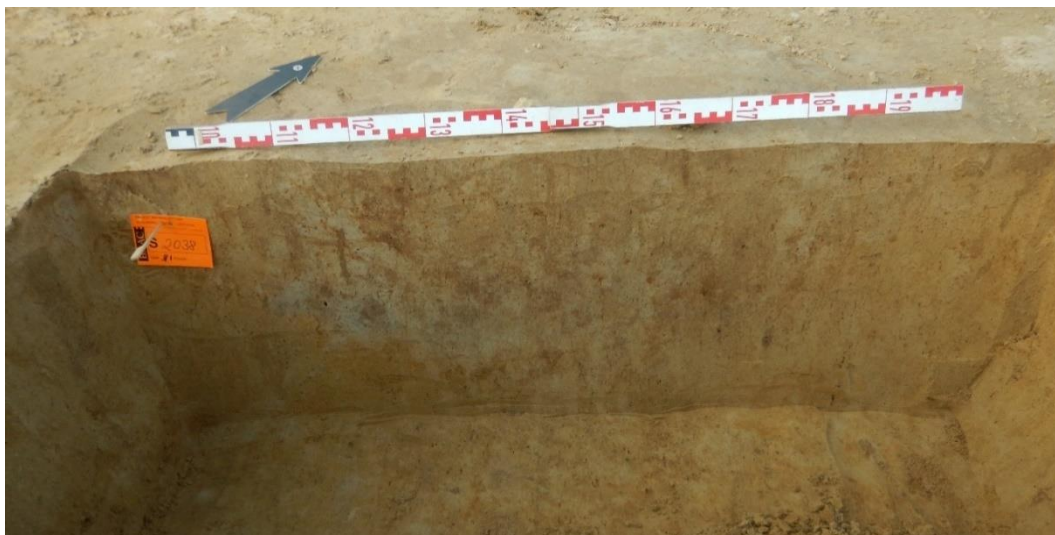
2.2.1 Structuur H1

Onderzoek	De structuur werd in het veld pas na het couperen van de sporen herkend. Er werd in het veld geen structuur nummer uitgedeeld.
Oriëntatie	ZW-NO
Sporen	2.038, 2.040, 2.041
Basisindeling structuur	
Aantal beuken	Twee
Aantal traveeën	Twee
Maatvoering	
Totale lengte	11,8 m
Totale breedte	Niet te achterhalen
Oppervlakte totale structuur	
Skelet	
Dragende elementen	Drie nokstaanders op een rij
Vorm paalkuilen	Afgerond rechthoekig
Diepte paalkuilen	S2.038: 36 cm; S2.040: 56 cm; S2.041: 32 cm
Stand palen in kuil	Niet zichtbaar in coupe
Ontbrekende delen	
Wanden	
Wandstijlen	Niet aanwezig
Buitenstijlen	Niet aanwezig
Vorm wand (recht of gebogen)	
Vorm paalkuilen	
Stand palen in kuil	
Afwijkende tussenruimte	
Ontbrekende delen	
Constructieve en bijzondere elementen	
Dak	
Ingangen	
Binnenindeling	
Bijzondere elementen	
Verbouwingen	
Het verdwijnen van het gebouw	Er zijn geen paalkernen waargenomen. Dit lijkt erop te wijzen dat na opgave van het gebouw de staanders werden uitgegraven. S2.040 lijkt op basis van de vorm in het vlak uitgegraven te zijn.
Bemonstering	M124
Chronologisch kader	
Oversnijdingen	Er zijn geen oversnijdingen.
Vondsten	AW: 381, 382, 548, 550, 551 8 wandscherven en 8 fragmenten handgevormd aardewerk NS (SVU): 383, 552
Datering aardewerk	2 wandscherven handgevormd aardewerk zijn waarschijnlijk vroeg-Romeins
Datering overige vondsten	Prehistorie

¹⁴ C-onderzoek	Geen
Conclusie datering	Waarschijnlijk vroeg-Romeinse periode
Typologie	Oss-Ussen 5A. Dit type komt voornamelijk voor in de late ijzertijd, maar ook nog in het begin van de Romeinse periode.
Opmerking	

Structuur H1

Figuur 38: Structuur H1 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

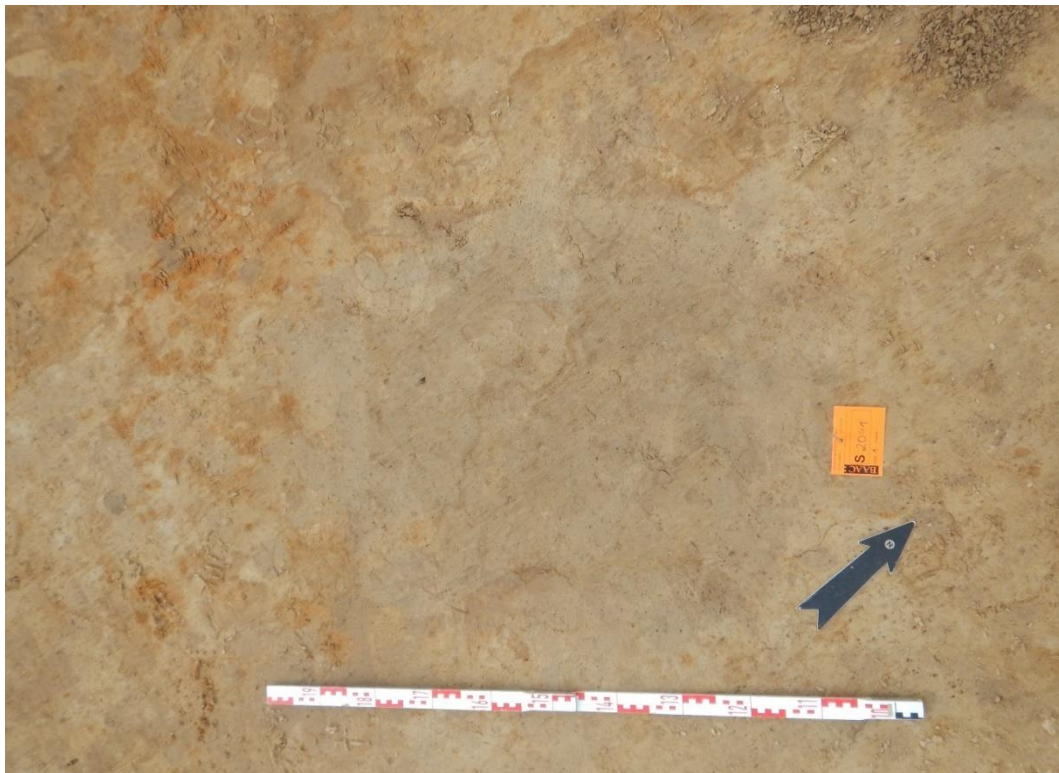
Figuur 39: Coupe S2.038.

Figuur 40: Coupe S2.040.

Figuur 41: Coupe S2.041.

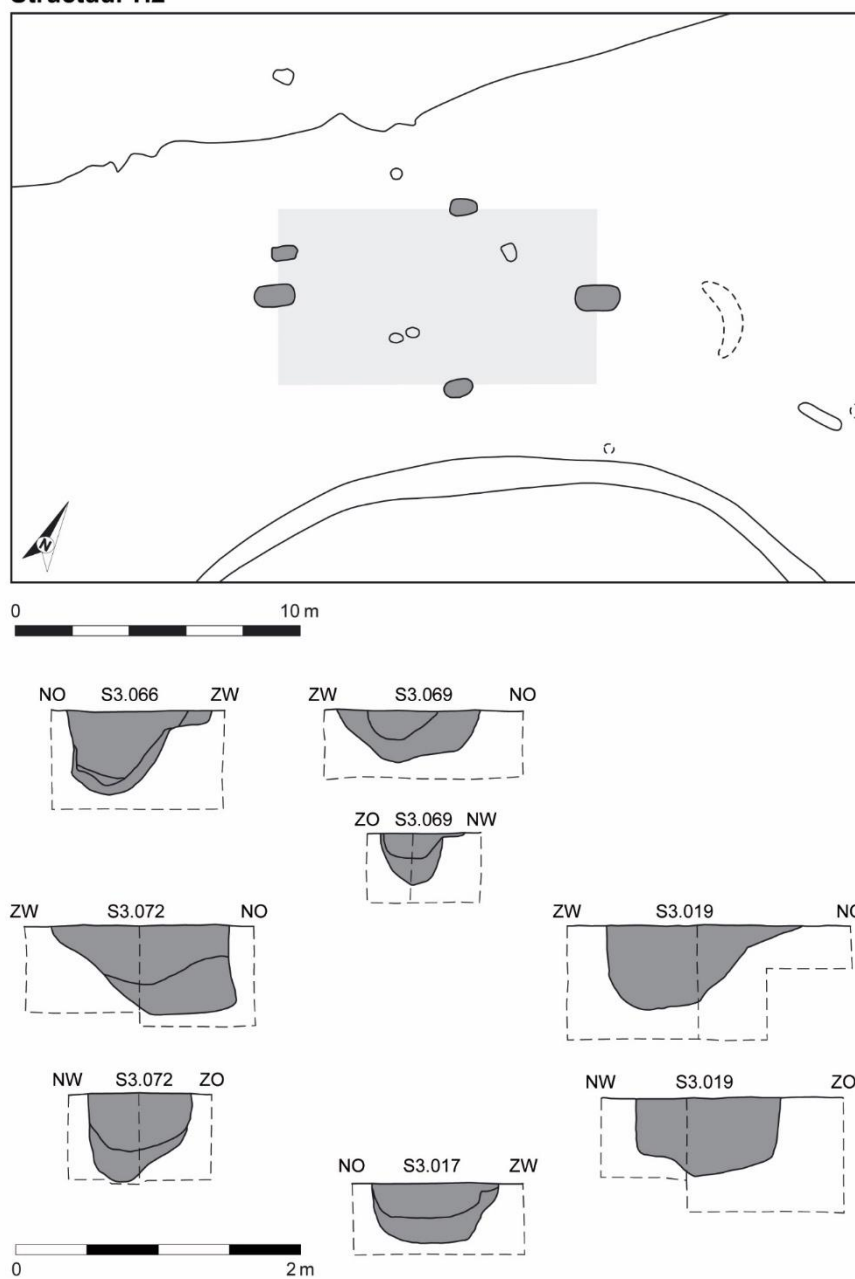
Figuur 42: S2.041 in vlak 1.

2.2.2 Structuur H2

Onderzoek	De structuur is herkend bij het aanleggen van het vlak en tijdens het couperen als zodanig behandeld (Figuur 44). Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 12.
Oriëntatie	
Sporen	3.017, 3.019, 3.066, 3.069, 3.072
Basisindeling structuur	
Aantal beuken	Eén
Aantal traveeën	Twee
Maatvoering	
Totale lengte	12,8
Totale breedte	6,3
Oppervlakte totale structuur	80,64 m ²
Skelet	
Dragende elementen	Centraal in elke korte zijde een nokstaander. Centraal in elke lange zijde een staander om het dak te ondersteunen (mogelijk een A-frame).
Vorm paalkuilen	Afgerond rechthoekig in het vlak. De paalkuilen van de nokstaanders hebben in coupe een revolvertasvorm (Figuur 46 en Figuur 47).
Diepte paalkuilen	S3.072: 62 cm; S3.019: 58 cm S3.069: 36 cm; S3.017: 42 cm S3.066: 60 cm

Stand palen in kuil	De twee paalkuilen in de lange zijde zijn deels in kwadranten opgegraven, maar er kon geen schuinstand herkend worden. Mogelijk komt dit door de slechte zichtbaarheid van de sporen (Figuur 45).
Ontbrekende delen	
Wanden	
Wandstijlen	Niet aanwezig
Buitenstijlen	Niet aanwezig
Vorm wand (recht of gebogen)	
Vorm paalkuilen	
Stand palen in kuil	
Afwijkende tussenruimte	
Ontbrekende delen	
Constructieve en bijzondere elementen	
Dak	
Ingangen	Mogelijk is ten noorden van de nokstaander aan de westelijke korte zijde een extra staander geplaatst (S2.066) ten behoeve van een ingang. De doorgang had dan een breedte van circa 1,4 meter (gemeten van middelpunt tot middelpunt).
Binnenindeling	De staanders in de lange zijden staan niet in het midden van de structuur. Mogelijk heeft dit te maken met de binnenindeling.
Bijzondere elementen	
Verbouwingen	
Het verdwijnen van het gebouw	
Bemonstering	M129; 1 graankorrel aanwezig in zeefresidu
Chronologisch kader	
Oversnijdingen	Er zijn geen oversnijdingen.
Vondsten	AW: 65, 66, 198, 298, 300, 302, 304, 305 1 randscherf, 7 wandscherven, 1 bodemscherf en 6 fragmenten handgevormd aardewerk; 4 wandscherven gedraaid aardewerk BK: 299 VL: 301 NS: (SVU): 297
Datering aardewerk	50 - 150 na Chr. op basis voorkomen van Terra Nigra noordelijke groep Ook ouder intrusief aardewerk (late ijzertijd)
Datering overige vondsten	
14C-onderzoek	Geen
Conclusie datering	50 - 150 na Chr.
Typologie	De Clercq IIB
Opmerking	

Structuur H2

Figuur 43: Structuur H2 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

Figuur 44: Structuur H2 na couperen.

Figuur 45: Coupe S3.017.

Figuur 46: Coupe op de westelijke nokstaander (S3.072).

Figuur 47: Coupe op de oostelijke nokstaander (S3.019).

2.2.3 Structuur H3

Onderzoek	De structuur werd pas tijdens het couperen van een sporencluster herkend. De structuur heeft in het veld geen structuur nummer gekregen.
Oriëntatie	WZW-ONO
Sporen	5.003, 5.006, 5.032, 5.044, 5.145, 5.146, 5.147
Basisindeling structuur	
Aantal beuken	Eén
Aantal traveeën	Drie
Maatvoering	
Totale lengte	13,4 m
Totale breedte	5,8 m

Oppervlakte totale structuur	77,7 m ²
Skelet	
Dragende elementen	Kruisvormige constructie bestaande uit twee gebinten met wandstaanders op de lange as en twee kopstaanders in de korte wand.
Vorm paalkuilen	Afgerond rechthoekig in het vlak.
Diepte paalkuilen	Nokstaanders: 58 cm (S5.003) en 66 cm (S5.147) Wandstaanders noordelijke zijde: 80 cm (S5.032) en 22 cm (S5.146). Het laatste spoor is aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Tijdens de proefsleuven werd het vlak dieper aangelegd. Wandstaanders zuidelijke zijde: 56 cm (S5.044 en S5.145) en 58 cm (S5.006).
Stand palen in kuil	Door de bodemvormende processen zijn de paalkernen niet duidelijk zichtbaar. De palen van de nokstaanders lijken recht te hebben gestaan. In de paalkuilen van de wandstaanders zijn paalkernen herkend in S5.044/S5.145. De palen lijken recht te hebben gestaan.
Ontbrekende delen	
Wanden	
Wandstijlen	Met uitzondering van de stijlen behorende tot de dragende constructie zijn er geen wandstaanders aangetroffen. Deze waren waarschijnlijk minder diep ingegraven dan de dragende constructie.
Buitenstijlen	
Vorm wand (recht of gebogen)	Waarschijnlijk recht
Vorm paalkuilen	
Stand palen in kuil	
Afwijkende tussenruimte	
Ontbrekende delen	
Constructieve en bijzondere elementen	
Dak	Waarschijnlijk zadeldak
Ingangen	Er zijn geen sporen van een ingang aangetroffen.
Binnenindeling	
Bijzondere elementen	
Verbouwingen	De zuidwestelijke staander in de lange wand lijkt op basis van de coupegegevens een keer vervangen te zijn. Dit aangezien er tijdens het couperen twee paalkernen zichtbaar werden. Op basis van de locatie lijkt S5.145 de vervanger te zijn van S5.044. Centraal in de structuur is een ondiepe (paal)kuil aangetroffen (S5.031) (Figuur 51). Naast dit spoor zijn nog twee kleine (paal)sporen aanwezig (S5.030 en S5.045). Mogelijk zijn deze sporen te relateren aan een extra ondersteuning van de nokbalk. Een andere mogelijkheid is dat het te relateren is aan de afbraak van het gebouw.
Het verdwijnen van het gebouw	
Bemonstering	M99; 1,58 gram houtskool
Chronologisch kader	
Oversnijdingen	De staanders in de noordelijke wand worden oversneden door de paalsporen behorende tot de stijlen van de noordelijke wand van structuur H4. Hieruit kan

	geconcludeerd worden dat structuur H3 de voorganger is van structuur H4.
Vondsten	AW: 450, 457, 460, 462, 589, 590, 594, 595, 596, 597 7 randscherven, 110 wandscherven, 2 bodemscherven en 7 fragmenten handgevormd aardewerk; 1 randscherf en 14 wandscherven gedraaid aardewerk BK: 648 NS (SVU): 459, 461, 598
Datering aardewerk	150 – 300 n. Chr. (op basis van voorkomen kookpot type De Clercq P16a) Ook 2 intrusieve middeleeuwse scherven
Datering overige vondsten	Romeinse periode
14C-onderzoek	Geen
Conclusie datering	150 – 300 n. Chr.
Typologie	De Clercq IIC
Opmerking	

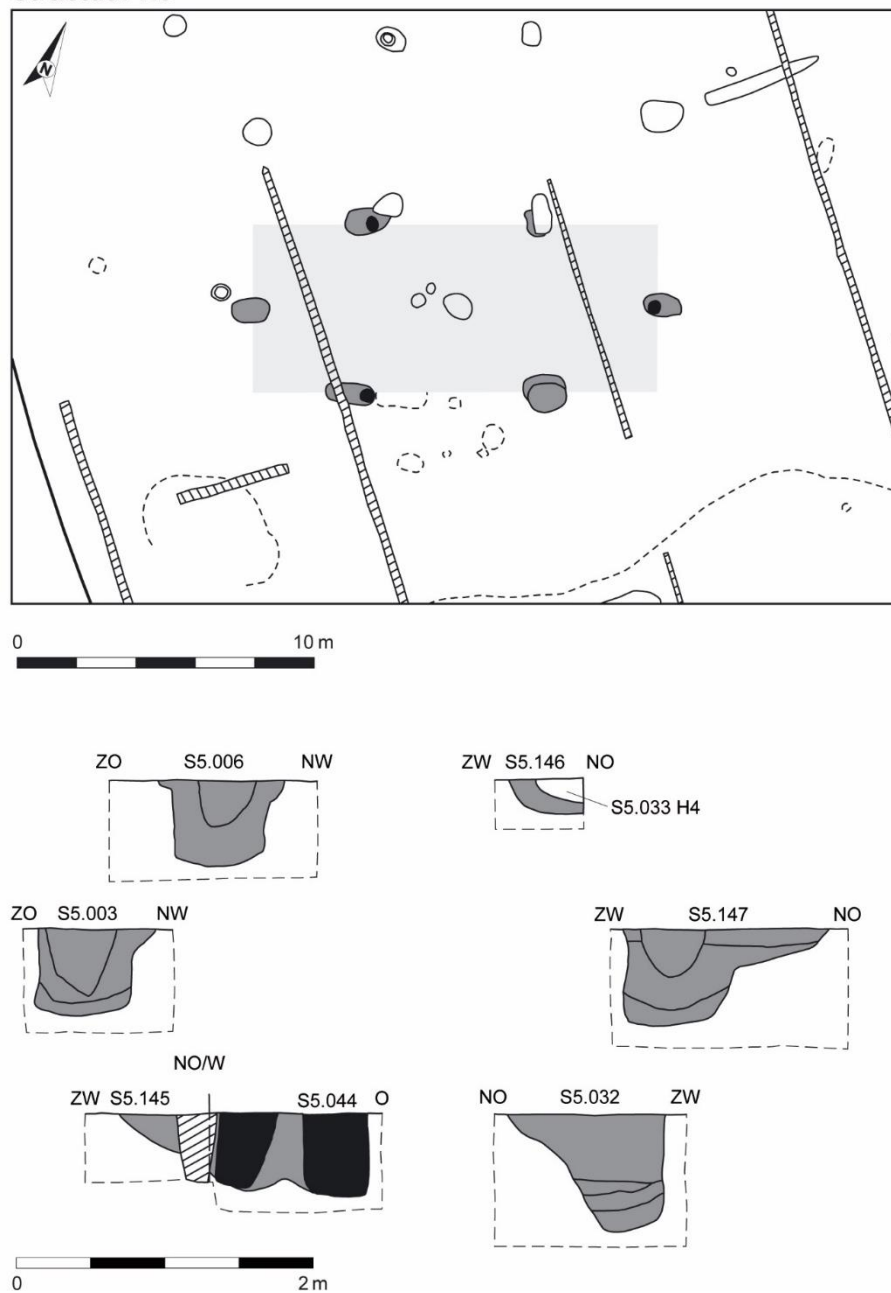

Figuur 48: Coupe S5.044 en S5.143.

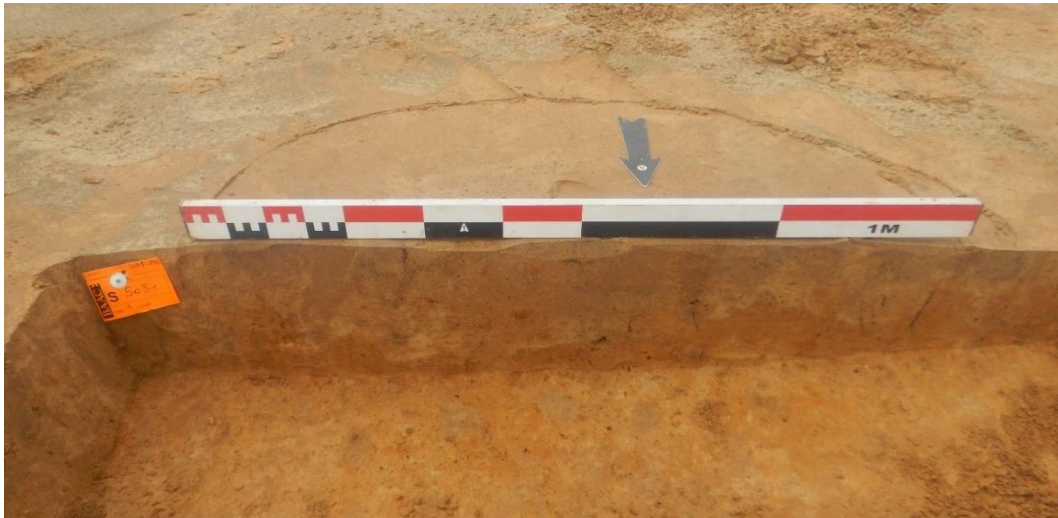

Figuur 49: Coupe S5.003.

Structuur H3

Figuur 50: Structuur H3 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

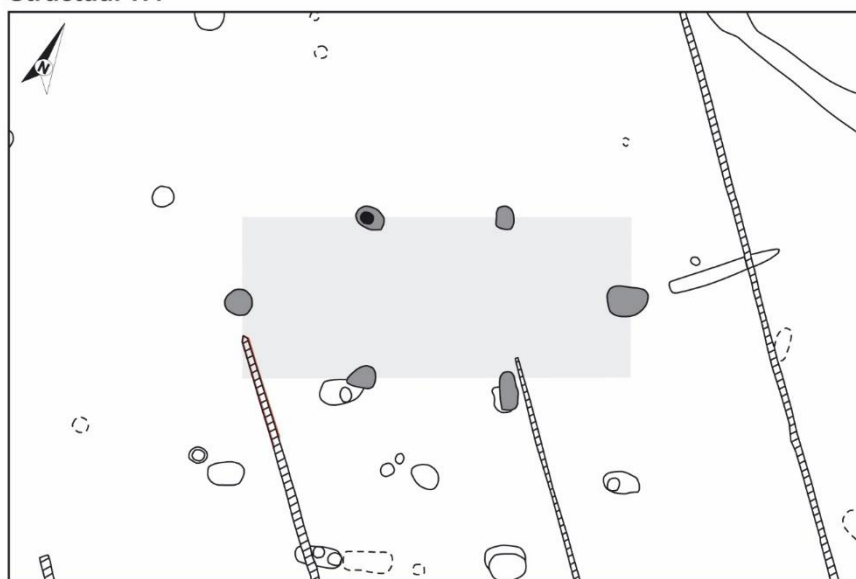

Figuur 51: Coupe S5.031.

2.2.4 Structuur H4

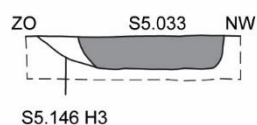
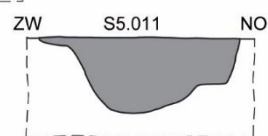
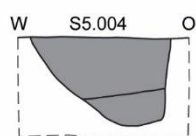
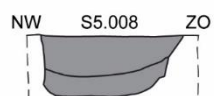
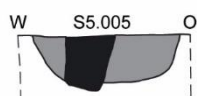
Onderzoek	De structuur werd pas tijdens het couperen van een sporencluster herkend. De structuur heeft in het veld geen structuur nummer gekregen.
Oriëntatie	WZW-ONO
Sporen	5.004, 5.005, 5.007, 5.008, 5.011, 5.033
Basisindeling structuur	
Aantal beuken	Eén
Aantal traveeën	Drie
Maatvoering	
Totale lengte	13,6 m
Totale breedte	5,7 m
Oppervlakte totale structuur	77,5 m ²
Skelet	
Dragende elementen	Kruisvormige constructie bestaande uit twee gebinten met wandstaanders op de lange as en twee kopstaanders in de korte wand.
Vorm paalkuilen	Afgerond rechthoekig. De westelijke nokstaander is eerder rond.
Diepte paalkuilen	Nokstaanders: 62 cm (S5.004) en 54 cm (S5.011). Wandstaanders: 42 cm (S5.008) en 24 cm (S5.033). Het laatste spoor is aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. Tijdens de proefsleuven werd het vlak dieper aangelegd. 40 cm (S5.005) en 46 cm (S5.007).
Stand palen in kuil	Door de bodemvormende processen zijn de paalkernen niet duidelijk zichtbaar.
Ontbrekende delen	
Wanden	
Wandstijlen	Met uitzondering van sporen van de stijlen behorende tot de dragende constructie zijn er geen sporen van wandstaanders aangetroffen. Deze waren waarschijnlijk minder diep ingegraven dan de dragende constructie.

Buitenstijlen	
Vorm wand (recht of gebogen)	Waarschijnlijk recht
Vorm paalkuilen	
Stand palen in kuil	
Afwijkende tussenruimte	
Ontbrekende delen	
Constructieve en bijzondere elementen	
Dak	Waarschijnlijk zadeldak
Ingangen	Er zijn geen sporen van een ingang aangetroffen.
Binnenindeling	
Bijzondere elementen	
Verbouwingen	In tegenstelling tot structuur H3 zijn er geen sporen van verbouwingen aangetroffen.
Het verdwijnen van het gebouw	In de noordwestelijke wandstaander is in de paalkern een slijpsteen en een groot stuk aardewerk aangetroffen. Het gaat waarschijnlijk om een verlatingsritueel.
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Chronologisch kader	
Oversnijdingen	De staanders in de zuidelijke wand oversnijden de paalsporen behorende tot de stijlen van de noordelijke wand van structuur H3. Hieruit kan geconcludeerd worden dat structuur H4 de opvolger is van structuur H3.
Vondsten	AW: 449, 451, 452, 453, 454, 458, 579, 580, 581, 591, 593 4 randscherven en 49 wandscherven handgevormd aardewerk Randscherf en 11 wandscherven gedraaid aardewerk; 1 fragment van een vuurbok; 1 randscherf en 1 wandscherf technisch aardewerk BK: 638 NS: 582 NS (SVU): 586
Datering aardewerk	50-150 n. Chr. (op basis voorkomen beker type Holwerda 26-27/Deru P41-57 (Terra Nigra noordelijke groep). Er komt ook aardewerk voor dat te dateren is tot 250 na Chr.
Datering overige vondsten	Romeinse periode
14C-onderzoek	Geen
Conclusie datering	150 - 250 n. Chr.
Typologie	De Clercq IIC
Opmerking	

Structuur H4

0 10 m

N S5.005 Z

S5.146 H3

0 2 m

Figuur 52: Structuur H4 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

Figuur 53: Coupe S5.005.

2.2.5 Mogelijke structuur

Tijdens de opgraving werd aan de westrand van werkput 4 een sporencluster aangetroffen. Tijdens het veldwerk werd structuur 3 uitgedeeld aan een mogelijke structuur (4.001, 4.003, 4.004, 4.024, 4.025, 4.027, 4.127, 4.125? en 4.128 ?). Tijdens de uitwerking werd de structuur niet overtuigend bevonden. Zo wijkt de oriëntatie af van hoofdgebouwen H1 tot H4. Bovendien zijn de dieptes van de diepste paalsporen te afwijkend (64, 36 en 32 cm).

Het is waarschijnlijk dat S4.025 toebehoort aan een hoofdgebouw, die zich buiten de opgravingszone situeert (Figuur 54). Het zou dan kunnen gaan om een structuur van het type De Clercq IIA.

Figuur 54: Coupe op S4.025.

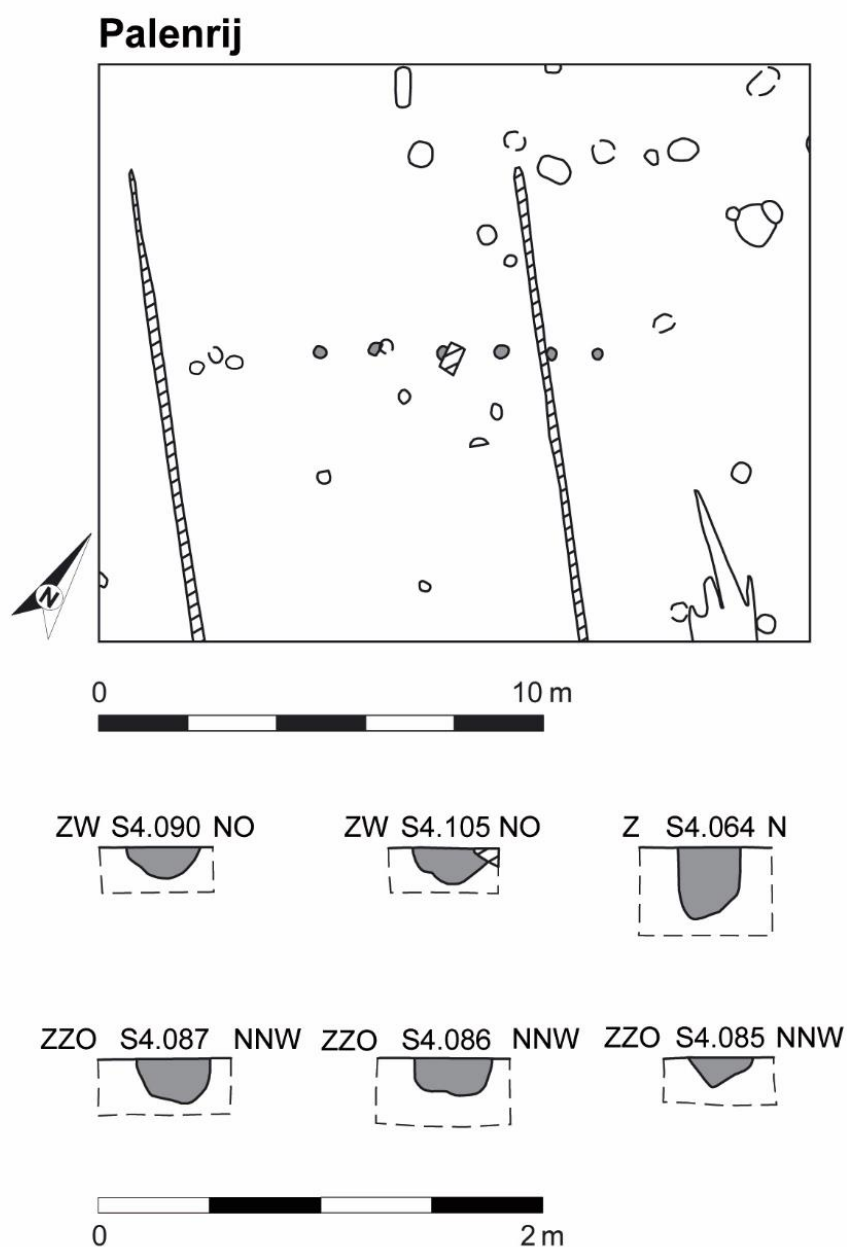
3 Overige structuren

3.1 Palenrij

Soort	Palenrij
Onderzoek	De palenrij is herkend bij het aanleggen van profiel 4.1. Er is actief gezocht naar bijhorende sporen. Er is geen parallelle palenrij aangetroffen waardoor een andere structuur uitgesloten kan worden. Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 8.
Sporen	4.064, 4.085, 4.086, 4.087, 4.090, 4.105
Constructie	Er zijn zes paalsporen aangetroffen, die in een ZW-NO georiënteerde lijn staan. De palenrij is 6,2 m lang. De afstand tussen de paalsporen is 0,8 en 1,2 m. De diepte van de paalsporen varieert van 14 tot 32 cm.
Oriëntatie	ZW-NO
Bemonstering	M24, M25, M53
Chronologisch kader	
Oversnijdingen met andere structuren	Er zijn geen oversnijdingen met andere structuren.
Vondstmateriaal	AW: 131 1 fragment handgevormd aardewerk
Datering aardewerk	
Datering overige vondsten	
¹⁴ C-onderzoek	4,8 gram houtskool. Geen geschikt materiaal aanwezig in zeefresidu.

Figuur 55: Palenrij in vlak 2.

Figuur 56: Palenrij in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).

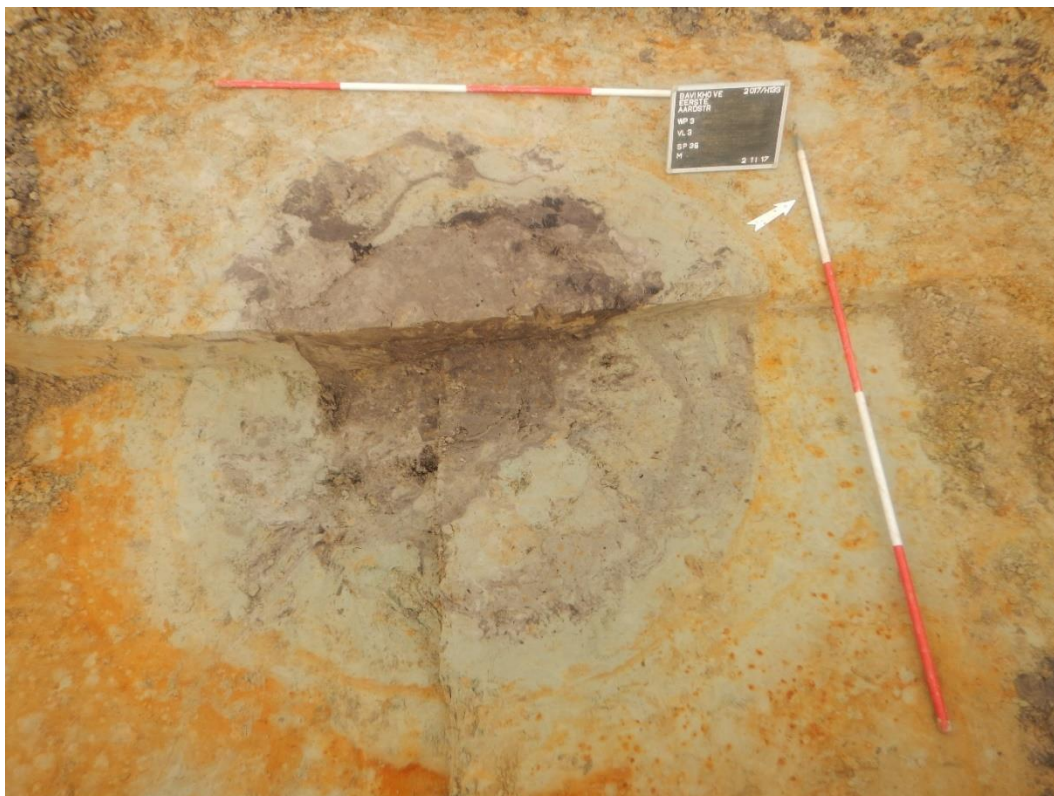
4 Waterputten

4.1 Waterput S3.036

Onderzoek	De waterput werd reeds tijdens het vooronderzoek aangetroffen (S1.003). De waterput is machinaal gecoupeerd na plaatsing van bronbemaling. Hierdoor kon het spoor goed gedocumenteerd worden. Vanaf vlak 2 is de coupe NW-ZO gecoupeerd tot er hout zichtbaar werd. Op dit niveau werd een vlak aangelegd en gedocumenteerd (vlak 3) (Figuur 57). Op basis van de gegevens in vlak 3 is besloten om de coupe door de constructie ZZW-NNO aan te leggen. Tijdens het handmatig vrijleggen van de houten constructie werd vlechtwerk aangetroffen. Er werd handmatig een coupe gezet om de opbouw van het vlechtwerk te documenteren (coupe E). Na registreren van deze coupe werd de houten constructie handmatig vrijgelegd en gedocumenteerd (buitenzijde en coupe). Na bemonstering is de tweede helft vrijgelegd.
Kuil	
Insteek	De insteek is in vlak rond en in coupe komvormig.
Kern	De kern werd zichtbaar op 95 cm onder vlak 2. De kern is vierkant. De vulling bestaat uit zandige klei met zandlaagjes. De vulling is licht humeus.
Herstelfase	Het is niet duidelijk of het vlechtwerk toebehoort aan een oudere fase. Mogelijk gaat het om een constructie om de aanleg te vergemakkelijken.
Uitgraaf	Op basis van de bovenste opvullingslagen is het aannemelijk dat het bovenste gedeelte van de houten constructie is uitgegraven.
Nazak	Laag 1 kan als nazak geïnterpreteerd worden. In deze laag situeert een kleine hoeveelheid houtskool en een enkele aardewerkscherf. Waarschijnlijk behoort laag 2 ook tot de nazak.
Constructie	
Type	Het is een waterput met een vierkante houten losse bekisting uit verticale elementen. Type De Brant B2. ³
Bovenkant hout	+ 19,85 m TAW
Onderkant hout	+ 18,75 m TAW
Kenmerken	Het gaat om een vierkante constructie van circa 90 x 80 cm. De horizontale dwarsbalken zijn slecht bewaard (Figuur 58 en Figuur 60). Deze dwarsbalken hebben een uitsnijding (M109). De verticale planken hebben een bewaarde lengte die varieert van 80 tot 129 cm. De breedte van de planken varieert van 9,5 tot 25 cm. Twee planken zijn aangepunt (M103 en M104).
Bijzondere elementen	

³ DE BRANT 2009.

Reparaties	Er zijn geen duidelijke aanwijzingen voor een herstelfase aangetroffen.
Buiten gebruik raken van de waterput	
Oversnijdingen met andere structuren	
De waterput oversnijdt	De waterput oversnijdt geen andere structuren of sporen.
De waterput wordt oversneden door	De waterput wordt niet oversneden door andere structuren of sporen.
Daterend onderzoek	
Vondsten	AW: 141, 194, 220, 532, 534, 537, 538, 539, 541, 543, 600, 733 In totaal 3 randscherven, 20 wandscherven, 5 bodemscherven en 19 fragmenten van handgevormd aardewerk; BOT: 545 NS: 536, 544, 621 NS (SVU): 199, 533, 535, 540, 542
Insteek	In de insteek (L9) is 1 bodemscherf van handgevormd aardewerk aangetroffen (Vnr. 600)
Kern	In de kern (L13) is 1 wandscherf van technisch aardewerk aangetroffen (Vnr. 733).
Herstelfase	
Uitgraaf	In de uitgraafkuil is 1 wandscherf van handgevormd aardewerk (Vnr. 543).
Opvulling	In laag 3 is 1 wandscherf van handgevormd aardewerk aangetroffen (Vnr. 543).
Nazak	Het merendeel van het aardewerk is afkomstig uit de nazak (lagen 1 en 2). Het gaat om 3 randscherven, 18 wandscherven, 4 bodemscherven en 19 fragmenten.
Dendrochronologisch onderzoek	Rond 233 v. Chr. (242 – 218 v. Chr.).
C14-onderzoek	
Terminus ante quem	
Terminus post quem	
Monsters hout	100, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117
Monsters botanisch onderzoek	106 (pollen), 107, 108
Opmerking:	M106 en M107 zijn geanalyseerd.

Figuur 57: Vlak 3.

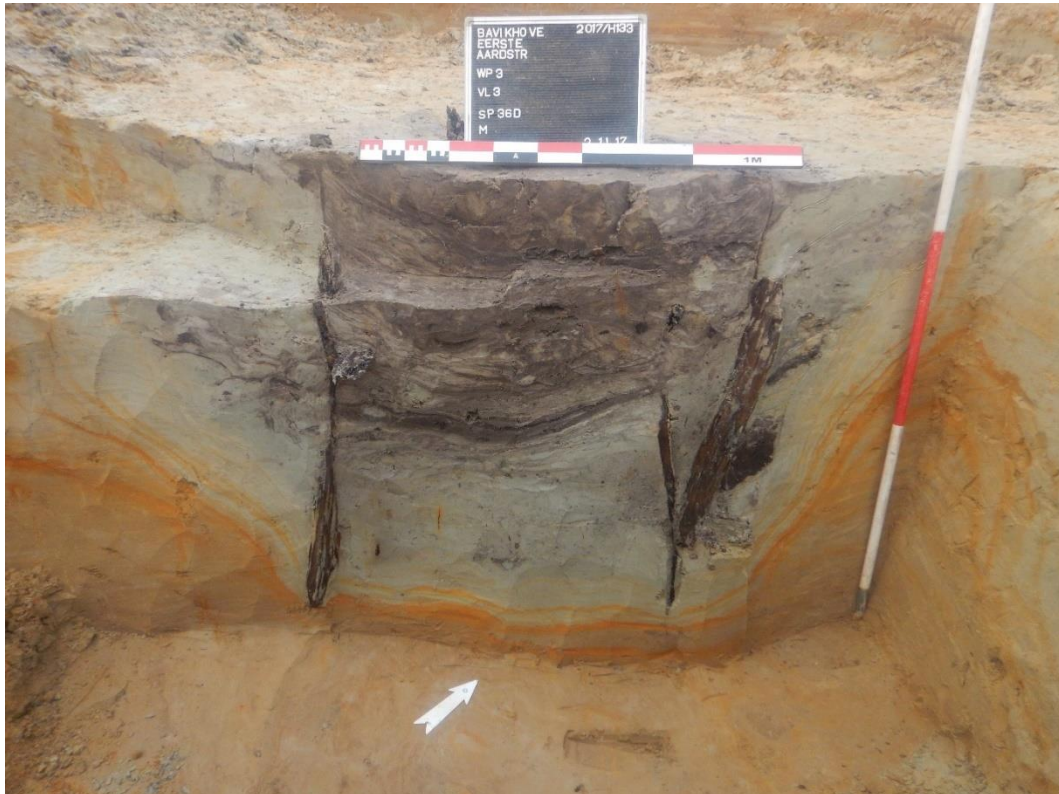
Figuur 58: Restanten van vlechtwerk.

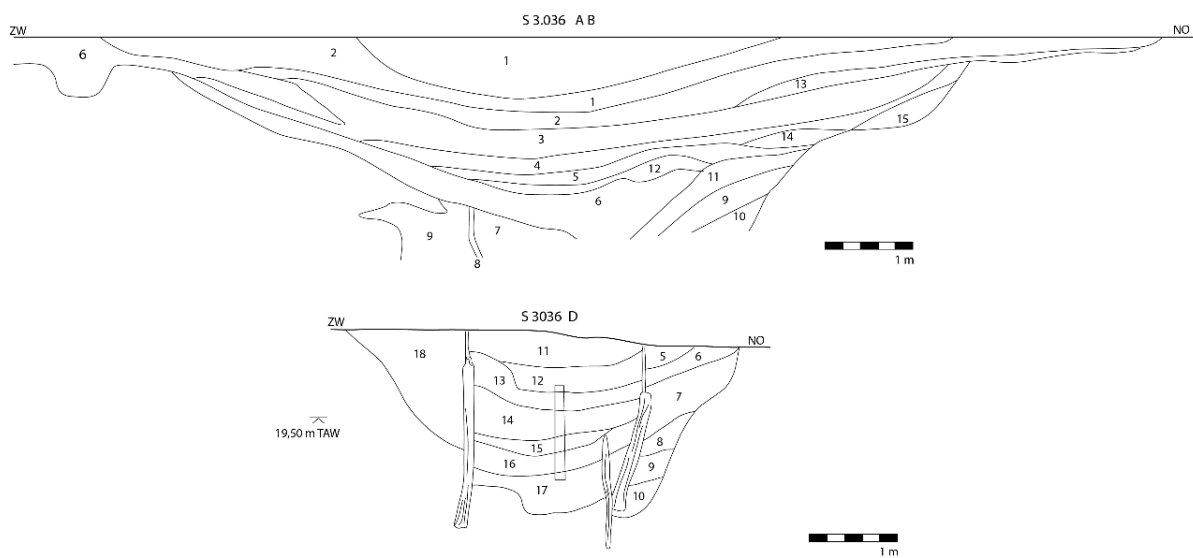
Figuur 59: Coupe op restanten vlechtwerk (Coupe E).

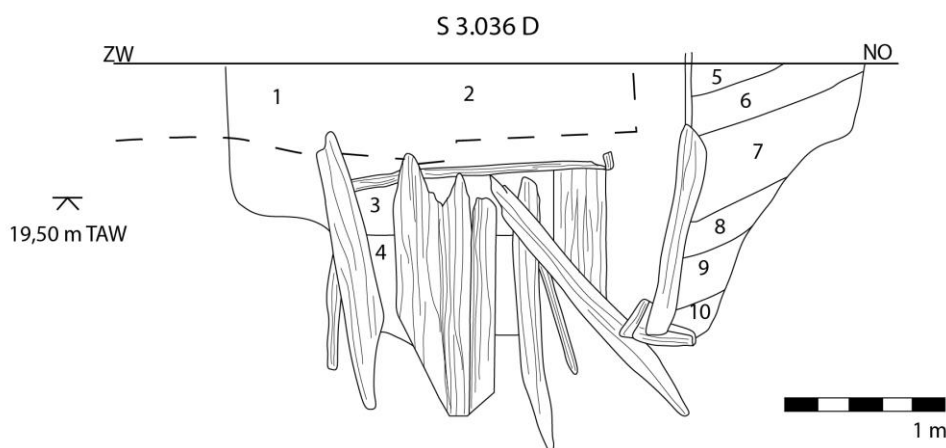
Figuur 60: Restanten van de horizontale dwarsbalken.

Figuur 61: Coupe door constructie S3.036.

Figuur 62: Coupetekening waterput S3.036.

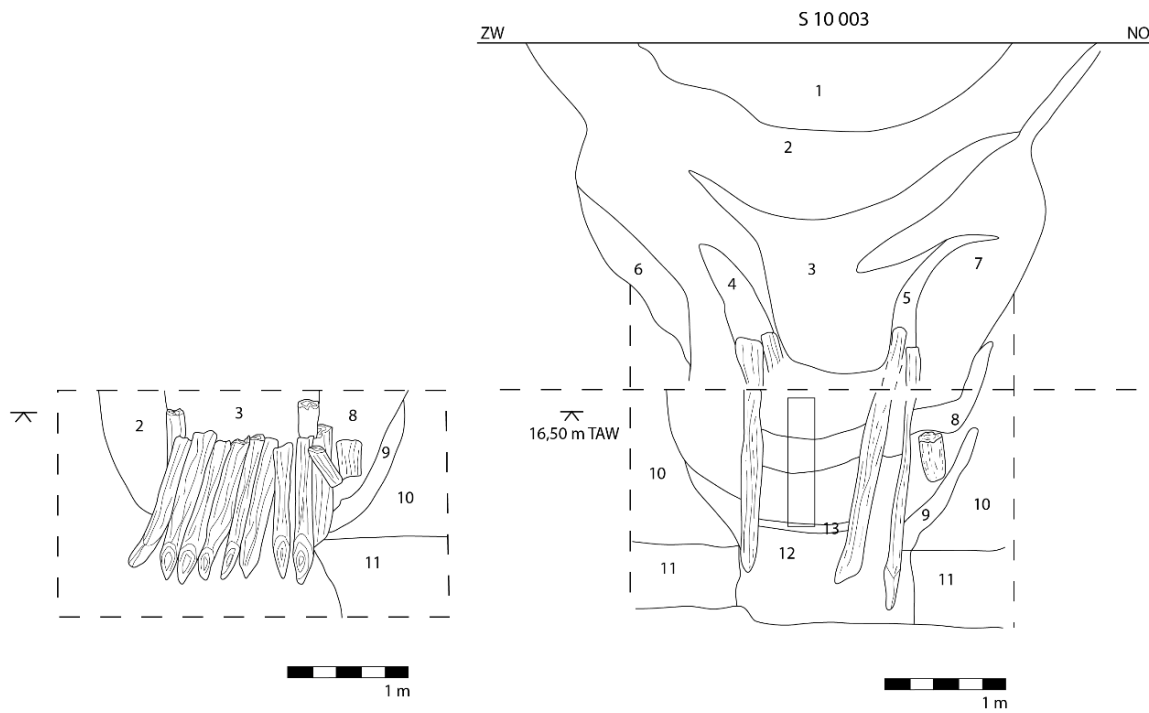

Figuur 63: Coupetekening waterput S3.036.

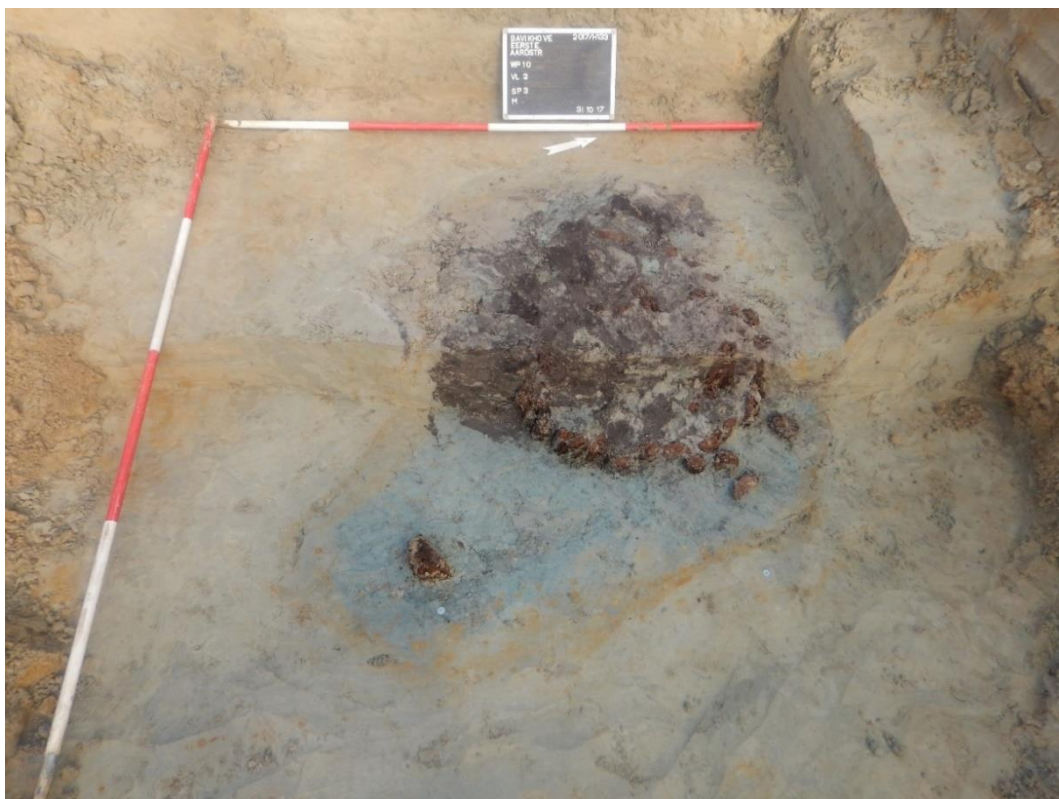
4.2 Waterput S10.003

Onderzoek	De waterput werd reeds tijdens het vooronderzoek aangetroffen (S12.002). De waterput is machinaal gecoupeerd na plaatsing van bronbemaling. Hierdoor kon het spoor goed gedocumenteerd worden.
Kuil	
Insteek	De insteek is in vlak rond en in coupe komvormig.
Kern	De kern werd zichtbaar op 60 cm onder vlak 1. De kern is rond. De vulling is aan de bovenzijde zeer gelaagd.
Herstelfase	Er is geen herstelfase waargenomen.
Uitgraaf	Waarschijnlijk is laag 2 niet te interpreteren als uitgraafkuil. De vraag is of de houten constructie oorspronkelijk helemaal tot het toenmalig maaiveld reikte.
Nazak	Er is geen nazak waargenomen.
Constructie	
Type	Het is een waterput met een ronde houten losse bekisting uit verticale elementen. Type De Brant B1.
Bovenkant hout	+ 16,44 TAW
Onderkant hout	+ 15,80 m TAW
Kenmerken	De constructie is opgebouwd uit gehalveerde takken met een diameter van 6 tot 10 cm. De takken zijn aangepunt, waardoor ze in de bodem konden worden gedreven. Drie takken zijn niet gehalveerd maar wel aangepunt (M80, 84 en 85).
Bijzondere elementen	Op 50 cm van de ronde constructie is een aangepunte houten paal aangetroffen (Figuur 65). De paal (M79) is in de bodem gedreven. Verticaal in de bodem gedreven palen worden vaker aangetroffen in waterkuilen. De functie van dergelijke palen was waarschijnlijk het opwellen van water. Door de aanwezigheid van de paal

	kan erop wijzen dat de waterput oorspronkelijk een waterkuil was.
Reparaties	Er zijn geen duidelijke aanwijzingen voor een herstelfase aangetroffen.
Buiten gebruik raken van de waterput	
Oversnijdingen met andere structuren	
De waterput oversnijdt:	De waterput oversnijdt geen andere structuren of sporen.
De waterput wordt oversneden door	De insteek van de waterput wordt oversneden door een kuil (S10.002). In deze kuil werd geen vondstmateriaal aangetroffen.
Daterend onderzoek	
Vondsten	AW: 527; 1 randscherf van open kom in handgevormd aardewerk; Niet nader te dateren dan late bronstijd - vroeg-Romeinse periode; Afkomstig uit laag 2 bij hout.
Insteek	
Kern	
Herstelfase	
Uitgraaf	
Nazak	
Dendrochronologisch onderzoek	Hout is niet geschikt voor dendrochronologisch onderzoek.
C14-onderzoek	In het kader van het syntheseonderzoek naar de vroeg La Tène bewoning is een ¹⁴ C-datering uitgevoerd op botanische resten uit M95. De uitkomst valt in de vroege ijzertijd: 780 - 540 v. Chr (95.4 % waarschijnlijkheid) (RICH-34095: 2494±23BP)
Terminus ante quem	
Terminus post quem	
Monsters hout	79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 96, 97
Monsters botanisch onderzoek	93, 94, 95
Opmerking:	In het kader van het syntheseonderzoek naar de vroeg La Tène bewoning werd M93 geanalyseerd (pollen).

Figuur 64: Coupetekening waterput S10.003.

Figuur 65: S10.003 in vlak 2.

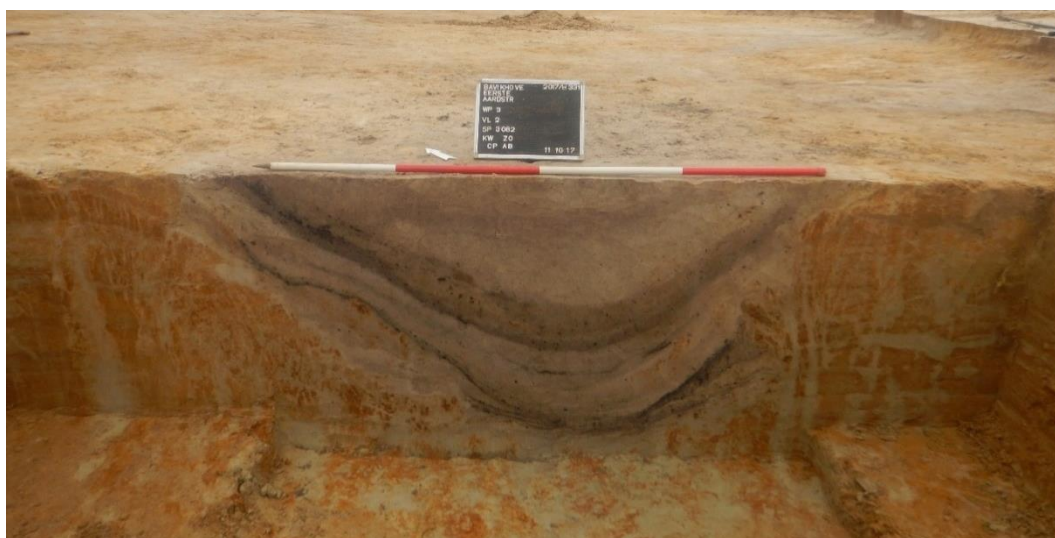
Figuur 66: Binnenzijde van de houten constructie.

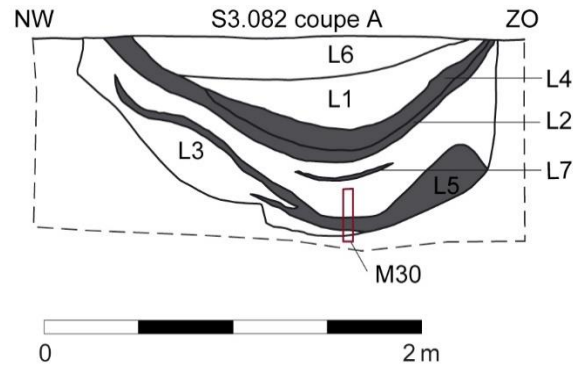
Figuur 67: Coupe op paal (M79).

4.3 Waterkuil S3.082

Onderzoek	Het spoor werd pas zichtbaar in vlak 2. Het spoor is machinaal gecoupeerd.
Kuil	
Constructie	
Bijzondere elementen	
Buiten gebruik raken van de waterkuil	
Oversnijdingen met andere structuren	
De waterkuil oversnijdt	Niet van toepassing
De waterkuil wordt oversneden door	Niet van toepassing
Daterend onderzoek	
Vondsten	AW: 255, 256, 257, 258, 261, 262, 264, 265, 268, 269, 270 NS (SVU): 251, 259, 260, 263, 272, 273 BOT: 267, 271 In 5 lagen is aardewerk aangetroffen; Het gaat in totaal om 3 randscherven, 30 wandscherven, 1 bodemscherf en 3 fragmenten. Het aardewerk kan gedateerd worden in het finaalneolithicum/vroege bronstijd.
Dendrochronologisch onderzoek	In de waterkuil werd geen geschikt hout aangetroffen.
C14-onderzoek	Een graankorrel (<i>Hordeum vulgare</i>) uit M31 werd geselecteerd voor een ¹⁴ C-datering. De uitkomst valt in de periode 2580 – 2340 v. Chr. (95.4 % waarschijnlijkheid) RICH-32874 (3965 ± 26 BP).
Monsters hout	Er werden geen houtresten aangetroffen.
Monsters botanisch onderzoek	Pollen: M30 Botanische macroresten: M31 en M32.
Opmerking:	

Figuur 68: Coupe S3.082.

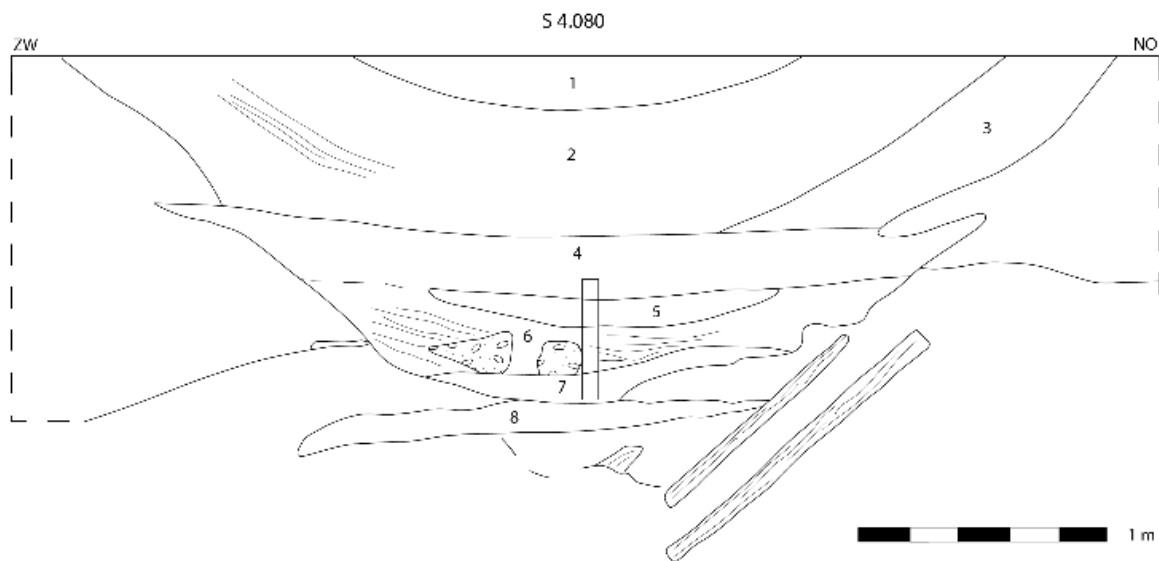

Figuur 69: Coupetekenng S3.082.

4.4 Waterkuil S4.080

Onderzoek	Het spoor werd pas zichtbaar in vlak 2. Het spoor is machinaal gecoupeerd na plaatsing van bronbemaling. Hierdoor kon het spoor goed gedocumenteerd worden. Tijdens het machinaal couperen werden enkele houten planken zichtbaar. Na het registreren van de coupe zijn de overige houten planken vrijgelegd.
Kuil	
Insteek	
Kern	
Herstelfase	
Uitgraaf	
Nazak	Laag 1 is te interpreteren als nazak.
Constructie	
Type	Het is niet duidelijk of het om een gesloopte waterput gaat, die in een tweede fase als waterkuil heeft gediend of om een waterkuil, waarbij de houten planken hebben gediend om makkelijker in de waterkuil te geraken.
Bovenkant hout	+ 19,7 m TAW
Onderkant hout	+ 18,8 m TAW
Kenmerken	Er zijn 10 planken aangetroffen. De lengtes variëren over het algemeen tussen 110 en 190 cm en de breedtes tussen 14 en 35 cm. Het merendeel van de planken is aangepunt.
Bijzondere elementen	
Reparaties	
Buiten gebruik raken van de waterkuil	
Oversnijdingen met andere structuren	
De waterkuil oversnijdt	Niet van toepassing
De waterkuil wordt oversneden door	Niet van toepassing
Daterend onderzoek	
Vondsten:	AW: 164, 571, 572, 574, 575, 576, 577;

	3 randscherven, 6 wandscherven, 20 fragmenten handgevormd aardewerk; niet nader te dateren; deel van rond weefgewicht NS (SVU): 573, 578
Dendrochronologisch onderzoek	Rond 193 v. Chr.
C14-onderzoek	Geen
Terminus ante quem	
Terminus post quem	
Monsters hout	67, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78, 120, 122
Monsters botanisch onderzoek	68, 77, 128
Opmerking:	

Figuur 70: Coupetekening waterkuil S4.080.

Figuur 71: Coupe waterkuil S4.080.

Figuur 72: Houten planken op de bodem van de waterkuil.

4.5 Waterkuil S10.004

Onderzoek	Het spoor werd machinaal gecoupeerd.
Kuil	Maximale diepte van 1,76 m.
	Aan de onderzijde is de opvulling zeer gelaagd (Figuur 73).
Constructie	
Bijzondere elementen	
Reparaties	
Buiten gebruik raken van de waterkuil	
Oversnijdingen met andere structuren	
De waterkuil oversnijdt	Niet van toepassing
De waterkuil wordt oversneden door	Niet van toepassing
Daterend onderzoek	
Vondsten	AW: 208, 528, 529, 530 en 531
	De vondsten komen uit de bovenste 3 lagen (bovenste 100 cm); Het gaat in totaal om 12 rand-, 74 wand- en 9 bodemscherven en 72 fragmenten; Een deel kan in het begin van de late ijzertijd gedateerd worden.
Dendrochronologisch onderzoek	In de waterkuil werd geen geschikt hout aangetroffen.
C14-onderzoek	Geen
Monsters hout	Er werden geen houtresten aangetroffen.
Monsters botanisch onderzoek	M98
Opmerking	De waterkuil situeert zich direct ten zuidoosten van waterput S10.003. Mogelijk zijn beide structuren gelijktijdig.

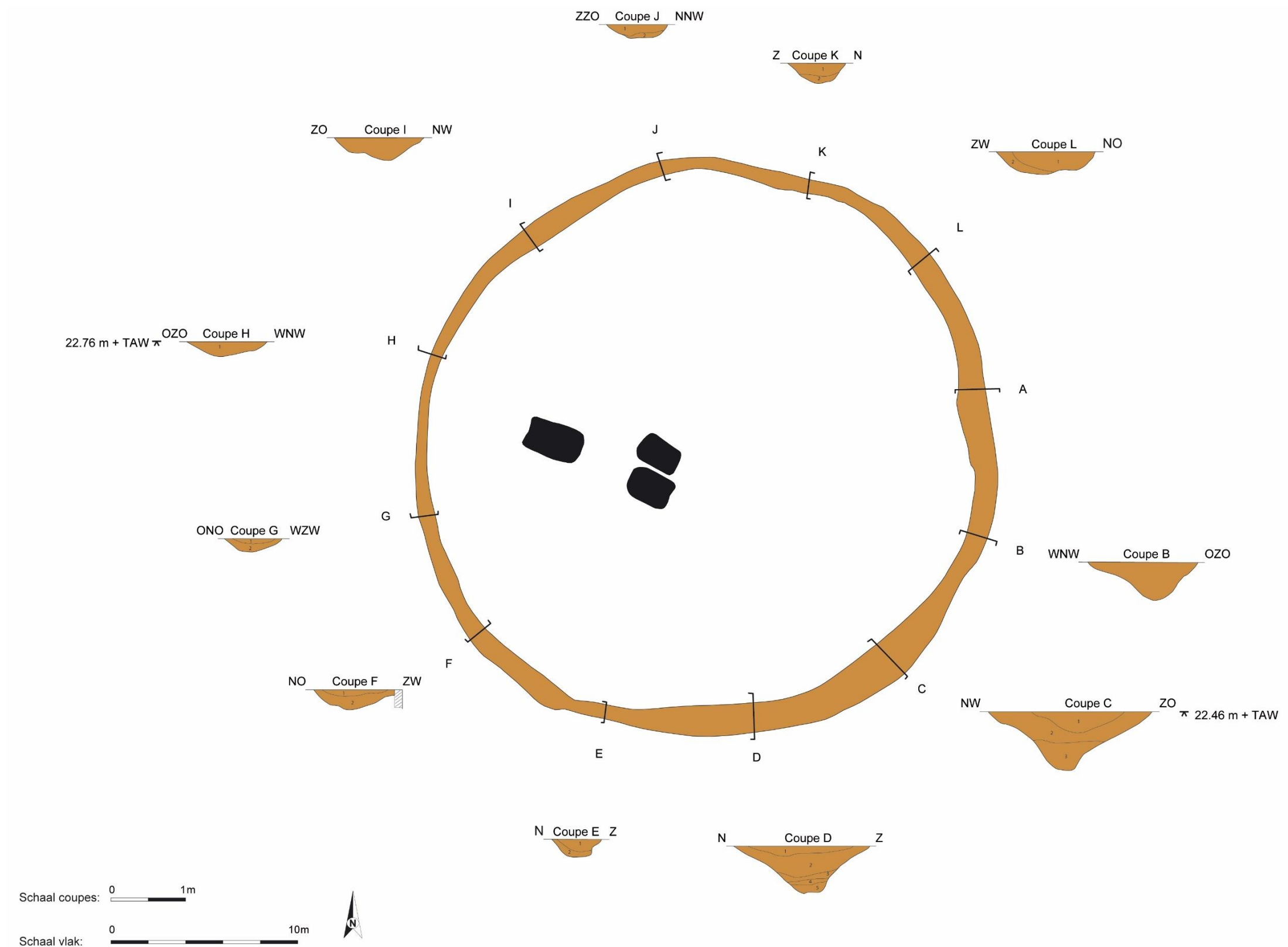

Figuur 73: Kwadrant op waterkuil S10.004.

5 Grafmonumenten

5.1 Kringgreppel

Onderzoek	De structuur werd in het veld meteen herkend. Er werd besloten om de structuur volledig vrij te leggen. Een klein blok bleef staan om een profiel te kunnen registreren. Dit blok is op het einde weggegraven.
Spoornummer	4.011
Vorm	Het is een cirkelvormige greppel
Diameter greppel	De kringgreppel heeft een diameter van 29 meter (gemeten van de diepste punten van de greppel)
Breedte greppel	De breedte van de greppel varieert van 64 cm tot 216 cm.
Diepte greppel	De diepte van de greppel varieert van 18 tot 87 cm onder het opgravingsvlak.
Aard van de vulling	De greppel heeft een komvorm en is gevuld met lichtgrijs zand. Door de bodemvormende processen is de vulling sterk uitgeloozd.
Aanwezigheid graf	Binnen de kringgreppel zijn de onderkanten van drie rechthoekige kuilen aangetroffen (S4.016, S4.017 en S4.036). Gezien de ligging binnen de kringgreppel kunnen deze sporen als inhumatiegraven geïnterpreteerd worden. Wegens het ontbreken van vondstmateriaal kunnen deze sporen niet gedateerd worden.
Bijzonderheden	
Oversnijdingen	De greppel wordt niet oversneden door andere sporen.
Vondsten	AW: 487, 489, 490, 560, 561, 562, 608, 609, 618 5 wandscherven, 1 bodemscherf en 9 fragmenten. 1 fragment pijpaaarde is intrusief (Vnr. 489). NS: 488, 491, 559, 563, 611, 612
Datering	
Datering aardewerk	Het aardewerk is niet nader te dateren dan bronstijd - vroeg-Romeinse periode.
¹⁴ C-onderzoek	Geen
OSL	M131

Figuur 74: Kringgreppel met de bijbehorende coupetekeningen.

Figuur 75: Coupe D.

Figuur 76: Coupe M met OSL-staal.

5.2 Mogelijk vierkante greppelstructuur

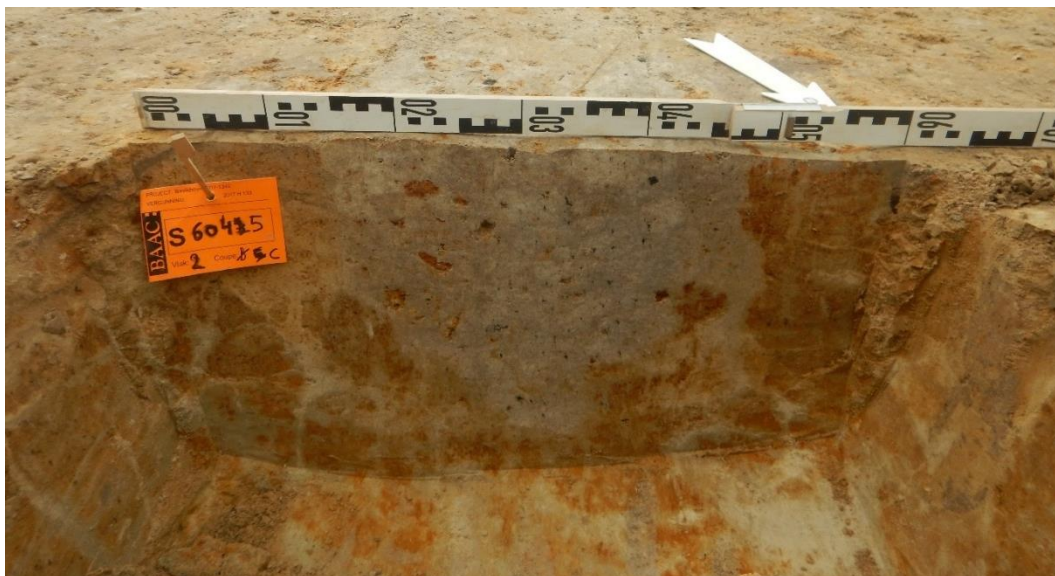
Onderzoek	De greppel werd reeds tijdens het proefsleuvenonderzoek aangesneden (S2.029). Tijdens het veldwerk is de structuur geadministreerd als structuur 7.
Spoornummers	6.021 (vlak 1), 6.045 (vlak 2)
Vorm	Het gaat waarschijnlijk om een greppel in een vierkante vorm. Door de aanwezigheid van natuurlijk en antropogene verstoringen kon dit niet bewezen worden.
Diameter greppel	De westzijde meet 6,8 meter van buitenzijde tot buitenzijde. De noordzijde en zuidzijde meet minstens 3,8 meter.
Breedte greppel	De breedte van de greppel varieert van 32 tot 40 cm.
Diepte greppel	De diepte van de greppel varieert van 12 tot 30 cm onder het opgravingsvlak.
Aard van de vulling	De greppel heeft een afgeronde V-vorm, soms met een platte bodem. De greppel is opgevuld met homogeen grijs zand tot op het vlak. In de vulling zit een kleine hoeveelheid houtskool.
Aanwezigheid graf	Nee
Bijzonderheden	Direct ten zuidwesten van de structuur situeert een boomval (S6.023). In deze boomval is een grote hoeveelheid vondstmateriaal aangetroffen (aardewerk en natuursteen). Het aardewerk is hoofdzakelijk in de late ijzertijd - vroeg-Romeinse periode te dateren (Vnrs. 225, 228, 229).
Oversnijdingen	Een boomval (S6.039) oversnijdt een deel van de greppel. In de boomval is een fragment handgevormd aardewerk aangetroffen (Vnr. 245).
Vondsten	AW: 314; 2 wandscherven handgevormd aardewerk
Bemonstering	Er zijn geen monsters genomen.
Datering	
Datering aardewerk	IJzertijd - vroeg-Romeinse periode
¹⁴ C-onderzoek	

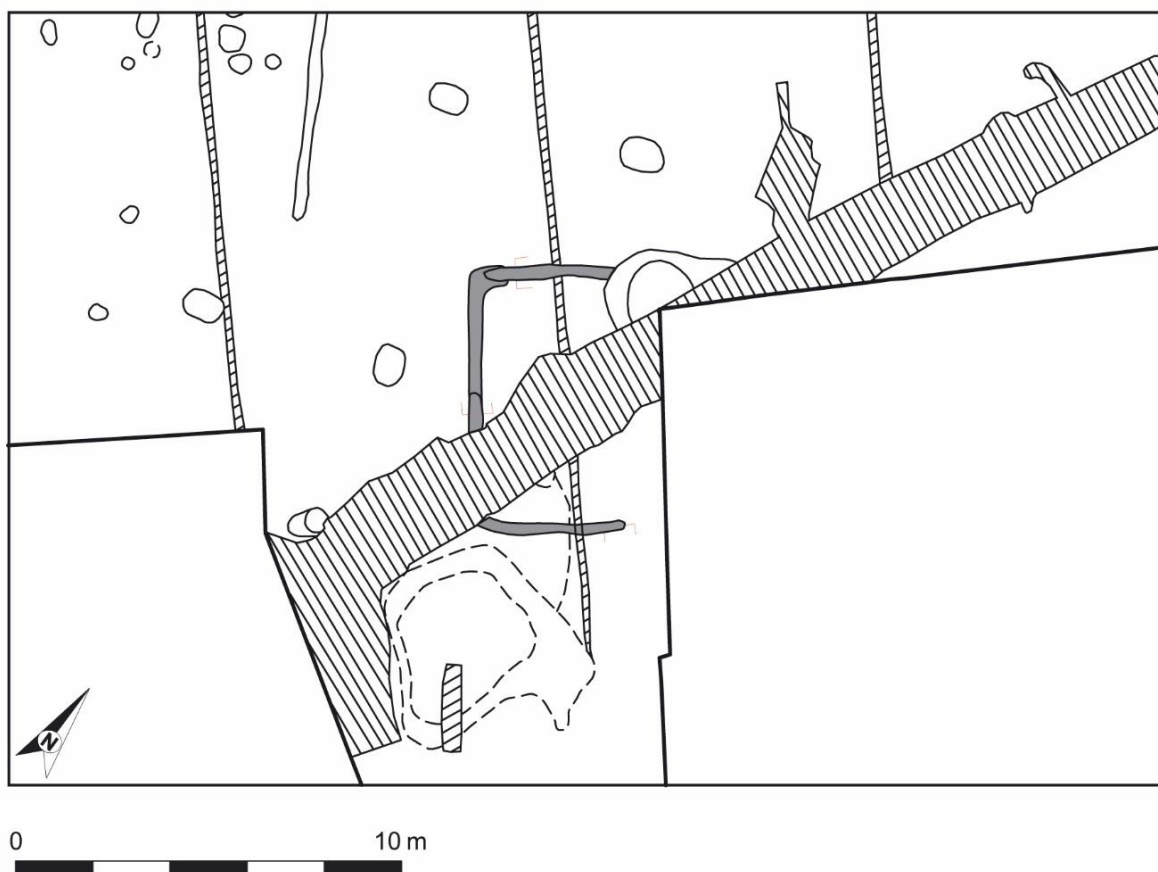
Figuur 77: Vierkante greppelstructuur vlak 1.

Figuur 78: Vierkante greppelstructuur vlak 2.

Figuur 79: Coupe C S6.045.

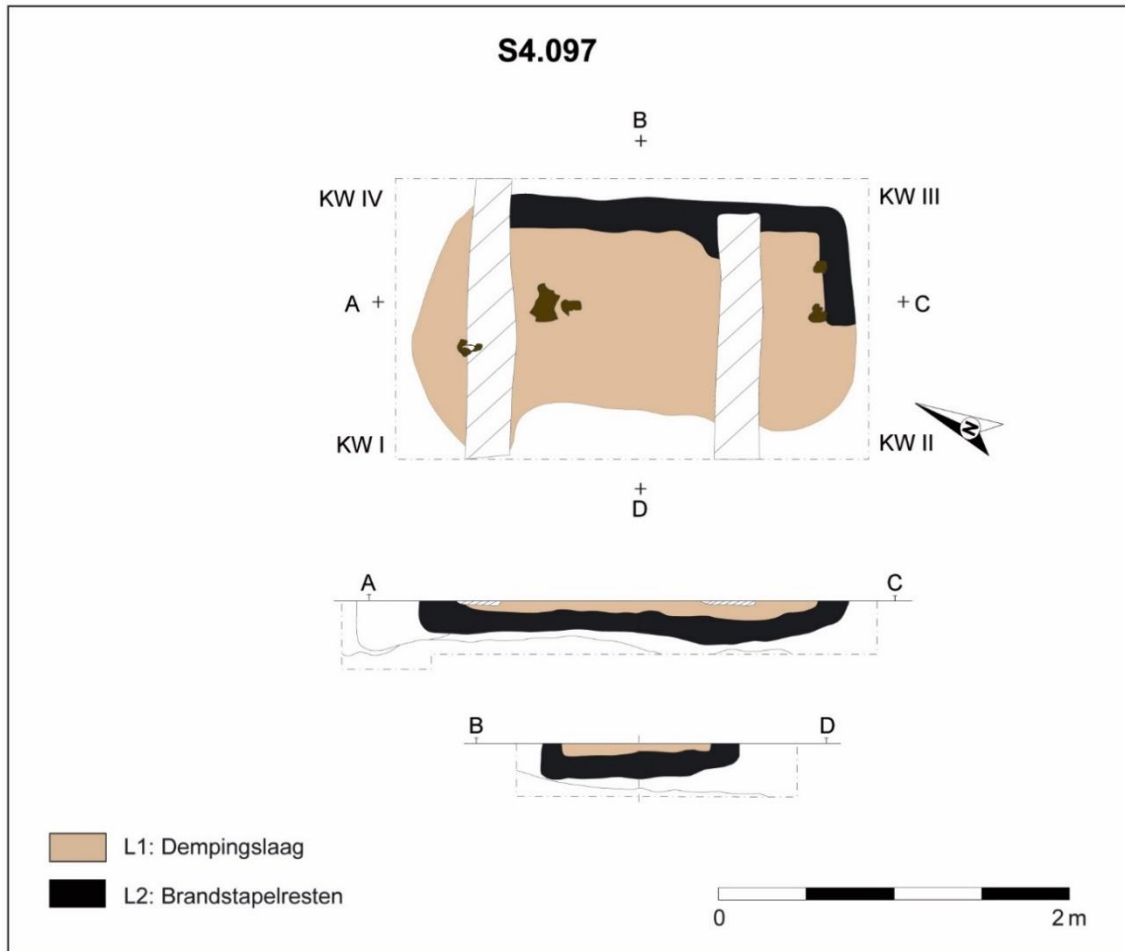

Figuur 80: Vierkante greppelstructuur in vlak (schaal 1:200).

6 Brandrestengraven

6.1 Brandrestengraf spoor 4.097

Spoornummer(s)	4.097
Graftype	Crematie - Brandrestengraf
Bewaringstoestand	++: opvulling en houtskoollees
Nis	Ja (S4.124)
Kuilverm en afmetingen	Rechthoek; 2,52 x 1,44 m
Bewaarde diepte:	25 cm
Randstructuur	Nee
Crematieresten	
Vondstnummer(s)	695, 700, 703, 704, 707, 711, 714
Gewicht (zonder fracties)	8,4 gram
Geslacht en leeftijd	Niet mogelijk om te bepalen wegens het lage gewicht en het ontbreken van kenmerkende fragmenten.
Pathologie	Er zijn geen pathologische afwijkingen geconstateerd.
Fragmentatiegraad	De gemiddelde fragmentgrootte ligt tussen de 2 en 5 mm. Het grootste fragment meet 35 mm.
Verbrandingsgraad	V: het bot is goed verbrand
Aanwezigheid dierlijk bot	Niet aanwezig
Monsters	20, 21, 22, 23
Aantal emmers	44
Vondsten	AW: 148, 156, 158, 203, 212, 479 AW uit zeefresiduen: 693, 696, 701, 705, 708, 712 MET: 149, 161, 165, 166, 201, 202, 204, 478, 484, 694, 697, 702, 706, 709, 713 GLAS: 698, 710 NS (SVU): 167, 173, 699
Grafgiften in nis	AW: 209; Kruik type Niederbieber 62/Dourges CR4 MET: 210 GLAS: 211
Grafgiften in kuil	Nee
Meeverbrande grafgiften	Aardewerk: 1 randscherf en 58 wandscherven gedraaid aardewerk; 2 randscherven, 11 wandscherven en 2 bodemscherven handgevormd aardewerk Bronzen munt (Vnr. 204)
Nagels	Ja
Schoennagels	Ja
Daterend onderzoek	
Aardewerk	150-300 op basis van voorkomen van kruik type Niederbieber 62/Dourges CR4 in nis
Metaal	Romeinse periode
Overige vondsten	
C14-onderzoek	Het graf is niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek.
Conclusie datering	150-300
Opmerking	

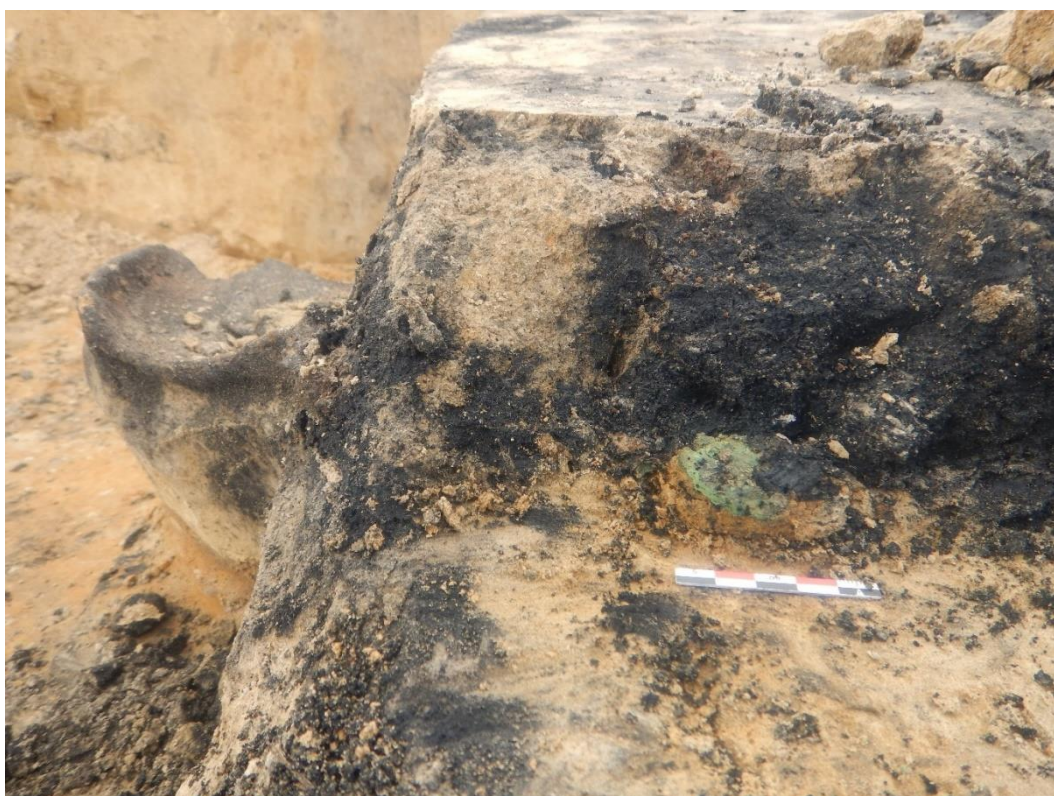
Figuur 81: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S4.097.

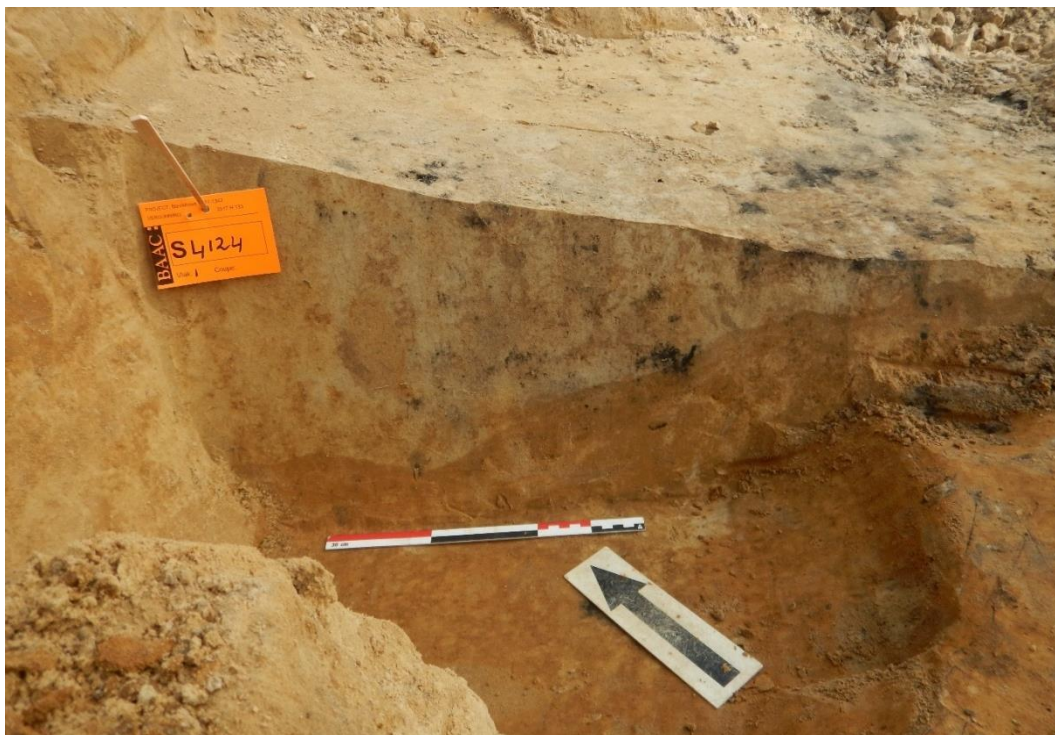
Figuur 82: Brandrestengraf S4.097 in vlak 1.

Figuur 83: Lengtecoupe op S4.097.

Figuur 84: Romeinse munt in de laag met brandstapelresten.

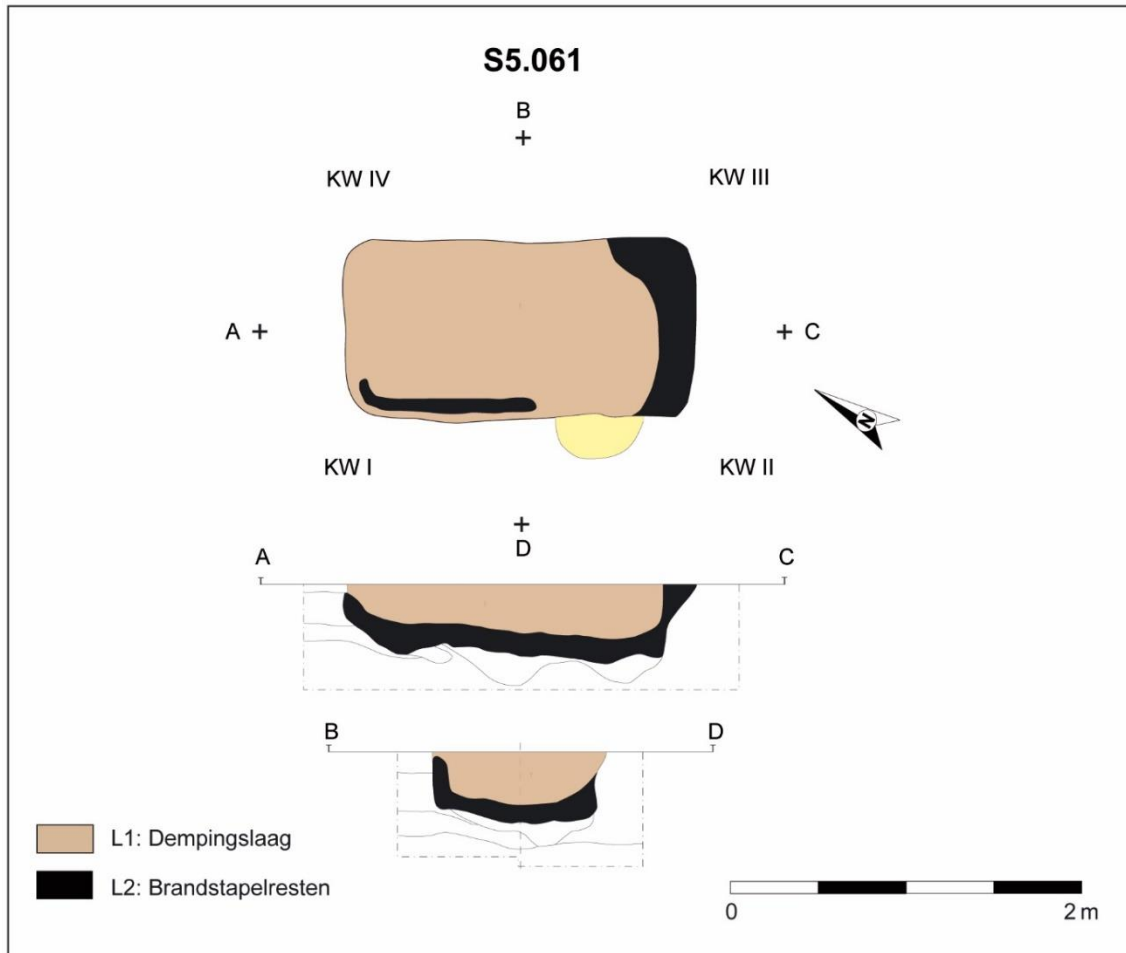
Figuur 85: Coupe op nis (S4.124)

Figuur 86: Grafgiften in nis.

6.2 Brandrestengraf spoor 5.061

Spoornummer(s)	5061
Graftype	Crematie - Brandrestengraf
Bewaringstoestand	++: opvulling en houtskoollens
Nis	Nee
Kuilvorm en afmetingen	Rechthoek; 2,02 x 1,05 m
Bewaarde diepte	41 cm
Randstructuur	Nee
Crematieresten	
Vondstnummer(s)	681, 685, 688, 691
Gewicht (zonder fracties)	24,3 gram
Geslacht en leeftijd	Niet mogelijk om te bepalen wegens het lage gewicht en het ontbreken van kenmerkende fragmenten.
Pathologie	Er zijn geen pathologische afwijkingen geconstateerd.
Fragmentatiegraad	De gemiddelde fragmentgrootte ligt tussen de 2 en 5 mm. Het grootste fragment meet 18 mm.
Verbrandingsgraad	V: het bot is goed verbrand
Aanwezigheid dierlijk bot	Niet aanwezig
Monsters	36, 37, 38, 39
Aantal emmers	44
Vondsten	AW: 338, 340, 345 AW uit zeefresiduen: 679, 682, 686, 689 MET: 344, 350, 680, 683, 687, 690 NS (SVU): 343, 684, 692
Grafgiften in nis	
Grafgiften in kuil	Nee
Meeverbrande grafgiften	Aardewerk: 3 wandscherven handgevormd aardewerk; 1 wandscherf gedraaid aardewerk
Nagels	Ja
Schoennagels	Nee
Daterend onderzoek	
Aardewerk	Romeinse periode
Metaal	
Overige vondsten	
C14-onderzoek	Het graf is niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek.
Conclusie datering	Romeinse periode
Opmerking:	

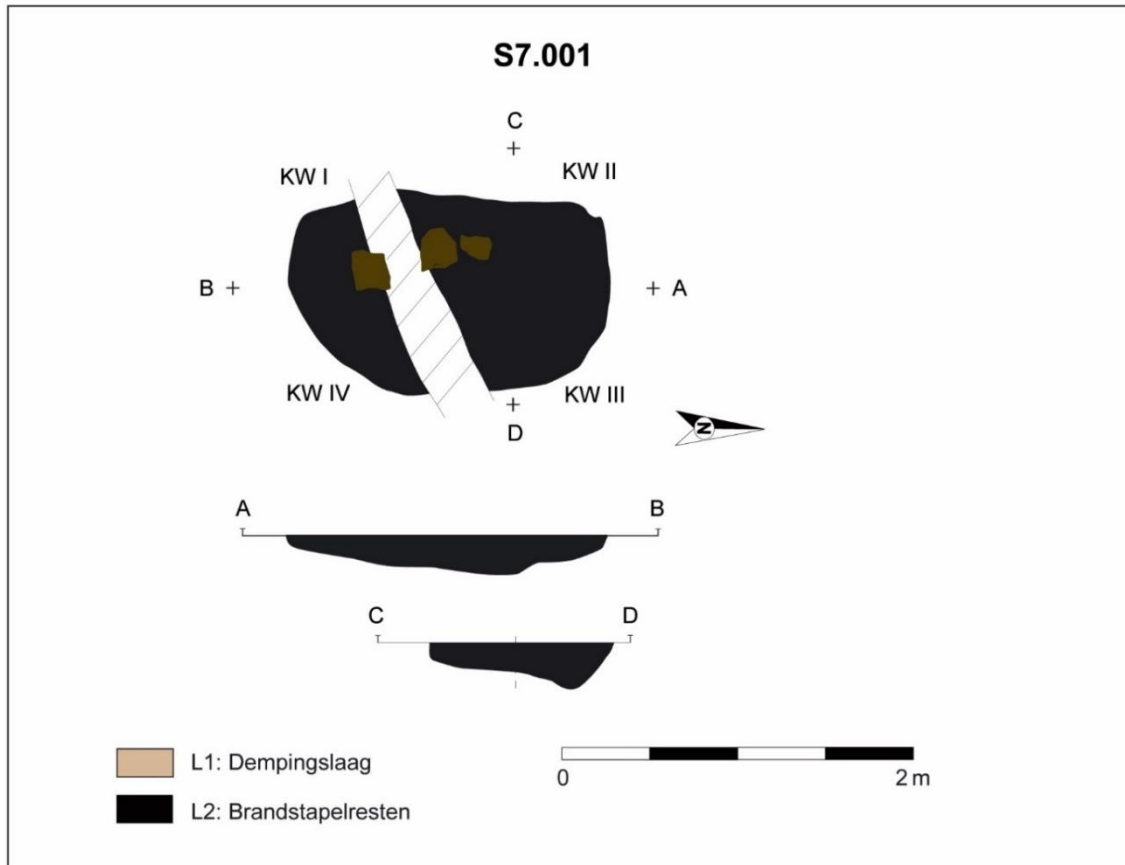
Figuur 87: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S5.061.

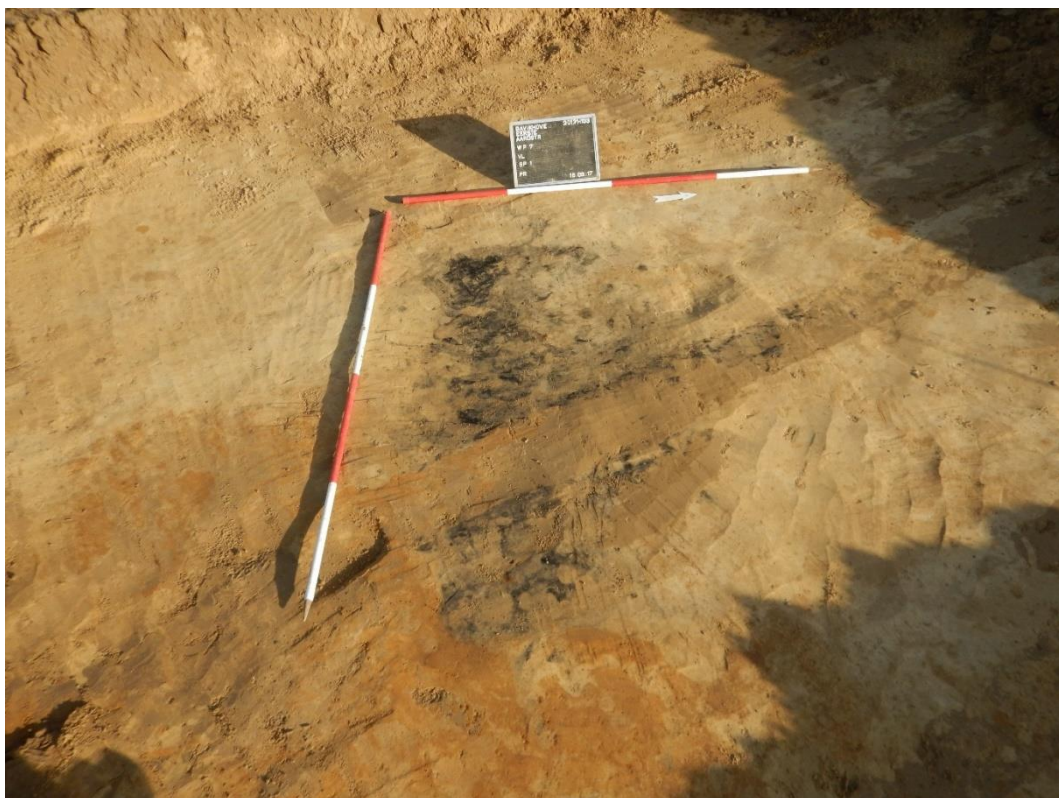
Figuur 88: Brandrestengraf S5.061 in vlak 1.

6.3 Brandrestengraf spoor 7.001

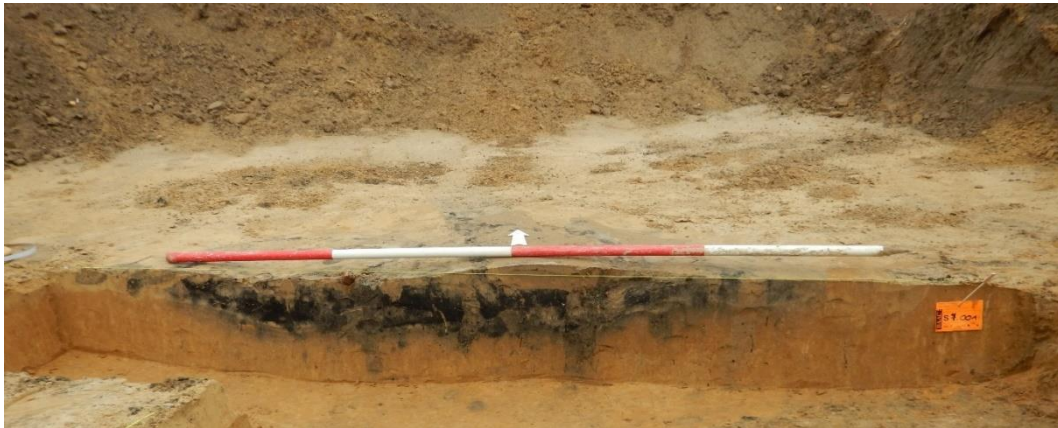
Spoornummer(s)	7.001
Graftype	Crematie - Brandrestengraf
Bewaringstoestand	+: alleen houtskoollens
Nis	Nee
Kuylvorm en afmetingen	Afgeronde rechthoek; 1,85 x1,18 m
Bewaarde diepte	26 cm
Randstructuur	Nee
Crematieresten	
Vondstnummer(s)	717, 720, 723, 727, 728, 732
Gewicht (zonder fracties)	114,5 gram
Geslacht en leeftijd:	Niet mogelijk om te bepalen wegens het lage gewicht en het ontbreken van kenmerkende fragmenten.
Pathologie	Er zijn geen pathologische afwijkingen geconstateerd.
Fragmentatiegraad	De gemiddelde fragmentgrootte ligt tussen de 2 en 5 mm. Het grootste fragment meet 35 mm.
Verbrandingsgraad	V: het bot is goed verbrand
Aanwezigheid dierlijk bot	Niet aanwezig
Monsters	1, 2, 3, 4
Aantal emmers	41
Vondsten	AW: 3, 12 AW uit zeefresiduen: 715, 718, 721, 725, 729 MET: 11, 14, 15, 716, 719, 722, 726, 730, 731 NS: 724
Grafgiften in nis	
Grafgiften in kuil	Nee
Meeverbrande grafgiften	Aardewerk: 41 wandscherven handgevormd aardewerk
Nagels	Ja
Schoennagels	Ja
Daterend onderzoek	
Aardewerk	Romeinse periode
Metaal	Romeinse periode
Overige vondsten	
C14-onderzoek	Het graf is niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek.
Conclusie datering	Romeinse periode
Opmerking:	

Figuur 89: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S7.001.

Figuur 90: Brandrestengraf S7.001 in vlak 1.

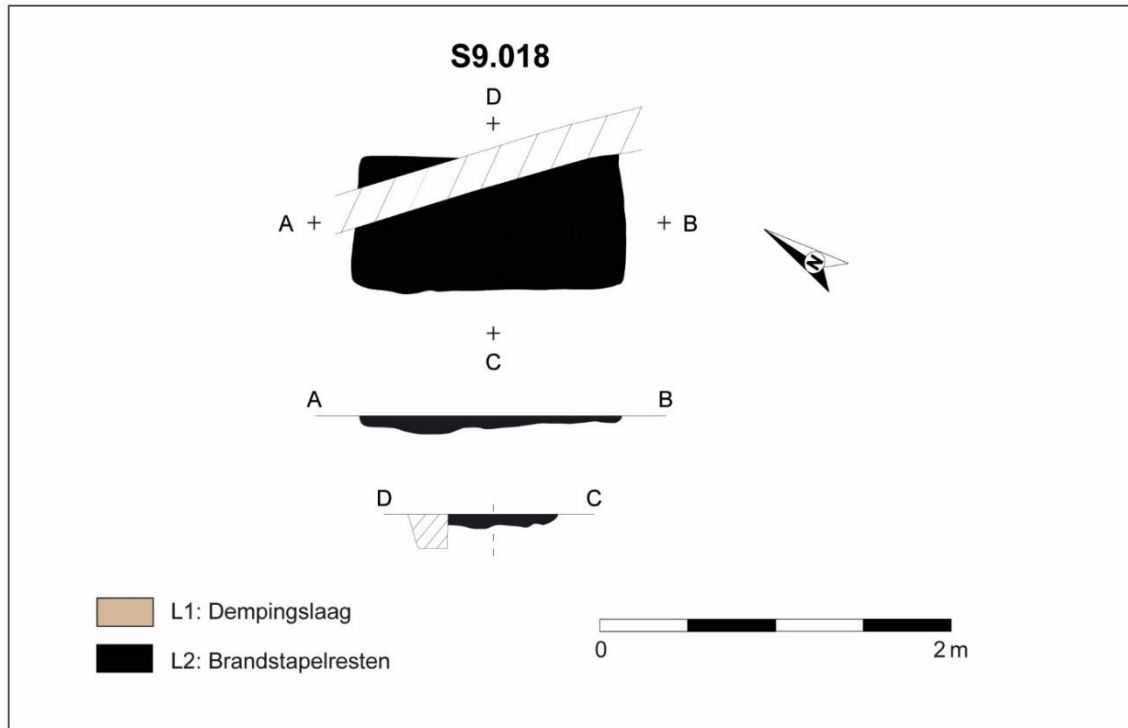
Figuur 91: Lengtecoupe op S7.001.

Figuur 92: Grote stukken aardewerk in de laag met brandstapelresten.

6.4 Brandrestengraf spoor 9.018

Spoornummer(s)	9.018
Graftype	Crematie - Brandrestengraf
Bewaringstoestand	+: alleen houtskoollens
Nis	Nee
Kuilvorm en afmetingen	Rechthoek; 1,56 x 0,93 m
Bewaarde diepte	10 cm
Randstructuur	Nee
Crematieresten	
Vondstnummer(s)	669, 672, 675, 678
Gewicht (zonder fracties)	3.8 gram
Geslacht en leeftijd	Niet mogelijk om te bepalen wegens het lage gewicht en het ontbreken van kenmerkende fragmenten.
Pathologie	Er zijn geen pathologische afwijkingen geconstateerd.
Fragmentatiegraad	De gemiddelde fragmentgrootte ligt tussen de 2 en 5 mm. Het grootste fragment meet 15 mm.
Verbrandingsgraad	V: het bot is goed verbrand
Aanwezigheid dierlijk bot	Niet aanwezig
Monsters	5, 8, 9, 10
Aantal emmers	12
Vondsten	AW: 22, 25 AW uit zeefresiduen: 667, 670, 673, 676 MET: 23, 24, 668, 671, 674, 677
Grafgiften in nis	
Grafgiften in kuil	Nee
Meeverbrande grafgiften	Aardewerk; 1 randscherf en 9 wandscherven handgevormd aardewerk; 3 randscherven en 10 wandscherven gedraaid aardewerk
Nagels	Ja
Schoennagels	Ja
Daterend onderzoek	
Aardewerk	Romeinse periode
Metaal	Romeinse periode
Overige vondsten	
C14-onderzoek	Het graf is niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek.
Conclusie datering	Romeinse periode
Opmerking	

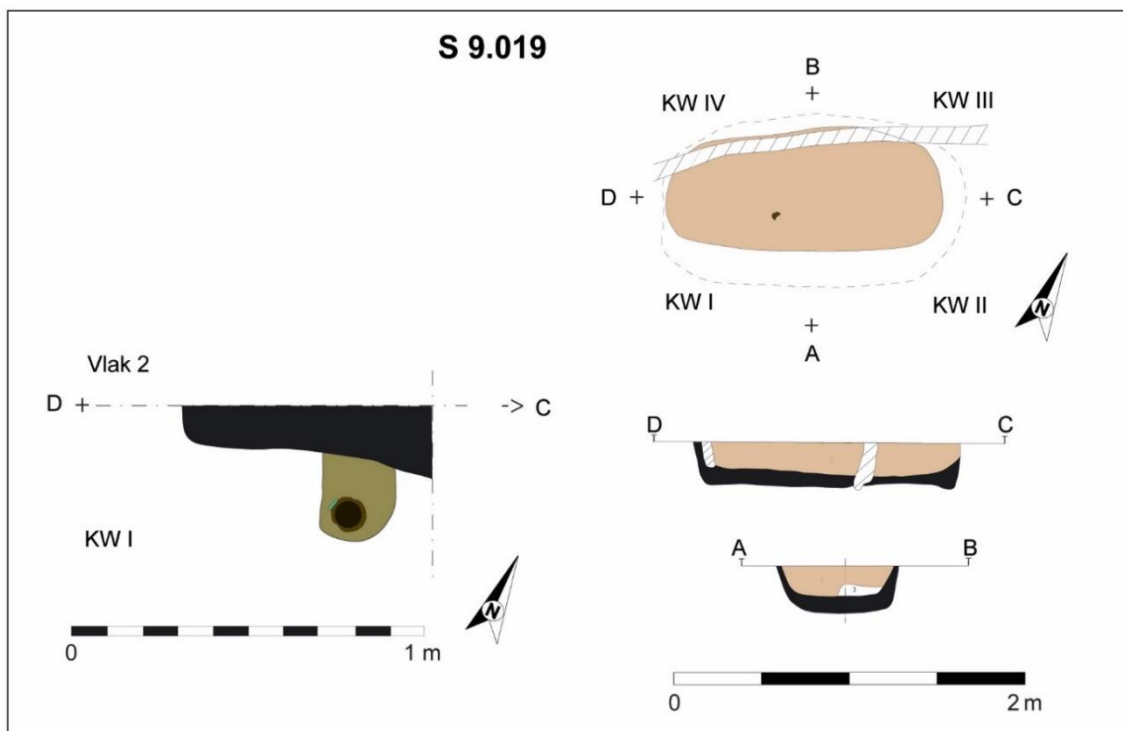
Figuur 93: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S9.018.

Figuur 94: Brandrestengraf S9.018 in vlak 1.

6.5 Brandrestengraf spoor 9.019

Spoornummer(s)	9.019
Graftype	Crematie - Brandrestengraf
Bewaringstoestand	++: opvulling en houtskoollens
Nis	Ja
Kuilvorm en afmetingen	Afgeronde rechthoek; 1,73 x 0,98 m
Bewaarde diepte	27 cm
Randstructuur	Nee
Crematieresten	
Vondstnummer(s)	655, 658, 660, 663, 666
Gewicht (zonder fracties)	4.5 gram
Geslacht en leeftijd	Niet mogelijk om te bepalen wegens het lage gewicht en het ontbreken van kenmerkende fragmenten.
Pathologie	Er zijn geen pathologische afwijkingen geconstateerd.
Fragmentatiegraad	De gemiddelde fragmentgrootte ligt tussen de 2 en 5 mm. Het grootste fragment meet <10 mm.
Verbrandingsgraad	V: het bot is goed verbrand
Aanwezigheid dierlijk bot	Niet aanwezig
Monsters	6, 7, 11, 12, 13
Aantal emmers	23
Vondsten	AW: 7, 31, 477, AW uit zeefresiduen: 654, 657, 659, 662, 665 MET: 6, 8, 9, 10, 32, 656, 661, 664
Grafgiften in nis	AW: 56; Complete beker in handgevormd aardewerk. De beker heeft een enigszins hartvormig profiel en een eenvoudig uitstaande rand. MET: 10; Bronzen munt
Grafgiften in kuil	Nee
Meeeverbrande grafgiften	Aardewerk; 2 wandscherven handgevormd aardewerk; 1 randscherf en 21 wandscherven gedraaid aardewerk
Nagels	Ja
Schoennagels	Nee
Daterend onderzoek	
Aardewerk	Romeinse periode
Metaal	Romeinse periode
Overige vondsten	
C14-onderzoek	Het graf is niet geselecteerd voor ¹⁴ C-onderzoek.
Conclusie datering	Romeinse periode
Opmerking	

Figuur 95: Grondplan (schaal 1:200 en 1:100) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S 9.019.

Figuur 96: S 9.019 in vlak 1.

Figuur 97: Grafgiften in nis behorende tot S9.019.

7 Lijsten

7.1 Figurenlijst

Figuur 1: Structuur B1 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	4
Figuur 2: Coupefoto's sporen structuur B1.	5
Figuur 3: Structuur B2 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	6
Figuur 4: Coupefoto's sporen structuur B2.	7
Figuur 5: Structuur B3 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	8
Figuur 6: Gedeelte van Structuur B3 na couperen.	9
Figuur 7: Structuur B4 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	10
Figuur 8: Coupefoto's sporen structuur B4.	11
Figuur 9: Structuur B5 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	12
Figuur 10: Structuur 9 na couperen.	13
Figuur 11: Structuur B6 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	14
Figuur 12: Structuur B6 in het vlak.	15
Figuur 13: Structuur B7 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	16
Figuur 14: Structuur B7 in het vlak.	17
Figuur 15: Structuur B8 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	18
Figuur 16: Structuur B8 in het vlak.	19
Figuur 17: Structuur B9 in het vlak.	20
Figuur 18: Structuur B9 na couperen.	20
Figuur 19: Structuur B9 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	21
Figuur 20: Vondstlocatie van de glazen kraal.	22
Figuur 21: Structuur B10 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	23
Figuur 22: Coupe S4.058.	24
Figuur 23: Coupe op S4.048.	25
Figuur 24: Structuur B11 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	26
Figuur 25: Coupe op S4.115.	27
Figuur 26: Structuur B12 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	28
Figuur 27: Coupe op S4.073.	29
Figuur 28: Coupe op S4.118.	30
Figuur 29: Coupe op S4.119 (links) en coupe op S4.120 (rechts).	30
Figuur 30: Structuur B13 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	31
Figuur 31: Structuur B14 na couperen.	32
Figuur 32: Structuur B14 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	33
Figuur 33: Coupe op S3.045.	34
Figuur 34: Structuur B15 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	35

Figuur 35: Coupe op S4.094.....	36
Figuur 36: Structuur B16 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	37
Figuur 37: Structuur B17 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	39
Figuur 38: Structuur H1 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	41
Figuur 39: Coupe S2.038.....	42
Figuur 40: Coupe S2.040.....	42
Figuur 41: Coupe S2.041.....	42
Figuur 42: S2.041 in vlak 1.....	43
Figuur 43: Structuur H2 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	45
Figuur 44: Structuur H2 na couperen.	46
Figuur 45: Coupe S3.017.....	46
Figuur 46: Coupe op de westelijke nokstaander (S3.072).	47
Figuur 47: Coupe op de oostelijke nokstaander (S3.019).	47
Figuur 48: Coupe S5.044 en S5.143.....	49
Figuur 49: Coupe S5.003.	49
Figuur 50: Structuur H3 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	50
Figuur 51: Coupe S5.031.	51
Figuur 52: Structuur H4 in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	53
Figuur 53: Coupe S5.005.	54
Figuur 54: Coupe op S4.025.	54
Figuur 55: Palenrij in vlak 2.	55
Figuur 56: Palenrij in vlak (schaal 1:200) en de coupetekeningen van de sporen (schaal 1:40).	56
Figuur 57: Vlak 3.	59
Figuur 58: Restanten van vlechtwerk.	59
Figuur 59: Coupe op restanten vlechtwerk (Coupe E).	60
Figuur 60: Restanten van de horizontale dwarsbalken.	60
Figuur 61: Coupe door constructie S3.036.	61
Figuur 62: Coupetekening waterput S3.036.....	61
Figuur 63: Coupetekening waterput S3.036.....	62
Figuur 64: Coupetekening waterput S10.003.....	64
Figuur 65: S10.003 in vlak 2.	64
Figuur 66: Binnenzijde van de houten constructie.	65
Figuur 67: Coupe op paal (M79).	65
Figuur 68: Coupe S3.082.....	66
Figuur 69: Coupetekening S3.082.	67
Figuur 70: Coupetekening waterkuil S4.080.	68
Figuur 71: Coupe waterkuil S4.080.	69
Figuur 72: Houten planken op de bodem van de waterkuil.....	69
Figuur 73: Kwadrant op waterkuil S10.004.....	71
Figuur 74: Kringgreppel met de bijbehorende coupetekeningen.....	73
Figuur 75: Coupe D.	74
Figuur 76: Coupe M met OSL-staal.....	74
Figuur 77: Vierkante greppelstructuur vlak 1.	76
Figuur 78: Vierkante greppelstructuur vlak2.	76
Figuur 79: Coupe C S6.045.	77
Figuur 80: Vierkante greppelstructuur in vlak (schaal 1:200).....	77
Figuur 81: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S4.097.....	79

Figuur 82: Brandrestengraf S4.097 in vlak 1.	79
Figuur 83: Lengtecoupe op S4.097.....	80
Figuur 84: Romeinse munt in de laag met brandstapelresten.....	80
Figuur 85: Coupe op nis (S4.124)	81
Figuur 86: Grafgiften in nis.....	81
Figuur 87: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S5.061.....	83
Figuur 88: Brandrestengraf S5.061 in vlak 1.	83
Figuur 89: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S7.001.....	85
Figuur 90: Brandrestengraf S7.001 in vlak 1.	85
Figuur 91: Lengtecoupe op S7.001.....	86
Figuur 92: Grote stukken aardewerk in de laag met brandstapelresten.	86
Figuur 93: Grondplan (schaal 1:200) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S9.018.....	88
Figuur 94: Brandrestengraf S9.018 in vlak 1.	88
Figuur 95: Grondplan (schaal 1:200 en 1:100) en coupetekeningen (schaal 1:20) van brandrestengraf S9.019.....	90
Figuur 96: S9.019 in vlak 1.	90
Figuur 97: Grafgiften in nis behorende tot S9.019.....	91

8 Bibliografie

DE BRANT, R., 2009. *Waterputconstructies in de Belgische Civitas Menapiorum*. U-GENT.

DE CLERCQ, W., 2009. *Lokale gemeenschappen in het Imperium Romanum: Transformaties in rurale bewoningsstructuur en materiële cultuur in de landschappen van het noordelijk deel van de civitas Menapiorum (Provincie Gallia-Belgica, ca. 100 v. Chr. - 400 n. Chr.)*. Universiteit Gent.